

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo ololetno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:
Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-60
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Vsem Slovencem!

Nekaj let že orjemo trdo ledino proti-alkoholnega polja. Zastavili smo si za-
dačo, od katere nas ne odvrne nobena
sila: dvigniti ljubljani naš narod iz globin
pogubnega alkoholizma, v katerem se po-
taplja, do jasnih višin treznega in zdrž-
nega življenja.

Dasi trda ledina, — vendar mnogo
zemlje se je že prerahljalo, mnogo od
pamtiveka vkoreninjenih predsodkov
pregnalo, mnogi s simpatijami pozdravlja-
jo naše stremiljenje.

Pri vsem tem pa vendar opažamo še
vedno premnogo indolence nasproti kri-
žečim pojavom alkoholizma, ali pa mnogo
je preplatonične naklonjenosti, ki sicer
odobrava in priznava, sama pa ne gane
roke, da bi pomagala dvigniti ranjenca,
ležečega ob potu.

Da bi vzbudili vse še pasivne kroge
k sodelovanju, zato sklicujemo za nedeljo,
4. julija v Ljubljano **II. slovenski proti-
alkoholni kongres**, ter vabimo in poziv-
ljemo nanj vse resnično rodoljubne Slo-
vence brez razlike stranke, stanu, starosti
in spola. V naših vrstah je prostor za vse,
ki ljubijo bližnjika, ki ljubijo rod in mu
hočejo dobro.

Posebej pozivljemo vse naše organi-
zacije, vsa društva in družbe, naj se ime-
nujejo že kakorkoli, ako imajo le iskrico
življenja, naj pokažejo to s tem, da poš-
ljejo na kongres svoje odposlance, ki naj
se javijo, ali pred kongresom (društvu
»Abstinent« v Ljubljani), ali na dan kong-
resa, da vemo, na koga naj računimo v
delu in borbi za rešitev, za izobrazbo in
povzdigo ljudstva.

Vabimo in pozivljemo prav posebno
je naše brate **obmejne Slovence**, ki so do-
lej naše eminentno narodno gibanje ve-
činoma le od daleč gledali. Naj pridejo in
naj se oglase na shodu, da vidimo, ali re-
hočejo živeti, ali pa hočejo mirno »ledati
in trpeti, da jih bota tujec in alkohol na-
rodno uničila...

Naš kongres bo na dan pred praz-
nikom sv. Cirila in Metoda; na večer, ko
goré kresovi, priče versko-narodnega na-
vdušenja po naših gorah. Naš kongres bo
tudi kres, — kres, ki kliče vso domovino
na obrambo proti modernemu domolenju.
Pridite, zažgimo kres, visok in plameneč,
da bo vzbudil vse rojake iz usodepolne
nebrčnosti!

Udeležniki pa — kakor se veliko so-
boto raznese blagoslovljeni ogenj po celi
fari — naj tega kresa sveti ogenj razne-
sejo po vsem Slovenskem; in na vsaki

gori in v vsakem dolu naj zaplapola kres
odločnega navdušenja za boj zoper uni-
čevalca ljudske sreče!

- Andrej Kalan
predsednik družbe treznosti.
- Dr. Janez Krek
predsednik »Abstinenta«.
- Janez Kalan
podpredsednik družbe treznosti in tajnik
»Abstinenta«.
- Slavko Ravnikar
podpredsednik »Abstinenta«.
- × × ×
- Razpored:**
Ob 8. uri tiha sv. maša v frančiškan-
ski cerkvi.
Ob pol 9. uri kratek občni zbor druž-
be treznosti.
Ob 9. uri začetek kongresa.
Nagovori oficijelnih zastopnikov.

- Predavanja:**
1. Ing. chem. Jos. Turk: Vpliv alko-
hola na človeško telo.
2. Dr. P. Gvidon Rant: Pijančevanje
in ljudska pravost.
3. Okr. sodnik Fr. Milčinski: Pijanec
pred sodiščem.
4. Slavko Ravnikar: Alkoholizem in
narodno gospodarstvo.
5. Dr. Avgust Levičnik: Alkoholizem
in jetika.
6. Dr. Fran Göstl: Alkoholizem in
blaznost.
7. Janez Ev. Kalan: Principi in prak-
tično delo.
Zvečer ob pol 8. uri ravnotam:
- BREZALKOHOLNA VESELICA.**
Spored veselice priobčujemo na dru-
gem mestu.

Za pravice slovenskega ljudstva.

(Iz govora poslanca S. L. S. dr. Janeza
Ev. Kreka v zbornišni seji dne 24. junija
1909.)

V zbornišni seji dne 24. t. m. je imel
dr. Janez Ev. Krek velezanimiv govor, ki
je zadel v živo nasprotnike Slovencev. Iz
njegovega govora prinašamo danes glav-
ne misli. Med drugim je izvajal dr. Krek
sledede:

**Protivastianu v obrambo slovenske
duhovščine.**
Dr. Krek se uvodoma peča z običaj-
nimi publicami. Obžalovati se mora, da
tako nadarjen mož, kakor poslanec Wa-
stian, ki je že opetovano hvalil nemške

duhovnike, osobito slavnega nemškega
duhovnika Kernstocka zaradi krepkega
narodnega prepričanja, naziva slovenske-
ga duhovnika hujšaka in nemirneža, ker
se zvesto oklepa narodnega praporja.
»Osvobodili smo se vseh public, tudi čisto
narodnih, ker hočemo dvigniti vse ljud-
stvo. V povzdigi najnižjih slojev ljudstva
je zajamčena, kakor sodimo mi, rešitev
našega narodnega vprašanja.

Prepričani so naši duhovniki, da za-
more svoje mesto obdržati le moralno,
delavno, pravno krepko ljudstvo, po za-
drugah in društvi delujejo duhovniki v
ta namen. In ako so prisiljeni, da od časa
do časa odgovarjajo na napade na našo
narodno čast, jih pa nazivajo nasprotniki
hujšake, ker so storili le svojo dolžnost.

Šablonska presoja demonstracij.

Ravno tako šablonsko se presoja
demonstracije, ki se pojavljajo v razbi-
janju oken, po poškodbi hiš in v osebnih
napadih. Če se vprizarjajo na eni strani,
se označujejo za kršitev javnega reda, in
se zahtevata policija in vojaštvo na po-
moč. Ako se pa prirede po nasprotni
strani, jih pa hvalijo, češ, da so nastale
všed možatega poguma in prepričanja.
Značilen zgled nudi glede na to italijansko
vseučiliško vprašanje. Italijani so imeli
fakulteto v Inomostu. Jugoslovani niso
nikdar niti z besedico nastopili proti njej.
Se, ko se jim je sanjalo, niso mislili na to,
da se vzame Italijanom fakulteta. Nastop-
ili so Nemci z demonstracijami, pobijali
so šipe, demolirali itd., posledica pa je, da
naj bi bili Jugoslovani odgovorni, zakaj
da Italijani ne dobe vseučilišča. Tisti
Nemci, ki prej niso hoteli ali pa niso mo-
gli popraviti dejanj gotovih buršev, zahte-
vajo zato, da dovolijo vseučilišče v Trstu,
koncesije glede na meščansko šolstvo in
glede na mornariško šolo. Prava čarov-
niška kuhinja! (Pritrjevanje.)

Odločno nato obsoja trapaste in ne-
umne demonstracije, naj se že dogajajo v
Ljubljani, v Kočevju, v Hebu ali pa v
Wiltenu. Zastopal je s svojo stranko
vedno načelo, ki ga naglašal. Kdo pa je
zakrivil, da so postale takorekoč nasišne
demonstracije in obstrukcije ustavna sred-
stva političkega življenja? Poslanec je
dolžan, da zastopa svoje ljudstvo, biti pa
mora tudi bolj pameten, kakor morebiti
nekateri nerazsodni njegovi volivci. Dol-
žan je zato, da v vsakem oziru pove
resnico tudi svojim volivcem, ker se drugače
izpostavi sumničenju, da mu je več osebna
korist do poslaništva, kakor pa korist
ljudstva in države. Ministrski predsednik
je nakazal opoziciji nalogo, naj gradi ali
pa ponudi gradbeni material. Opozicija
seveda ne more dohvatiti takih stavbnih

kamnov, ki bi držali stranke večine sku-
paj. Ali se ne dele tudi stranke večine v
konsumente in v producente, zastopnike
industrije in kmetijstva itd.?

Socialno in svetovno naziranje strank.

V boju za nemštvo vidimo, da se bore
Nemci z Nemci. Ljudstvo pa ima zdravo
slutnjo za to, da se bodo morale stranke
končno ločiti po socialnih smereh in po
svetovnih naziranjih in se ne bo pustilo
premotiti po malostnih, minljivih podobah.

Narodno sporazumljenje.

Finančni minister dr. pl. Bilinski je
pozval opozicijo, naj ustvari načrt. Mini-
strski predsednik je pa izjavil, prva točka
naj bi bila, naj se glede na češko-nemški
spor izkuša uvesti modus vivendi. Kdo je
sposobnejši za tak načrt, mi opozicija ali
vladne stranke? Naj me zopet razkriče
za socialnega demokrata in naj me zopet
napadejo takozvane meščanske stranke,
h katerim se ne morem prištevati. Popol-
noma hladnokrvno trdno prepričan trdim,
da brez socialne demokracije ravno za
narodno sporazumljenje ni mogoče usta-
riti trdnih tal. Po mojem mnenju bi bila
v tem oziru mogoča vladna sestava s so-
cialnimi demokrati, ki bi bila za avstrijski
razvoj najboljgodejnejša. Strankino miro-
ljubje, o katerem se tolikokrat čuje, je de-
jansko le prazna beseda. Čuvstveno so
pač za mir. Kakor hitro se pa stavi kon-
kretno vprašanje, ki zahteva konkreten
odgovor, se o miru nič ne čuti. Svet pre-
tresujoče vprašanje bumla, velikanska
važnost napisov poštnih zavojev ali celo
vprašanje plavice lahko vse razbline. (Ve-
selost in pritrdjevanje.) Kdo naj veruje
miroljubnosti gospodov, ki, kadar jim
prija, prisegajo na svetost deželnih meja
in ki izjavljajo, da je nedotakljiv zgo-
dovinski razvoj, da je sveto narodno pose-
stno stanje, ki se je mnogokrat ustvarilo po
krivičnem zgodovinskem razvoju, ki trde,
da so avtonomisti, kadar jim to kaže in
zopet, da so prekućijske stranke, kadar
jim ne kaže, ne poznajo deželnih meja,
kadar jim to ni všeč, stranke, ki trde, naj
vsak narod zastopa sam svoje narodne
zadeve, ki pa, ako jim to ne ugaia, pra-
vijo, da se mora pogovoriti narod z na-
rodom.

Imenovanje kranjskega nemškega šol- skega nadzornika.

Govornik se zavzema za to, da se po-
govori narod z narodom. V tem smislu
se bori njegova stranka proti imenovanju
tretjega kranjskega deželnega nadzornika.
Demoralizajoče za državo je, da se z
zahrbtno politiko dajo dalekosežne kon-
cesije posamnemu narodu po na-
redbah, ki jih istranke tako obsojajo

LISTEK.

50 letnica nesrečne vojske na Laškem.

Meseca junija obhajamo 50-letnico za
Avstrijo nesrečne vojske na Laškem.
Združeni Italijani in Francozi so premagali
takrat avstrijsko armado. Sijajen vzgled
junaštva pa so tudi takrat dali slovenski
vojaki, v prvi vrsti naš domači pešpolk
št. 17. Lahko rečemo: Naš polk tudi v tej
vojki ni bil premagan!

V proslavo junaštva kranjskih slo-
venskih fantov naj posnamemo iz polkov-
nih »Spominskih listov« nekaj podatkov:
V Italijo so dobivali leta 1859, tisti, ki
bi bili radi ustanovili enotno kraljevino
italijansko, čimdalje več moči. Sosebno so
si Sardinijo pod kraljem Viktorjem Ema-
nuelom neprestano belili glavo, kako bi
Avstrijce pregnali iz italijanskih dežel.
Francoskemu cesarju Napoleonu III. so
obljubili, da mu prepuste Nizzo in Savojsko,
ako zmagaajo, in tako so ga pridobili
zase. Zavezali so se z njim in se nato hitro
pripravljali na boj.

Dne 23. aprila 1859. leta jih je pozvala
Avstrija, naj se razorože, in ko se to v
treh dneh ni zgodilo, so koncem meseca
aprila avstrijske voje čete prestopile reko

Ticino. Francosko-sardinska vojska je
šela 180.000, avstrijska izpočetka samo
110.000 mož, za katerimi je stalo še 80.000
mož kot posadka na lombardsko-beneš-
kem ozemlju.

Vojna je trajala samo 35 dni, zmago-
val pa je izprva zdaj ta, zdaj oni. Dasi se
Avstrija naposled ni mogla ubraniti preve-
liki sili združenih nasprotnikov, je vendar
naša vojska tako sijajno izpričala najodlič-
nejše junaštvo in najvztrajnejšo požrtvo-
valnost, da ji celo sovražniki niso mogli
odrekat občudovanja. Saj je sam cesar
Napoleon III. našemu cesarju napisal zna-
menite besede: »Naučili smo se čislati
hrabrost in odločnost vojske Vašega Veli-
čanstva«. In francoski general je dejal po
bitvi pri Solferinu: »Se nekaj takih zmag,
pa se vrnemo na Francosko brez voja-
kov!«

Naš polk je bil, kakor znano, v Italiji,
še preden se je vnela vojna. Grozna ne-
sreča je na voznji v Verono zadela od-
delek 306 mož, ki so se bili iz Benetk od-
peljali za polkom. Ker so bile namreč že-
lezniške izmene napačno postavljene, je
vlak trčil ob vozove, naložene s smodni-
kom in granatami. Grozovito je počilo;
srednji vozovi so se popolnoma razrušili
ter pokopali podse 25 mrličev in 149 ra-
njencev. S tem oddeikom se je peljal tudi
sedaj še živeči poznejši polkovni povelj-
nik polkovnik pl. Knobloch.

Razen obeh bitev pri Montebellu dne
20. maja in pri Magenti dne 4. junija, kjer
so se morali Avstrijci po junaškem od-
poru obakrat umekniti sovražni sili, je
med krvavimi dogodki te vojne sosebno
znamenita grozna bitva pri Solferinu (dne
24. junija), jugovzhodno od Peschiere. Naš
polk je stal v njej pri Pozzolengu na des-
nem krilu pod feldmaršallajnantom Bene-
dekom, znanim po drzni in hitri odločno-
sti; Piemontcev je bilo ondi dvakrat to-
liko. Zjutraj ob sedmih je Benedek zgrabil
piemontsko prednjo vojsko med San Mar-
tinom in Pozzolengom. Naši so jemali grič
za gričem, najsi so nasprotniki dobivali iz-
datno pomoč. Dvakrat so Piemontci do-
speli na višine sammartinske in zaplenili
več avstrijskih topov; dvakrat so se mo-
rali umakniti, izgubivši ves plen. Ko jim
je došla divizija na pomoč, so zopet pridri-
li na višine, vzeli cerkev in pristave ter si
prisojili osem naših topov; toda iznova
je se posrečilo našim junakom, da so jim
izvili topove. Avstrijci so pripeljali svoje
topove prav blizu do Piemontcev, potem
pa jih s kartečami podirali kar cele vrste.

Neprestano stoječ v prvih vrstah, so
se vojski našega polka 14 ur zaporedoma
borili kakor levi. Celo to, da že 24 ur niso
bili užili najmanjše trohice, jim ni moglo
podreti srca in pokazati dobre volje. Zato
sta pa tudi feldmaršallajnant Benedek in
tedanji generalni major Philippović

na ves glas pohvalila naše korenjake in še
posebe 2. bataljon. Saj pa tudi res ni bilo
nikogar med njimi, ki ne bi ga bila ob ne-
šteti razljučenih naskokih in napadih po-
rosila sovražna kri! Kakor bi se šli samo
igrati, so junaki 17. polka s povešenim ba-
jonetom, s tem sovražniku tako strašnim
orožjem, udarjali na prodirajoče nasprot-
nike; pobijajoč njih vrste na tla ali pa z
groznimi udarci podirajoč vse, kar se jim
je upiralo.

Tako se je desno krilo vse dopoldne
in tudi nekaj ur popoldne v največji vro-
čini bojevalo s Piemontci. Bilo je že proti
četrti uri popoldne. Zdajci se nad boji-
ščem hlapečim od krvi, usuje strašna ne-
vihta. Z grmečimi topovi se je spajalo
grozno treskanje; neprestano so švigale
strele po vseh krajih nebeškega svoda.
Vse obzorje je bilo videti, kakor bi gorelo.
Strahovit veter je gnal avstrijski vojski
kar cele nalive toče in dežja v obraz.
Orožje je mirovalo na obeh straneh kakor
na viši; ukaz; potem pa se je vnovič za-
čelo srdito klanje. Toda dočim se je desno
krilo še dalje neoslabele držalo proti Pie-
montcem, so bili premočni Francozi na-
predovali v središču, kjer je bil Njega
Veličanstvo cesar Franc Jo-
žef I. neprestano na najnevarnejšem kra-
ju, in so prodirali tudi na levem krilu. Po-
srečilo se jim je bilo namreč vzeti kraj
Solferino. Avstrijske čete so bile utrjene

in zahtevajo le postavno rešitev jezikovnega vprašanja. (Pritrjevanje.) To ni boj proti Nemcem, marveč boj proti neumni politiki. (Posl. Marekhi: Zavijanje dejstev je! Dr. Krek: Radoveden sem na odgovor. Dr. Hoffmann Wellenhof: Odgovor dobite.)

Dolžan sem, da si pridržim pravico, zavrniti take nedokazane obdolžitve. Logike ne sme teptati z nogami tudi kak član vladnih strank. O imenovanju in naši stranka ničesar ne zna. Avtonomije, sporazumjenja od ljudstva do ljudstva ni bilo, a poslanec Marekhi pa kljub temu smatra za potrebno, da mi podkupa zavijanje. Ako mi dokažete, da sem zavijal, obljubim, da prekinem svoje besede. (Pritrjevanje.) Zahteva se, naj se sporazume ljudstvo z ljudstvom. Ako bi se skupaj usedli, bi mi morebiti zahtevali za Koroško slovenskega šolskega nadzornika in rekli, v božjem imenu naj pride tretji nadzornik na Kranjsko. Ne borimo se proti nemu šolskemu nadzorniku, marveč proti demoralizaciji take zastopniške politike. (Pritrjevanje.) Glede na narodno sporazumenje naj kak Bilinski kaj stori, tisti Bilinski, ki je istočasno avstrijski centralist in gališki avtonomist, mož, ki kakor znano, vodi takozvano vsepoljsko stranko? Njegov finančni načrt kaže, da je nemogoče od njega pričakovati take finančne reforme, ki bi ščitila široke ljudske sloje.

Davek na pivo in žganje.

Dobilo bi se me zato, da glasujem za davek na pivo in žganje, ako bi imel edino namen, da omeji uživanje piva in žganja. Kot protialkoholik sem prepričan, da spada uživanje alkohola med največje ljudske bolezni. Ustrašil se zato ne bi tudi ne jako visokih davkov, a ne smeli bi imeti edinega namena, da se sanirajo deželne finance, ne, da se sanirajo državne finance, marveč, da se sanira ljudsko življenje. Zagovarjal bi tako povišanje davka na pivo in žganje pred svojimi volivci in bi se nič ne zmenil, ako bi izgubil svoj mandat. Finančni minister pa zasleduje razvoj in stališče Avstrije kot velevlasti, taktiko, po kateri naj bi bila kulturni razvoj in stališče Avstrije kot velevlasti odvisni od šnoparjev in pivopivcev. (Veslost.)

Bilinski velika nevarnost.

Velikokrat se je govorilo v zbornici, da se dela tu pour le roi de Prusse. Ta strah ni upravičen. Pač pa delujemo pour le roi Monnaie. Naša zunanja politika ne bo toliko časa rodila velikih uspehov, dokler bomo na dualizmu, ker ljudstva, ki naj bi se zvezala z nami, ne znajo, s kom pridejo v dotiko, ali z nami, ali z Mažari. Kolikor časa se pa na Ogrskem in tudi tu vse stori, da se okrepeča neodvisna stranka, ne delamo za Avstrijo, marveč pour le roi Kossuth in v tem oziru tvori Bilinski največjo nevarnost. Znano je, da je Bilinski priznan prijatelj in pospešitelj sedanje Ogrske. Ključ avstrijski velemoči, vzdrževanju skupne armade, skupnemu carinskemu ozemlju, pridobivanju prijateljev na Balkanu tvori jugoslovansko vprašanje.

Hrvaška, ki se zdaj ne vlada ustavno, a ki ima pravico do samostojnosti, bi morala dobiti v naši zbornici gotovo pravično priznanje. Prodreti bi morala misel, da že obstaja samostojna Hrvaška in da se morajo Hrvaški priklopiti tiste dežele, ki spadajo po naravi k njej. Po uresničenju te misli bi bil dualizem mrtev, vsa

stremiljenja po razdelitvi armade v dva dela mrtva, ker se v eni monarhiji pač lahko misli na dve, ne pa na tri armade. Zato pomenja dr. Bilinski veliko nevarnost, ker ne kaže nikakega smisla za jugoslovansko vprašanje, ker se je izkazal sovražnika Jugoslovanom, Bosni in Hercegovini. Končno predlaga dr. Krek, naj se črta vsota 5000 K v 10. pogl., člen 1 redne potrebščine finančnega ministrstva. Svoj predlog utemeljuje s tem, ker finančni minister vitez pl. Bilinski plačuje iz državnih sredstev nekega časnikarja, ki je bil prevzet po finančnem ministrstvu iz »Avstro-ogrsko-banke«, ko je postal Bilinski finančni minister, da vpliva v ministrovem smislu na časopisje. Ako potrebuje Bilinski kakakega časnikarja za svoje namene, naj ga tudi sam iz svojega plača. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.)

Za pravice hrvaško-bosanskega ljudstva.

(Govor načelnika S. L. S. dr. Ivana Šusteršiča v zbornici seji dne 4. junija 1909.)

Visoka zbornica!

Dovolite, da se pred vsem pečam z opombo prvega protigovornika v nujni razpravi. Solnograški poslanec je pripomnil, da bi zadeve morebiti ne obravnavali tako vehementno, ako bi sedeli na ministrski klopi pristaši svoje stranke. Poznam poslanca Sylvestra in sem ga vedno kot lojalnega nasprotnika visoko cenil. Naj zato vzame na znanje mojo lojalno zagotovilo, ki je smem gotovo podati v imenu vseh Jugoslovanov, da ko bi bilo mogoče, da bi kak pristaš našega naziranja dal dovoljenje takemu odušaku podjetju, bi bil tak človek že zdavnaj justificiran, in sicer temeljito, tako da bi ničesar ne preostalo. (Živahno pritrdjevanje.)

Zadeve ne obravnavamo s stališča ministrske klopi, — in o tem se je v javnosti že mnogo razpravljalo — gospodje bivše večine (Smeh in pritrdjevanje.) obravnavajo vprašanje le s stališča ministrske klopi. (Živahno pritrdjevanje.)

Žal, da se zopet vsa zadeva odrija s stvarnega temelja in močvirje političkih spletk, kar obžalujem zaradi stvari, ki dejansko zasluži, da bi se o njej razpravljalo ločeno od postranskih namenov.

Gospodje! Časopisje bivše večine je že itak razglašalo in izjavljalo, da namerava postaviti poslanec Redlich takozvan posredovalen predlog seveda le z namenom, da pokrije bivšo večino za to, kar namerava. S takozvanimi posredovalnimi predlogi se hočem pozneje natančneje pečati. Dovolite mi, da v kratkem ponovim važnost resolucij, ki jih po našem nujnem predlogu predlagamo zbornici.

Prva resolucija ne pomenja nič drugega, kakor da zbornica v smislu svojega sklepa z dne 11. marca graja, ker se je dovolilo odušaku podjetje. V tem predlogu ne govorimo ne o Burianu, ne o Bienensthu, osebe so nam popolnoma postranske, zrak, a stvar nam ni postranska. Ako zbornica 11. marca soglasno kaj sklepe, naj ostane tudi danes zvesta svojem sklepu. Vsak med nami brez izjeme je prepričan, da je bilo prav, kar smo sklenili 11. marca in brez izjeme se sode tako, kakor ste sodili 11. marca.

Predlagamo, naj zbornica obsodi ustanovitev oduškega podjetja. Ali je v zbornici kak poslanec, ki se upa glaso-

vati proti graji? Prav nič ne pomaga, ako se po hodnikih zagotavlja in sveto prisega, da se stvar obsoja, kar stori vsak gospod prejšnje večine. To prav nič ne pomaga. Odloči le glasovanje v zbornici in ako glasujete proti graji, potem ne le da ne graja — ako se političko sodi —, marveč da odobrujete dejstvo, odobrujete oduško banko. Vaše glasovanje pripomore, da se oduška banka vzdrži, vaše glasovanje jamči, da prične oduška banka dejansko pogubno poslovati v Bosni po prvem zasedanju bosenskega deželne sabora.

Gospodje! Obsodite tudi tu, v javni zbornici, pred javnostjo, kar je vredno, da se zaničuje. Ako storite to, ste storili svojo dolžnost! (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.) Ako pa tega ne storite, kršite svojo dolžnost.

Druga resolucija se peča s stvarjo, ki s političkega stališča zasluži največje ogorčenje, ker je skupno finančno ministrstvo, kot reprezentant monarhije, kot reprezentant obeh državnih polovic, naravnost v nesoglasju z bosensko upravno postavo z l. 1880 prevzele garancijo, ki je ni bilo upravičeno prevzeti brez državne postave v Avstriji in brez državne postave na Ogrskem. (Tako je!)

Vsi ste to 11. marca rekli in zatrjevali, vsi brez izjeme to po hodnikih še danes zatrjujete in prisegate, da se je postopalo protipostavno, da se je naravnost kršila postava, ker se je prevzela garancija. Zato pa tudi sklenite, da je prevzete garancije protipostavno in da je neveljavno, ker nasprotuje našim postavam. Zakaj nočete v svojih sklepih tega izjaviti?

Kako daleč sega garancija.

Gospodje! Pomislite, kaj da pomenja prevzete garancije. Sega veliko daleje, kakor smo sodili 11. marca, ko smo prvič razpravljali o zadevi. Skupno finančno ministrstvo namreč garantira banki totale vseh svojih tirjav, vseh svojih zemljiško odveznih kapitalnih tirjav z obrestmi, z oduškimi obrestmi, s preslavnimi pisarniškimi in manipulacijskimi pristojbinami, jamči proti vsaki izgubi. Celotna pisarniška in manipulacijska pristojbina, ki ostane vedno enaka, ki se z 15% cele odvezne glavnice skozi celo dobo 50 let zaračunava, tudi to garantira skupno finančno ministrstvo v avstrijskem in v ogrskem imenu. Za Boga, proti takim kršitvam pravice mora le vstati naša zbornica in mora imeti pogum, da izjavi: To ni veljavno, ne dopustimo, da prevzamemo take obveznosti, s katerimi se krši postava, ne da bi se vprašala zbornica, ki zastopa avstrijsko ljudstvo. (Tako je!)

Redlichov posredovalni predlog.

To obsega, gospodje, druga resolucija. Zdaj preidem k tretji resoluciji in v zvezi z njo k takozvanemu dr. Redlichovemu posredovalnemu predlogu. Naglašal sem že včeraj, da nam ostane le edina možnost, edina šansa, da preprečimo oduško kupčijo, in edina naša šansa je bosenska ustava, ki se ne more uveljaviti, ako ne pritrdi naša vlada, ki v lastni kompetenci postavi pogoje, pod katerimi pritrdi ustavi. Vlada lahko ustavi pritrdi, lahko ji pa tudi ne pritrdi; naša vlada lahko svoje potrdilo da le pod pogojem, ki ga vsebuje tretja resolucija. Tretja resolucija slove (čita):

»Vlada se poziva, da odredi svoje potrdilo vsakemu ustavnemu načrtu za Bosno in Hercegovino in

zapreči uresničenje ustave, dokler in kolikor časa ne obsega odločnega določila z vsebino, da od trenutka, ko se uveljavi deželna ustava, se izvrši odveza kmečkih posestev, obravnava kot javna zadeva z uporabo deželnih sredstev — z izključitvijo vsakega zasebnega podjetja — izključno le z organi deželne uprave i. t. d.«

Po tej resoluciji smo gotovi, resolucija je dvigalo, s katerim mi, oziroma naša vlada seveda ne sme slediti teorijam Bilinskega, marveč jo mora prešinjati prepričanje, da je mogoče nastopiti le s parlamentom — lahko oduško banko, to oduško podjetje dvigne z njegovih tečajev. To je absolutno gotovo in neizpodbitno sredstvo. Kaj hoče posredovalni predlog, ki sicer še ni stavljen, ki je pa že objavljen v vodilnem glasilu bivše večine in bo že tako. Saj kar gospodje nameravajo, stoji že vse naprej v časopisju, ravno nasprotno od nas v »Slovanski Umili«, o kateri ni drugega v časopisju, razvrt tega, kar hočemo imeti v časopisju, ali pa zlagane in izmišljene stvari, kakor zadnji dni. Dr. Redlichov posredovalni predlog obsega navidežno vodilne misli moje tretje resolucije, a izpušča glavno stvar. Medtem, ko moja resolucija jasno in kratko pove, da mora vlada odkloniti pritrdilo ustavi, dokler ne bo določala, da se ne sme kmečka odveza obravnavati kot zasebna trgovina, pa pravi resolucija, ki jo namerava baje predlagati dr. Redlich (čita): »Vlada se nujno poziva, da z vso silo nastopi za to, da se sprejme v ustavni načrt za Bosno in Hercegovino določno določilo...«, nato sledi dobesedno besedilo naše tretje resolucije. V našem sluščaju imamo conditio sine qua non: Vlada kratkoma ne sme dati svojega dovoljenja, ako tega ne bo v ustavi, v Redlichovi resoluciji se pa vlada »poziva, da z vso silo nastopi«. Vsakemu politiku je razloček jasen, ker zna, kako vlada razume z vso odločnostjo nastopiti v smislu sklepa zbornice za kako zadevo. (Veslost. — Klici: Tako je!) Saj nam je zato dala že dovolj dokazov.

Zadnja ura, da se kaj stori.

Gospodje! Stvar je preresna, da bi se tu igrali z besedami. (Tako je!) Res zadnja ura je, ki je mogoče še kaj napraviti in če damo iz rok svojo zadnjo šanso, je stvar izgubljena — izgubljena stvar bosanskih kmetov, izgubljena naše moralno stališče na Balkanu. Lahko potemtavi zavijamo svojo balkansko politiko, a lahko obdržimo Bilinskega. (Veslost.)

Posredovalni predlogi brezbarvena limonada.

To je ves razloček pri celi stvari. Takozvani posredovalni predlog ni drugega kakor brezbarvena limonada: »Izperi mi kožuh, a ne zmoci mi ga!« Resolucija se tudi ni iznašla, da bi kaj stvari koristila. Ves razloček med nami in vladnimi strankami je: Med tem, ko hočemo mi oduški zavod brezpogojno uničiti, imajo ostale stranke drug namen: brezpogojno hočejo ohraniti sedanjo vlado ne glede na nevarnost, da se bodo bosenski kmetje odiral, izgnali iz hiše in z dvorišča in se spravili na beraško palico. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.) Zato pa ne trdite, da se tu, na naših klopeh, ne razpravlja stvarno; mi razpravljamo o zadevi le stvarno, ker hočemo ne glede na političke posledice zadeti stvar, a na oni strani se ne postopa stvarno.

od neenakega boja in se niso mogle ubraniti preveliki francoski moči. V središču se je bil zadnji boj pri C a v r i a n u v priči avstrijskega cesarja. Nekdo ga opisuje takole: »Cesar je bil priča, kako sta dve brigadi sedmega voja še dalje časa branili vas in višine okoli nje. Tudi sam je stal v tem boju tam, kjer so se usipale kroglice najhujše. V odločilnem hipu pa se je postavil na čelo graničarskemu bataljonu, napredujočemu na naskok, in ga izpodbujal z besedami: »Naprej, junaki, tudi meni ne izgubiti ženo in otroka!«

Toda bilo je že prepozno; sovražniki so si prisvojili tudi to poslednjo postojanko. V lepem redu se je avstrijska vojska pripravljala na odhod. Benedeku je došlo povelje, naj se umakne. Prav tedaj so Piemontci še enkrat naskočili njegova krdeca. Prvi in drugi bataljon našega polka pa iznova ljuto planeta na sovražnika, da bi ga minilo vse veselje do preganjanja, in ga požetela nazaj. Nato so se čete umaknile, nezmagane, samo poslušne ukazu.

V nekovem poročilu o grozoviti bitvi se čitajo tele resnične besede: »Kdor se je udeležil bitve na kresni dan (pri Solferinu), njemu gre ime junak! To je spoznal tudi sovražnik, zakaj kar nič ni branil tako brezprimerno hrabrim vojakom, da se ne bi bili na večer dne 24. junija ustanovili na višinah ob desnem bregu reke Mincija; niti dosti hitro ni šel za njimi, ko so se zopet popolnoma umaknili za reko.«

Okoli 300.000 mož s 500 topovi se je vojskovalo tega dne. Združeni Francozi in Sardinci so izgubili nad 17.000, Avstrijci

pa nad 20.000 mrtvih, ranjenih in pogrešanih vojakov. Pogled na bojišče po bitvi opisuje nekdo takole: »Sredi velikanskih kupov mrličev, ki jih še ni bilo moči pokopati, so si Francozi in Piemontci postavili šotore. Mrlič so ležali na kupih po 20 do 30 mož, kjer so se bile razpočile bombe, in na drugih krajih, kakor bi jih bil kdo posejal. Vsi so še ležali tako, kakor jih je bila zalotila smrt. Tukaj je ležal nekdo z dvignjeno lehtjo, kakor bi bil hotel odbiti udarec s sabljo, ki mu je preklal črepišnje ter mu daleč na okrog raztresel možgane. Tik njega je ležal drug ter pritiskal otrpelo roko na prsi, ki mu jih je bila razdrobila karteča. Tretjemu je še igral uporen, zaničljiv nasmeh na ustnih. Nekateri so ležali na hrbtu, s srepimi očmi gledaje proti nebu, kakor bi bili umrli ob poslednji molitvi. Nekoliko dalje je ležal Oger, ki si je bil zatlačil oblačila v grozno zevajočo rano blizu srca. Na levi poleg njega si videl Tirolca še s patrono, ki jo je bil hotel ravnokar odrgrati, med zobmi. Ob desni Hrvat, ki mu je bila kroglica kar odstrigla glavo od trupa. Glava je še ležala poleg njega, in strašno je bilo videti, kako so široko odprte oči takorekoč strmele na truplo. Na mrtvem češkem častniku smo videli psa; zdelo se nam je, da čaka, kdaj vstane njegov gospod. — Povsod, kamor smo upirali oči, nas je gledala smrt v najgroznejši in najljutejši podobi.«

Naš polk so zadele v bitvi bridke izgube, kakaj 2 častnika in 63 mož je obležalo mrtvih, 18 častnikov in 316 mož je bilo ranjenih, 70 mož so pogrešali. Izmed

še živih junakov pa je nad 30 mož dobilo srebrno svetinjo I. in II. reda, eden celo zlato svetinjo; 21 pa so jih javno pohvalili. To pač jasno priča, kakšni junaki so bili bojniki našega polka!

Izmed njih hrabrih dejanj naj imenujemo tukaj posebnostale:

Stotnik V e i t h e i m je s kakimi 20 možmi pritiskal proti močno zasedeni hiši. Ves razgret od bojaželjnosti, je pozabil, da se je predaleč ločil od svojih mož. Popolnoma sam je pridrl v hišo in, še preden je prišel njegov oddelek za njim, ujel 11 Piemontcev.

Poročnik G i r s c h je s svojo kompanijo najprej ujel 19 sovražnikov, potem s poldrugim vodom naskokoma vzel močno kazino in zopet ujel 6 mož. Ker so ga pri tej priliki ranili, se je dal na obezovališče obezati za silo, potem pa se je vrnil v svojo vrsto in ostal v njej, dokler ni bil boj končan.

Poročniku G r i e s h e i m u, izvrstnemu strelcu, so vojaki podajali nabite puške, da je streljal z njimi. Vsak strel je zadel, vojaki pa so pri tem kar vriskali od veselja.

Izpodbuden zgled, kako je treba izpostavljati življenje v prid bližnjiku, sta dajala podzdravnik N a c h t n e b e l in polkovni kaplan Z i t z, ki sta v najhujšem ognju tolažila ranjene in umirajoče vojake ter jim stregla.

Nadporočnik P r u b n i g je bil, naskakujoč z 2. kompanijo, zadet na smrt. Tedaj si je prostak P o t o č k o s kopitom svoje puške napravil pot do padlega čast-

nika, ne da bi se bil menil za kroglice, padajoče kakor toča, ga zadel na rame ter odnesel iz boja.

Trobec S m u k 4. grenadirske kompanije je bil vedno med prvimi, kjer je čvrsto in glasno trobil zdaj stopaj, zdaj nastop, zdaj naskok ter tako izdatno pomagal, da so se zbirali razkropljeni oddelki tretjega in grenadirskega bataljona.

Stabni vodnik R ä u s c h e n b a c h e r ki je nadomeščal bolelega zastavonosca 3. bataljona, je bil ranjen v desno nogo. Vendar pa ga niso mogli pregovoriti, da bi bil dal zastavo iz rok. Ko so bataljon zopet pozvali na naskok, je bil drugič močno ranjen v glavo. Tudi sedaj vrli vojak ni zapustil niti tovarišev, niti zastave. Njega na griču se je hotel preganjani sovražnik ustaviti, toda bataljon ga je tretjič napadel z bajonetom. Rauschenbacher skoči prvi na grič in udari na sovražnika, visoko vihteč zastavo nad sabo in kliče: »Za mano, tovariši!« Kar se mu je ustavljalo, je vse podrl na tla. Šele na izrečno povelje bataljonskega načelnika izroči naposled zastavo nadporočniku C r a m o l i n u in odide na obezovališče. Za toliko hrabrost so Rauschenbacherju podelili zlato svetinjo.

Prostak N a d r a č 9. kompanije je bil med prvimi, ki so naskakovali močno zasedene hiše ob železniškem nasipu. Zdajci zapazi, kako sovražen častnik in prostak obenem napadata njegovega častnika. Nadrač ustrelil sovražnega častnika ter ujame prostaka. Prodrijač dalje, ustrelil še drugega častnika, ki je hotel pobegniti iz

Zanimiva zgodnica.

Gospodje! Koliko je vredna taka resolucija, nam pove današnja jutranja izdaja »Reichspost«, na katero se je že sklicaval tovariš Krek. »Reichspost« izdaja pod zaglavjem: »Za kulisami bosenske agrarne banke«: zgodbico o delovanju ministrskega predsednika ob binkoštnih počitnicah. Izdaja, da se je ministrski predsednik ob binkoštnih počitnicah pošteno trudil in izbral ves svoj vpliv, da spravi zadevo v tir in da odstrani sramoten privileg. Prepričan sem, da je popolnoma res, kar piše »Reichspost«. Njegova ekselencija se je pošteno trudila. In kaj čitamo nadalje? Čitamo, da je njegova ekselencija pridobila za to vse merodajne faktorje. Posrečilo se mu pa ni, da pridobi ogrskega ministrskega predsednika Wekerla, zato je pa padla vsa stvar v vodo. Nato se pa žalostno izdaja (čita): »In tako je strmoglavljena odstranitev ogrske oduševske banke vsled trdovratnega dr. Wekerlovega odpora, sicer bi »sramoten privileg« — »sramoten privileg«, ki mu je pritrčila naša vlada — »ne obstajal več«.

Kljub temu, gospoda, hočejo vladne stranke nekaj predlagati in nekaj skleniti, kar da zopet vso zadevo Wekerlu v roke. Naj se sklene, kar predlagajo gospodje, vse bo zopet v Wekerlovih rokah. Verujemo, da se bo naša vlada, da se bo ministrski predsednik, kakor je zdaj dokazano, naknadno, ko je žal krava že iz hleva, pošteno trudil, da zadevo spravi v red, saj je pošten mož, odkrit značaj. A uspeha ne bo dosegel, ker je vse odvisno od ogrske vlade; ogrska vlada pravi ne in se drži trdovratno kot beneški jud.

Jasno je torej, gospodje, da nima taka resolucija nobene posebne vrednosti. Taka resolucija, tak posredovalen predlog ne pomenja nič drugega, kakor ničeno pretezo za glasovanje proti lastnemu prepričanju. Te — ne vem, kako bi to imenoval, nočem nobenega žaliti — igre ne bomo igrali.

Resolucija, ki jo boste predlagali, je politično brez vsake vrednosti. Predpogoj ji je tudi dalekosežno zaupanje sedanjim vladim, zaupanje, ki moči sedanje vlade, naj ima tudi najboljšo voljo — žal da jo prej ni imela — daleč presega. In zakaj? Ker v lastnem področju ne more ničesar storiti, ker je vse odvisno, kar sem naglašal, od pritrditve ogrske vlade, ki se pa ali ne bo dobilo ali pa le s težavnimi pogoji.

Zakaj se upira vlada naši resoluciji?

Zakaj se upira vlada proti naši tretji resoluciji, ki bi jo lahko čisto mirno akceptirala, ako bi hotela uporabiti vsa sredstva, da prepreči sramotno trgovino? Vzrok nam je izblebetalo vladno časopisje. Baron Bienert, piše neki vladni list, tretje resolucije ne more zato akceptirati, ker je dal svoje potrdilo oduševski banki. Kaj to pomenja? Kaj nam pa potem pomaga, ako sklenemo tako resolucijo, kakršno hočejo predlagati vladne stranke? Kaj nam vse to pomaga? Ogrska vlada in tudi skupni finančni minister pa naj se že zovejo Wekerle, Burian ali Peter Zapfl — to je popolnoma vse eno — lahko vedno vržejo sedanji Bienertovi v obraz: Kaj prihajate, kaj govorite, saj ste sami pritrdili. Njegovo veličanstvo, cesar, je bančni statut šele odobrili, ko je na eni strani po Wekerlu kakor na drugi strani po pl. Bilinskem od naše vlade sprejel izjavo, da ni nikakega zadržka proti potrditvi statuta. In ko je prišel potem še Burian pred Njegovo veličanstvo tudi s tem izporočilom, je dal ustavni vladar svoje potrdilo.

Tako, gospodje, stoji zadeva. Iz tega »circulus vitiosus« že dane besede, ki jo ima Ogrska, ne pridemo vun, zato je pa tudi brez vsake vrednosti resolucija, ki jo predlagajo vladne stranke. Gospodje! Ne sklenimo ničesar, kar je odvisno od pritrditve Ogrske, marveč sklenimo, kar je v področju naše vlade. (Pritrjevanje.) To je razloček med našo in vladno resolucijo.

H koncu le še: V pravkar izvršenem glasovanju o nujnem predlogu Kaline je zbornica obsodila vlado, obsodila zaradi velike krivde, ki si jo je naložila v tej stvari. (Pritrjevanje.) Gospodje! Obsodite zdaj tudi oduševsko banko! (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.)

Kako se je sklenila in razveljavila pogodba med Hribarjem in Pavšlerjem.

(Poslano.)

V nedeljo, dne 20. t. m., na shodu v »Mestnem domu« se je zagovarjal Hribar pred svojimi volivci glede na pogodbo, ki jo je sklenil svoj čas z menoj.

V svojem govoru Hribar taji in obrača neko reč, ki pa se obrniti in utajiti več ne dá.

Hribar je trdil: »Gospoda moja, ne jaz Tomažu, temveč Tomaž približal se je meni.« Resnica pa je, da se je on prvi meni približal, da financira moje podjetje na Savi. To se je zgodilo nekega dne v začetku leta 1901. pred kavarno »Evropa«. Nekaj dni pozneje me je pismeno poklical k pogovoru in sva določila delež, ki bi pripadal njemu za slučaj, če to podjetje v najkrajšem času financira. Dogovorila sva se in si segla v roke. Mislim sem, da bo za prvo to zadostovalo in da se bo pogodba sklepala šele pozneje, ko mi bo on pri mojih težavnih podjetjih že kaj pomagal. Ali on je bil drugega mnenja. Čez nekaj dni mi je brzojavil, naj pridem v Ljubljano. Prišel sem v njegovo sobo na rotož, kamor je povabil tudi notarja Voka, da se je napravila notarska pogodba med nama dne 8. marca 1901.

To pogodbo je na shodu prečital, a gotovo ne vse, ker se v »Slov. Narodu« ni natisnila v celoti. Izpustile so se točke 4., 5., 6. in 8. Ali je tem točkam Hribar pripisoval preveliko ali premajhno važnost, ne vem presoditi. Iz vsega zgoraj navedenega se jasno razvidi, da je v pogodbo šilil on in ne jaz. V svoji skromnosti si on ni izgovoril nobene provizije, ampak kar cel delež, t. j. eno osminko, če se pa proda četrt celega projekta za se in svoje pravne naslednike. Enaki delež si je zagotovil ne samo za ta projekt, marveč še za vse druge projekte, ki bi se gradili na Savi med Kranjem in Medvodami. Istinito, previden mož!

In ta gospod si upa na javnem shodu s povzdignjenimi očmi vzklikniti: Onih 100.000 K, o katerih trdi dr. Lampe, da sem jih zahteval od Pavšlarja, izgovoril je namreč ta »poštenjak« sebi. (Klici ogorčenja.) Te 100.000 K, katere on meni očita, sem bil popolnoma opravičen zahtevati, ker sem se jaz trudil za to podjetje že štiri leta, ker so moji stroški že to vsoto daleč prekoračili in se mi je ta vsota že tudi od druge strani ponujala. Tudi stroške te pogodbe plačal sem sam, dasi je bil on po pogodbi vezan plačati polovico.

Vprašam vse objektivne pravce: Kdo zasluži večje ogorčenje? Ali tisti, ki zahteva povrnjen svoj denar, ali pa tisti, ki zahteva cel delež za to, da je podpisal na

pogodbi svoje ime? Pri svojem opravičevanju je porabil stari trik mojih nasprotnikov in izkušal moje podjetje bagatelizirati s tem, da ga je označil za toliko vrednega kot najboljšo škofijo na luni. Kdor njega dobro pozna, zna, da se on ne bi potegoval za podjetja, ki jih stavi v eno vrsto s škofijami na luni. Kaj pa pomenijo moji projekti na Savi za celo narodno gospodarstvo Gorenjske, pokazala bo bodočnost, in tudi On prav dobro pozna njih pomen.

Pravi: »Tomaž Pavšlar se mi je tedaj predstavil kot dobrega pristaša narodno-napredne stranke.« Da to ni resnica, izpričuje meni poslana vizitka v kuverti s firmo ljubljanskega župana pri priliki tedanjih občinskih volitev v Kranju od 3. aprila 1901, torej še ne mesec dni po sklenjeni pogodbi, ki se glasi:

Blagorodni gospod!

Poroča se mi, da strastno agitujete proti narodno-napredni stranki. Prosim Vas, da tega ne storite, ker se sicer za vse Vaše projekte ne bom več zmenil spoštovanjem udani...

Tako, ko sem to vizitko prečital sem si bil v svesti, da si nisem izbral pravega družabnika. Kmalu na to sem tudi izvedel, da je v zvezi z mojimi nasprotniki, ki projektirajo konkurenčno podjetje na Savi. Če je imel tam samo provizijo ali pa tudi delež, mi ni znano. Tudi so se sitnosti, zapreke in stroški pri mojih projektih mesto, da bi se bili zmanjševali, strahovito množili. Siliti in nadlegovati sem začel Hribarja, naj se najina pogodba razdere, ker od njega nimam pričakovati nobene pomoči. Pisal sem mu v to svrhu več pisem, prvo pismo že 23. maja 1901, ki pa niso imela zaželenega uspeha, kajti protivil se je razdreti pogodbo. Šele, ko sem mu po notarju Voku zažugal, da ga prisilim sodnijsko, ako on prostovoljno tega ne stori, se je udal in pogodba med nama se je razveljavila.

Torej ni resnica, kar pravi on svojim udanim volivcem, da se je najina pogodba zato razdrla, ker vzlic mojemu nadlegovanju ni hotel delati proti pristašu svoje stranke V. Majdiču, ampak razdrla se je zato, ker sem ga jaz v to prisilil, v kar sem bil popolnoma upravičen, ker sem mu lahko dokazal, da on ni postopal tako, kakor se je v pogodbi meni nasproti zavezal.

Da je rekel Hribar nekemu profesorju, naj se Pavšlar rajši briga za svoj mlin v Kranju, bo boljše opravil, kakor pa s takimi posli, čujem sedaj prvokrat. Jaz naj bi se briga za mlin, njemu pa prepustil svoje zdrave projekte, da bi z njimi pomagal svojim projektom na noge. To so res jako pobožne Hribarjeve želje.

Tomaž Pavšlar.

Plantarsko poučno potovanje v bohinjske planine.

Plančarsko poučno potovanje v Bohinjske planine priredi dež. odbor kranjski dne 19., 20., 21. julija t. l. Namen tega potovanja je, seznaniti širše kroge v plančarstvu in o naši lepi bohinjski Svici. Ogledale se bodo moderno urejene planine od strani države in planinskega gospodarstva sploh. Videlo se bode na tisoče hektarjev neobdelanega sveta, kjer bi se lahko pasle velike čete govedi. Plančarstvo in paša je postalo danes moderno, ker le na planinski paši se zredi zdrava in krepka ter trdna goved. Kedor se zanima za živinorejo in plančarstvo, naj ne zamudi te lepe prilike, se udeležiti tega potovanja. Potovanje se vrši po sledečem redu: 1. dan, dne 19. julija: Odhod iz Ljubljane

z vlakom iz fužnega kolodvora ob 5:42 uri jutraj, do Škofje Loke. Iz Škofje Loke z vozom do Selc. Tam ogled prve kranjske živinorejske zadruge, vzornih hlevov in mlekarne. Iz Selc ob 8. uri na združno planino Pečano mimo Ratitovca. (Prilčno tri ure hoda.) Na Pečani ogled živine in planinskega gospodarstva. Od tam v Bohinjsko Bistrico, med potom ogled nekaterih planin in sirarn. (Tri ure hoda.) Dohod v Bistrico ob 4. uri popoldne, tam kosilo, potem predavanje nadzornika Legvarta o plančarstvu. Iz Bistrice z vozom h Bohinjskemu jezeru, med potom ogled sirarn. V jezeru prilika za kopanje. Potem ogled novo urejene vzorne sirarne v Stari Fužini. Prenočišče v Srednji vasi in na jezeru. — 2. dan, dne 20. julija, odhod iz Srednje vasi ob 4. uri v jutru na planine Zajamči, Konjščica, Velopolje. Na Velopolju prenočišče. Zvečer predavanje o plančarstvu. Velopolje je ena najlepših planin v Bohinju, je sedaj ravno moderno urejena. (6. ur hoda.) Kdor hoče na Triglav, ima od tam tri ure hoda. — 3. dan, dne 21. julija, v Krstenico in ogled drugih planin, od tam čez Staro Fužino do jezera, kjer se izlet razpusti, tako, da se lahko ob 5. uri odpelje z vlakom proti Jesenicam.

Potovanje bode vodil deželni mlekarški in živinorejski nadzornik Legvart. Kdor se želi potovanja udeležiti, se mora oglasiti najpozneje do 10. julija na deželni odbor kranjski. Kdor se pravočasno ne zgleda, se mu ne bo moglo poskrbeti stanovanja in hrane.

Gorenjski Orli!

VSPORED

slavnosti »Katol. slov. izobr. društva« v Radoljici, dne 27. junija 1909.

1. Sprejem gostov.
2. Ob 8. uri sv. maša.
3. Od 10.—12. ure

mladeniški tečaj,

ki ga vodijo gg. L. Smolnikar, dr. L. Pogacnik, F. Terseglav, Iv. Podiesnik.

4. Ob 12. uri skupno kosilo.
5. Ob 4. uri popoldne

javna telovadba.

6. Po javni telovadbi

ljudska veselica.

Pri ceji slavnosti sodeluje sl. »Savska delavska godba«.

Vabijo se, da se slavnosti udeležijo zlasti mladeniči in pa naša izobraževalna društva.

Rojaki!

Pododbor »Slovenske dijaške zveze« za Belokrajino je sklenil, zavedajoč se dolžnosti, ki jih ima mladina napram svojim duševnim voditeljem, počastiti spomin obeh pokojnih slovenskih pisateljev Ivana Navratila in Leopolda Gorenjca-Podgoričana s tem, da vzida v rojstno hišo Ivana Navratila spominsko ploščo in da postavi L. Gorenjcu dostojen nagrobni spomenik.

Ivan Navratil zasluži, da se ga hvalježno spominja slovenska, zlasti belokranjska mladina. Navratil je namreč prvi slovenski pisatelj, ki je začel zbirati slovensko mladino okoli sebe, saj je izdal prvi slovenski mladinski list. Deloval je za izobrazbo ljudsko in srednješolske mladine s slovenskimi berili, da, tudi za visokošolsko mladino je skrbel kot predsednik podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju. Bil je marljiv pi-

njegove oblasti. Potem je z besedo in dejanjem vnel tovariše, da so junaško vztrajali.

Poddesetnik Spec iste kompanije je z bajonetom čisto sam planil v sovražno hišo in ujel 3 Piemontce.

Tesar Rossi 10. kompanije je na večer, prav preden se je naša vojska umaknila z bojišča, več ranjencev zaporedoma odnesel iz ognja, se še enkrat vrnil na bojišče in naposled hudo ranjenega stotnika Plöbsta prinesel do Pozzoenga, kjer ga je naložil na kola za streljivo.

Desetnik Dominik 16. kompanije je planil v močno zasedeno hišo, iz katere so streljali sosebno hudo, in ujel 8 sovražnikov; drugi so pobegnili.

Dne 28. junija se je avstrijska vojska umaknila čez reko Adžo. Skoro nato (dne 8. julija) je bilo v Villafranci sklenjeno premirje, in dne 11. julija sta se tam sešla vladarja Franc Jožef I. in Napoleon III., da bi se dogovorila o miru. Ta se je potem dne 9. avgusta sklenil v Zürichu. Avstrija je odstopila Lombardijo Napoleonu, ki jo je zopet prepustil Viktoriju Emanuelu, obdržala pa je zase Beneško.

V tem času so bivali oddelki našega polka po različnih krajih Avstrijske Italije in so ostali tam tudi po sklenjenem miru. Samo 4. bataljon se je dne 5. avgusta vrnil v Ljubljano.

Boltatu Pepe.

Udkarje gespud žepan Hribar prevzeu intendantca sluvenskega gledišča, pa se je začeu na use kriphe mujat, de b sluvensk gledišče na zaustou za

drugem gledišem pu ta velkeh mesteh in zatu je začeu prrejat tud pu let predstave. De b pa igralci preveč na kuštal in de b se na blu treba zanašat na deželna pudpora, je začeu pa kar sam špilat in ene par so-jeh prjatlu je naprosu, de mu pumagaja. Iz tem je dau gledišmnu derehtari gespu-De Guvedkari dobr zgled, kuku se more šparat pr glediš, če se če kam naprej pridet. Gespuda dohtar Taučarja je naprosu, de igra dobrega očeta, gespuda dohtar Uražna za glavnga junaka, gespuda dohtar Trillarja za brezdimnga junaka, gespuda Žerjava za suflerja, gespuda deželnga pul-sanca, ubčinskega svetnka in tku dalje

Jožeta Turka za štatista; sam gespud žepan igra pa use role.

De pa gledišče leberalcem še več not nese, pa na igraja usi u enmo kraj in n-enkat, ampak je razdelu soje ldi in tku hodia pu svet in igraja dons u tem kraje, jut spet u drugmo, kokr holt delaja usi ta praktičn umetnke in druhi, ke se na tu zastopja.

Zadna nedela je ta slavna intendantca prredila ena taka vorštelnga u Iblan u Mestnem dome. Predaulal so se gespud dohtar Taučar, gespud žepan Ivan Hribar, gespud Turku Pepe (ke pa ni mou družga za guvort, kokr enkat umes za za-upit: ščurk), in pa neki štatistu, ke sa mel naloga, de morja useli, kedr kdo na u znou naprej, začet žiuja upit. Režišer je biu pa gespud dohtar Trillar. Hiša je bla bl prazna — nahter prauja, de zavle lepga ure-mena, druhi pa trdja, de zatu, ke ni kazal de b bla predstava kej dost prida — nej u že kokr če, hiša je bla slab ubiskana, zatu se nastupajočm tud ni pulebil iz tistmo aj-fram nastopt, kokr b blu za želt. Gespud žepan Hribar se clu soje naloge ni dobr navadu in se mu je parkat tku zaletel, de sa mogl štatisti na use kriphe živja upit, de sa lukna zamašel.

Ta nar bulš je še napravo gespud dohtar Taučar sam, čeprou je mou precej teška in nahvaležna naloga, ke je mogu gespuda Hribarja prat in nemšk-sluvenska

leberalna zveza zagovarjat. Pusebn se m je dupadu tekat, ke je reku, da kej bl pa-metnga leberalci še nekol nisa naredi, kokr je bla nemšk-sluvenska zveza. Ke se je gespud dohtar Taučar tku nagovoru, je pršou pa glavni igravc gespud žepan Ivan Hribar na vrsta, in moč, ke je pred krat-kem znou še u ush sluvanskeh jezikeh gu-vort, se mu je u nedela še u sluvenskmo jezik strašn zaletaval. Ta nar bl gladku mu je šlu še tist, ke je prpoudvou, kuku ga je ulada nardila osemdevetdesetga leta za generala in ga pustaula iblanskim vu-jaštvu za kumandanta. Kuku je on tekat u nagle, ke ni bla še negava uniforma fertik, prosu grofa Lihtenberga, de mu je pusodu soja uniforma in kuku je pol kumanderu vojaštvu: »relic um, marš nazaj u kasar-na!« Iz tem je gespud Hribar pukazu, de b biu imenitn vojskavodja u mirnem čas, de za pulitkarja pa nima talenta u nuben-mo sluvanskmo jezike.

Predstava ni trpela douh, pusebn ke je udaru ud Balanta pu golaže duh u dvu-rana, nisa poslušavci mogli več zdržat, ampak sa hitr zaklučl predstava in šli —.

Glih u tem cajte, ke sa se leberalec predstaulal u Mestnem dome, sa pa sucjal-demukrati igral u ta Narodnu dome ena burka. Ta nar več naloga pr sucjaldemu-kratsuk burk je mou pa gespud Kristan. Pred gespud Kristanem se more vsak skrt u usakm uzire, ta nar bl ga pa še iz sojem

satelj, trden Belokranjec, zaveden Slovenec, zvest svojemu narodu do smrti. Na temelju, ki ga je položil Navratil, se je dalje razvijalo slovensko mladinsko slovo.

Tudi Leopold Gorenjec-Podgoričan, pokojni adleški župnik, si je pridobil za naš narod mnogo zaslug. Pridno je predstavljaj na slovenski jezik duševne proizvode drugih narodov, bil je tudi sam dober pisatelj, je pridno nabiral narodno blago, bil zvest sotrudnik »Slovenske Matice« in velik prijatelj belokranjske mladine, ki mu naj postavi na grob primeren spomenik v znamenje svoje hvaležnosti. Slovenci, pokazite, da spoštujete idealno stremiljenje slovenske mladine ter podpirajte z gnetnimi prispevki našo namero na naslov: cand. iur. J. Adlešič, Adlešič pri Crnomlju.

Za odbor:

Profesor dr. Karol Glaser l. r., predsednik. — Ivan Šašel l. r., župnik v Adlešičih, podpredsednik. — Jurij Adlešič l. r., blagajnik. — Martin Malneš l. r., t. č. pd. pododbor S. D. Z. — Oberman Niko l. r., t. č. tajnik pododbor S. D. Z.

Pour le roi Kossuth ali za pravico?

Cesar Franc Jožef je 22. t. m. Weckerla odslavljal in izjavil, da krona na podlagi dosedanje koalicije ne bo več vladati. Posledica te odločne in nepreklicne izjave je, da Weckerle odstopi, da se koalicija ogrskih strank v sedanji obliki razbije in nastopi na Ogrskem čisto nova doba.

Zakaj in kako je do tega prišlo? Povest je znana. Krona je že leta 1906 bila na jasnem, da sedanje zastopstvo ogrskega naroda ne predstavlja resničnih razmer in težej ljudstva in da so cilji neodvisne stranke ciljem krone ter enotnosti monarhije naravnost nasprotni. Zato je cesar sklenil, da izvede volivno reformo in je poveril vladu koaliciji med neodvisno stranko, ki zasleduje načela l. 1848., ter ljudsko in ustavno stranko, ki stoji na temelju l. 1867., le zato, ker se v naglici ni dala skovati druga večina in ker je zaradi silnih notranjih bojov na Ogrskem bilo skoro nevarno gordijski vozlov ondolnih razmer kar meni nič tebi nič razsekati. Poveril je pa cesar koaliciji vladu je pod pogojem, da izvede splošno in enako volivno pravico.

Koalicija te obljube ni izpolnila in jo tudi noče, ampak je izkušala cesarja prevarati s tem, češ, ogrski narod zahteva predvsem gospodarsko neodvisnost v obliki ločene banke in pa narodno armado. Cesar naj to dovoli, potem bo šlo. Cesar pa se topot ni dal pregovoriti in po dolgih pogajanjih sklenil napraviti besedolomni koaliciji konec.

Kaj zdaj? Eni pravijo, da je enkrat za vselej konec prepotnosti neodvisne stranke. Krona danes vendar enkrat po tolikih bridkih izkušnjah vé, da je neodvisna stranka le stranka bankrotov, majhne klike demoralizirancev, ki je svoje osebne umazane interese zakrivala pod plašč narodnih zahtev. Krona vé, da so ogrske nacionalne zahteve bile le umazan »gšeft«, da so ostali Košutovci in vladi in ljudstvo izsesavali. Drugače bi se zdaj cesar ne upal vreči koalicijo, ki

glasam puška. Gespud Kristan je u ta Narodno dome že tku upou, de b se ga slišal du pud Krima, če b Krim stavu zravu ta Narodna doma. Udrihu je pu zemlah in mlatu kuruza, klerikalce in lebe-rafce use nas križ. U soja naloga se je mož tku uživu, de b člouk hmal mislu, de je use zares, in de u zdej pa zdej zagrabu za kašna gurjača in začeu kar ud kraja ldi publiat in ukul prnašat. No, pa u resnic ni usa ta reč tku huda, kokr bi s edn mislu. Čez zemle, moka, žit in take reči, ke h tem slišja je zatu udrihu, de je pukazu, kuku se na te rči zastop in de je lohka usakmo malnari žou, de ni pr nemu u služb. Tud za agenta pr kašn zavarovaln bank b biu gespud Kristan prprav in b dobr ta reč naprej pelu, če b ga kašna banka nucala, pa s mende take banke raj iz mn zaslužnem mužmi, kokr je gespud Kristan, pumagaja. Ta nar bi b pa gespud Kristan še pasu za derehterja sluvenskega glediša, kar je mende že tud sam gespud dohtar Taučar sprevidu, zatu se je pa zravu nega u intendantca usedu. In ta nar bi pucen b se še vn pršlu iz gledišam, če b gespud Kristan in pa gespud žepan Hribar tud sama bi ta velke naloge igrala. Tu sta dva muža, ke sta kokr de b bla za umetnika ustvarjena in ke mama med leberalcem, pr ta narodn delusk organizaci in pr sučaldemukrateh še tud precej drugeh dobreh ldi, b prou lohka pr sluvenskmo glediš shajal iz dumačm mučmi. De b pa zavle dumačeh kumedjontarc na pršli u zadrega, nej pa puprašaja za svet

Boltatuga Pepeta iz Kudeluga,

predstavlja 1/3 ogrskega parlamenta ter imenovati za svojega zaupnika, s katerim se imajo stranke pogajati, gospoda Lukacsa, ki ni niti član parlamenta niti mag-natske zbornice.

Kaj je poslanstvo Lukacsevo? Mož pridobiva zdaj zlasti Kossutha. Gre se za to, da se Košutovci izpametujejo, opuste takozvane nacionalne zahteve in se izjavijo za volivno reformo.

Če Lukacs ne pridobi zase Košuta na podlagi programa krone, potem nastopi brezobzirni in energični Khuen-Hedervary. Ta bi parlament razpustil in tako doigo razpuščal, dokler ne bo red in mir in dokler krona ne zmaga. Zelo verjetno je celo, da krona volivno reformo v takem slučaju oktroira.

Zeleti bi bilo, da se Košutovci ne udajo in da izbruhne boj. Kajti v tem slučaju bi bila krona primorana se obrniti do socialnih demokratov in do nemažarskih narodnosti, ki so bile dozdej prave pastorka. Zato, če je Košut pameten in hoče sebi dobro, ne bo odbil Lukacseve roke. Neodvisna stranka nima danes več tiste moči terorizma, ki jo je svojčas imela. Njeni moči nihče več ne veruje, ker sloni na — laži in zato bi v eventualnem boju s krono čisto gotovo podlegla. Naj reče kdo kar hoče — krona je v Avstro-Ogrski močnejša kot vse drugo in ministri in parlament so pred njo kaj malo.

× × ×

Vsi mažarofilski krogi s polnim parom delajo, da poveri cesar vlado Kossuthu. Kossuth je seveda pripravljen, stavl pa bo cesarju sledeče pogoje:

1. Vlado prevzame neodvisna stranka.
2. Ministrstva financ, notranjih zadev in na dvoru se poverijo članom 1867-stranke. Predlaga jih ministrski predsednik, ki mora biti iz neodvisne stranke. Člani bivše liberalne stranke (Fejervary, Khuen, Lukacs, Kristoffy, Hieronymi, Tisza) ne smejo priti v poštev.
3. Vsa vojaška vprašanja so do leta 1911. odloža.
4. Volivna reforma se brez pluralitete izvede, vendar pa se število volivcev, ki ga krona hoče imeti — 2,600.000 — skrči na 2,100.000.
5. Po reformi se zbornica razpusti in odločitev o samostojni banki prepusti novi zbornici.

Tak je program, s katerim nameravajo Košutovci krono zopet preslepiti, da bi sporna vprašanja začas zavlekli, potem pa izvedli volitve po znanem ogrskem načinu in potem začeli boj za neodvisnost. Zdej je na kroni, da pokaže, da hoče na Ogrskem red in pravičnost.

Idrijske novice.

i župnik in duhovni svetnik g. Janez Juvan je v Spodnji Idriji dne 23. t. m. ob pol 8. zvečer umrl. Bil je sploh znana in priljubljena oseba, kajti deloval je tu celih 42. let. Rojen v Zagorju dne 12. maja 1834, je bil 1860 posvečen v mašnika. Drugo leto bi imel zlato mašo. Zelo se je nanjo veselil, a je ni ukaal. Služboval je v Cerkljah na Dolenjskem, v Trzinu na Gorenjskem, 1867 je prišel kot katehet in voditelj c. kr. rudarske ljudske šole v Idrijo, kjer je ostal do leta 1889. Vodil je ta zavod skoraj 23 let, dobil več pohvalnih pism radi požrtvovalnega delovanja, bil tudi prvi kurator novoustanovljene čipkarske šole, katere posle je celi čas brezplačno opravljal. 29. septembra 1899 je nastopil svojo službo kot župnik v Spodnji Idriji. 1898 je bil odlikovan z zlatim križcem s krono, 1904 pa imenovan knežsko-kofijskim svetovavcem. Bil je velik prijatelj šolske mladine, kateri je volil mali znesek v svoji oporoki. Kot katehet je bil posebno priljubljen in marsikaj migljaj dal iz svoje bogate izkušnje mlajšim svojim sobratom. Preživel je vse svoje sošolce in že 75 let star zapustil solzno dolino. V blagem spominu ga bodo gotovo ohranili njegovi učenci, župljani in marsikateri rudarski uradnik, ki je sedaj v visoki službi, pa je v svojem službovanju pri idrijskem rudniku dobil pri gosp. »direktorju« prijateljski svet in tolažbo.

i Dolga klobasa. V nedeljo smo čitali zopet dolgo klobaso v »Slovenskem Narodu«. Predvsem diši »Narodovemu« dopisniku desetmilijsko posojilo; no, o tem bodo govorili naši poslanci, idrijskim liberalcem naj razne podpore preskrbi zaspalni in v deželnem zboru osamljeni Gangl. Neresnične trditve o realnem kanalu, eksperimentu z elektriko itd. pa niti ne upoštevamo, ker se lahko vsak sam prepriča. Praktični so naši nasprotniki, to je res: ljudsko knjižnico, pravilno »Narodni dom« z restavraco na občinske stroške, regulacijo mesta pa na deželne stroške, in sicer od stranke, kateri je Idrija hrbet pokazala. Ne verujemo, da bi šlo tako gladko! In povrh še plačujete Novaka.

i Občinska nezaupnica. Pristaš naše stranke je prinesel v mestni urad priziv proti zidanju »Ljudske knjižnice« in prosil, kar je ob sebi umevno, potrdila, kolega pa od tajnika ni dobil, češ, to bi bila nezaupnica mestni občini. — Če dobiš od

sodišča razsodbo in zahtevajo potrdila, je to po tajnikovem mnenju nezaupnica; če dobiš od davč. urada plač. nalog in zahtevajo podpis, je to nezaupnica; če dobiš po pošti važnejše pismo ali od društvenega sluge vabilo in ga moraš potrditi, je to tudi nezaupnica. Možu s takimi nazori se ne čudimo, da svoj čas niti tega ni vedel, kako se vlagajo prizivi na deželni odbor. Liberalcem ga privoščimo!

i Javna tombola. Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija, priredi dne 18. julija t. l. ob pol 4. uri pop. na glavnem trgu v Idriji javno tombolo v društvene namene. Ker se isti dan deli v Idriji birma, se nudi botrom prilika, da z nakupom tabic za tombolo preskrbe birmancem primerna darila in tako hkratu store dobro delo. Društvo se nadeja, da posvete tej človekoljubni prireditvi vsi sloji idrijskega prebivalstva potrebno pozornost, da bode tem večji gmetni uspeh.

Vipavske novice.

v Obesil se je minoli četrtek na Gradšču pri Vipavi posestnik Franc Ferjančič p. d. Lucin. Našli so ga v hramu obešenega. Zapustil je dva otroka in so-progo. Vzrok smrti je bil alkohol.

v Javno kopališče namerava sezidati naša trška občina. Kupila je v ta namen neko vilo izven Vipave na zelo zdravem kraju. Napravili bodejo mrzlo in toplo kopel, kar bode gotovo vabljivo za tuje, zlasti za naše sosede Tržačane in Gorici-jane. Pri tem delu ima zaslužek več stavkujočih delavcev iz ajdovske predil-nice.

v Izlet na Bled so priredili učenci II., III. in IV. razreda tukajšnje ljudske šole pod nadzorstvom učiteljskega zbora. Vrnili so se v sredo večer vsi zdravi in veseli.

v »Narodnjaki« povsod jednaki! Da ne bode mislili g. urednik, da naši »narodni« liberalci samo v Ljubljani nemškutarijo, Vam poročam, da tudi naša vipavska takozvana »gospoda« kaj rada na »tajč« udari. Zastavo v tem nosi naše »narodno-napredno« (?) učiteljstvo. K sreči, da nismo ravno na narodnostni meji, ker bi sicer nasprotniki imeli kaj lahko delo. Ljudem bi gotovo imponirala nemščina, katero naši naprednjaki kaj radi mlatijo. Le tako naprej!

v Dobrega vina imajo po nizkih cenah še vedno na prodaj vipavski posestniki. Kdor hoče dobro in ceneno vino, naj se potruži v Vipavo.

v Predilnim delavcem iz Ajdovščine dajo mnogo zaslužka vipavski posestniki. Zlasti mnogo jih je sedaj po Vipavskem, ker je ravno čas košnje. Dal Bog, da bi se stavka kaj kmalu končala v dobro delavstva.

Carl Kronsteiner-jeve
trpežne, patentirane apnene
façadne barve
v 50 vrstah od 24 v kg naprej.
Že desetletja dobro preizkušene in so prekosile vsa ponarejanja. — Edino sredstvo za pleskanje za façade, ki so bile že pobarvane. 978 12—1
E-mail-façadne barve, ki se dajo umiti in teži, torej nepotrebno pleskanje z drugo barvo, trde kot email, vporabne pomešane samo z mrzlo vodo. Antiseptične, proste strupa, luknjičave. Idealni plesk za notranje prostore, lesene zgradbe: kot kolibe, paviljone, ograje itd. Dobi se v vseh vrstah, otroški za m² 5 vin. Cenik in prospekte zastoj in prosto.
CARL KRONSTEINER, Dunaj III, Hauptstrasse 120.
Zaloga: Brata Eberl, tovarna oljnatih barv, lakov in firnežev, Ljubljana, Miklošičeva c 6.

Serravallo
železnato Kina-Vino
Higijena razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom s štati kolajni.
Povzročja voljo do jedi, okrepča živce, pogloblja kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano. Nad 6000 zdravniških pričeval.
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

V Ameriko in Kanado
zložna, cena in varna
voznja s **Cunard Line**
H 544 52 Bliznji odhod:
iz Trsta, domačega pristanišča: Slavonia, 22. ju-nija, Ultonija, 6. julija, Pannonia, 20. julija 1909. —
iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši par-nik, 19. junija, 17. julija, 7. avgusta, 28. avgusta, 18. septembra, 16. oktobra 1909. Mauretania, 3. in 24. julija, 14. avgusta, 4. septembra, 25. septembra, 23. oktobra 1909.
Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odasek, Ljub-ljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Čisti samo s Globus
čistilni izvleček
Najboljše čistilo za kovine na svetu
Na svetovni razstavi St. Louis l. 1904. "GRAND PRIX"
kakor vsako drugo kovinsko čistilo.

V vročem letnem času
je priporočati dobro in ugajajočo
osveževalno in mizno pijačo
pripravno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim sokovom, za to opozarjamo na
KATTON & GIESSHÜBLER
alkalična pijača
Ta pijača vpliva ohladilno in oživačo, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo kreplivo. (Vill.)

Izvir: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.
V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijah prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.
Zaloga pri Mihael Kastner-ju, Peter Laseniku in Andrej Šarabonu, Ljubljana. 114 52—49

ALOJZIJ ZMITKO
velika tovarna z električnim obratom za
GODBENO ORODJE
v LOUNECH - Češko -
izdeluje vse vrste glasbil iz lesa in kovine, pihala za obhode (signale). Izvrštev in harmonija brez napake.
STROKOVNA OPRAVA
M 1051 vseh godal in bobnov 26—1
Goslarstalelj Ceniki zastoj

Št. 705 Flobert Teschl "WARNAND"
kaliber 6 ali 9 mm z močno robato cevjo, dolgost 1 meter, za streljanje z rni kron 14.—.
Pošilja se le po povzetju. — Ilustrovani ceniki o 1113 orožju zastoj in franko. (1)
Franc Dušek, orožarna, Opočno 89, Češko.

Zasebniški Trgovci Krošnjarij
naj ne zamude ugodne prilike za naročbo
ostankov naravnost iz tkalnice!!
Posebna ponudba:
40 met oksforda za srajce, ceffra za obleke, plave tkanine za predpasnike in bluze. Prima kakovost, pristno barvno le K 15-40.
40 met rumbrške tkanine, kreas-platna, ka-nafasa, zajemčeno prima kakovost, pralno, le K 18 40. 1 kos 150/200 cm rjuh, zajemčeno platno, brez konkurence, za le K 2-25. Brisače 40 cm široke, 1 m dolge, za samo 32 vin. 1 dvanaistorica robcev z atlas-robom K 1-25. Pošilja se po povzetju. Kompl. zavoj 5 kg povsod franko. Za neprimerno denar nazaj in se povrne tudi poštnina, torej nikak riziko. Prosim, da se ne zamenja moja trdka s po-dobno se glasečmi, ki pošiljajo neporabno blago, ne vračajo poštnine pri vrnjenem blagu, in so le kramarji. 1060 12—1
Obrne naj se vsak na
Julija Müllerja tkalico, Heřm Městec, Češko

VOJSKA PROTI MAROKU?

V Centi koncentrirana španska 16.000 mož. V Madridu se splošno sodi, da je vojska z Maroko gotova stvar.

STRAH PRED INVAZIJO NA ANGLEŠKEM.

V angleški gosposki zbornici namerava opozoriti lord Ellenborough na nevarnost, ki lahko nastane, ko bo zbrano koncem julija angleško brodovje na Temzi. Sovražnik bi lahko zaprl z minami ali z ladjami iztok Temze in angleško obrežje bi bilo brez obrambe izročeno sovražni-kovi invaziji. Strah je res huda reč, če tudi je prazen.

BOJ MED RUSKIMI KOZAKI IN PERZIJSKIMI NOVA VOLIVNA POSTAVA.

V Mešedu je bil hud poulični boj med ruskimi kozaki in perzijskimi vstaši. Kozaki so vzeli vstašem barikado in tako osvobodili filialko ruske diskontne banke, ki je bila v nevarnosti. Bojevali so se v bližini angleške konzulata. — V provincialnem deželnem zboru so označili novo volivno postavo za nesprejemljivo. Ministrski predsednik Saad ed Damlehi je odstopil, ker noče prevzeti odgovornosti za zavlačevanje volitev.

DOLGOVI SRBSKEGA PRINCA JURIIJA.

Glede na Jurijeve dolgove se izjavlja, da znašajo skupni dolgovi 230.000 frankov. Princ kralj ne izplačuje zadostne doklade, kar mu je že opetovano očitano. Intimni Petrovi prijatelji zato vodijo tak hud boj proti Juriju.

TURCIJA.

Krščansko vprašanje. — Grki in Turki. — Mladoturška strahovlada.

Na velikih shodih v Prištini, Monastiru in v Skoplju so se sprejele resolucije, ki pozivajo zbornico in velikega vezirja, naj Kreto do skrajnosti branijo. Turško ministrstvo je v vseh vprašanjih složno. Nasprotna poročila so izmišljena. — V Serresu je iztrgal neki Grk javno turško zastavo, psoval mohamedance in pobegnil v neko grško cerkev. Grka cerkev noče izročiti mohamedancem. Ostro sta se sprla tudi generalisimus Šefket paša in grški patriarh Joahim. Patriarh je tožil, da more bolgarske čete Grke, na kar mu je Šefket odgovoril, da so po dani ustavi bulgarske čete izginile in da more grške čete. Patriarh je rekel, da je temu vzrok vlada, ne patriarh, ker pripušča grške čete čez mejo. Šefket je odgovoril: »Grški propagandi bom strl glavo!« Patriarh je ogorčen zapustil dvorano; sinoda se je pritožila velikemu vezirju. — V Atinalju mladoturki ostro nastopajo in zapirajo ljudi; jetnike pa pretepavajo. Od grških podanikov zahtevajo davke za več let. Vojno sodišče je obsodilo že več oseb.

Državni zbor.

Hribar in Ploj bežala pred vlado!

V zbornici je danes velika razdraženost. Že takoj pri prvem govorniku Mladočehu dr. Stranskiju je začelo hrumeti in to se je ponavljalo več ali manj skozi do četrte ure. Ko se je začelo poimensko glasovanje o predlogu dr. Kreka, ki ga je stavil koncem včerajšnjega govora in ki se glasi: Od rednih potrebščin finančnega ministrstva se črta 5000 K. In to zato, ker je finančni minister ob svojem nastopu vzel v službo v fin. ministrstvu svojega žurnalista Obogija, ki je bil prej v službi avstro-ogrške banke. Ob tej priliki je bila dolžnost vseh tistih poslancev, ki obsojajo nečuvstvo postopanje finančnega ministra Bilinskega v vprašanju bosenske agrarne banke glasovati za predlog dr. Kreka. Pa kaj se je zgodilo! Iz »Zaveze južnih Slavena« je imelo le par poslancev pogum glasovati za ta predlog, a drugi, — nekateri seveda ni bilo na Dunaju, — so zbežali iz zbornice. Med

njimi dični naš Hribar in značajni Ploj. Že dolgo časa smo opazovali, kako nesrečne se čutijo v opoziciji, kako se pehata za ministri, kako lovita milostne njihove poglede, kako jim stiskata roke tudi takrat, kadar ministri polemizirajo z opozicijskimi poslanci. Dasi nismo prijatelji ministrov, vendar smo se bali za njihovo telesno zdravje, ker so bili te dni vedno v nevarnosti, da jim naš kompanjon Hribar ne zleze v čreva. To so možje opozicijskega širokoustni in oholi! Kadar so daleč od Dunaja, odpirajo usta na iztežaj proti naši vladi, a kadar je treba pogledati ministru resno v oči, se spremene v majhne miške, da morejo smukniti v prvo luknjico in se skriti. Ali je s takimi možmi mogoče delati opozicijo? Njihovo časopisje je ob nastopu sedanjega ministrstva zaradi oseb, ki so dobile ministrske portfelje, napovedovalo skrajno opozicijo. A čez nekaj malo časa, ko Hohenburger in Stürkgh, — ta dva iskrena prijatelja Slovencev, še vedno sedita v ministrskih stolčkih, je njihova opozicija zlomljena. In nehoti se moramo vprašati, koliko je vendar Bilinski dal za to? S čim jih je plačal? ...

Predlog je bil odklonjen z 229 proti 210 glasovom. Na vsak način ima Bilinski v zbornici majhno večino. Gotovo nezadostno, da izvede svoj finančni načrt.

Razprava.

Dr. Stranskij je opisoval jezikov ne razmere v čeških deželah. To je spreten govornik, ki vedno takoj odbije napade nasprotnika. Skoraj dve uri se je prerekal z nemškimi poslanci.

Poslanec Stapiński je označil stališče svoje stranke nasproti »Poljskemu kolu«. Izjavil je, da je mnenje »Poljskega kola«, da so sedanje razmere v zbornici no je narodno sporazumljenje med Rusini in Poljaki, kakor sploh med avstrijskimi narodi.

Nemški agrarec Seidl je napadel krščansko-socialne stranke, v katerih imenu mu je odgovarjal Pautz, ki se je kregal tudi s svojimi somišljeniki v zbornici. Sploh se je včeraj in danes opazilo v zbornici, da v krščansko-socialnem klubu ni prave edinosti.

Dr. Krek

je danes spretno in temperamentno odgovarjal ministru Bilinskiju, ki ga je bil napadel včeraj v svojem govoru in pa poslancu Biellohlaweku, ki je mislil, da si bo pridobil kaj lavorik, ako se obregne ob dr. Kreka. Dobil je, kar je iskal, drugič si bo gotovo premislil, govoriti o stvareh, katerih ne ume.

Dr. Krek izjavi: Dolžan sem svojemu stanu in svoji stranki, da sledeče izjavim. Duhovski stan, ki sem si ga prostovoljno izbral in ki mu ostanem zvest, dokler bom živ, je bil včeraj v moji osebi napaden. Ako bi bil osebno napaden, bi mi bilo to vseeno. Svoji stranki je pa dolžan, naj se ne pripisuje opazke, ki so na eni ali drugi strani vznevoljile stranki, ker jih vzame nase. Finančni minister je govoril o značilni strasti, ki jo kažem kljub svoji sveti obleki. Čudim se, da je mož, ki kaže v fraku tajnega svetnika take značilne posebnosti, tako pogumen, da je izpregovoril te besede. Nisem imel nikakega povoda, da dvomim o poštenosti finančnega ministra, dokler ni sam po svojih besedah in dejanjih kot minister izval kritiko in nevoljo. Kot pošten človek sem tudi pričel z njim pošteno in odkrito boj. (Priljubljen pri Jugoslovanih.) Ako pa zamore kdo oprati dr. Bilinskega, sem pripravljen, da popravim svoje dosedanje naziranje. Nikake krivice noče delati dr. Bilinskemu, a sklicuje se na stališče, ki ga je zavzel Bilinski glede na ogrsko agrarno banko. Napravil je krivico bosenskem ljudstvu in veliko škodo monarhiji, dasi je imel pravico, da reče ne, bodisi Lanczyju, bodisi Ogrski na ljubo. Iz tega in iz nobenega drugega razloga se

ne bori proti njemu. Ako se Bilinski v tem oziru opraviči, znam, kaj da sem dolžan storiti. Poslanec Biellohlawek je trdil, da ga boli, ker zagovarja katoliški duhovnik skupen nastop s socialnimi demokrati, ki zametavajo vso vero. Bil sem si v zavesti dalekosežnosti svoje trditve. Izkusil sem, da je potrebna odkrita beseda v stvareh, v katerih se zavaja javno mnenje, kjer se gre za strankarske strasti in za strankarsko samoljublje. Poznejši časi dajo prav tistim možem, ki so srčni dovolj, na povejo tudi neprijetne stvari. Izjavil sem se l. 1894., pač prvi duhovnik v Avstriji, javno za splošno, enako in direktno volivno pravico. Tudi takrat se mi je reklo, da sem socialni demokrat, revolucionar, norec. Boril sem se pa, kar živim, za krščansko svetovno naziranje, za svojo cerkev, ki jo ljubim in za katero sem pripravljen umreti in v tem oziru nisem prizanašal socialnim demokratom. Nasprotnik socialnih demokratov ostanem glede na svetovno naziranje in stališče, ki ga zavzemajo nasproti veri in cerkvi. A to me ne ovira, da bi ne priznal strankine važnosti glede na razvoj političkega življenja in v zbornici. Ako bi hotel politizirati tako, kakor je to storil posl. Biellohlawek, bi lahko vprašal, kako je mogoče, kako da more krščanska stranka skupno korakati s prohodrimovci. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.) Skupno se tako nastopa proti krščansko in katoliško mislečim Slovanom: Slovencem, Hrvatom, Čehom. Posl. Biellohlawek: »Saj so reči tudi prohodrimovci!« Poslanec dr. Krek: Ako v takem socialnem vprašanju, kakršno je narodno sporazumljenje, javno priznam važnost socialne demokracije, kdo trdi, da škodujem svoji veri (Ogorčenje pri Jugoslovanih.), da podpiram socialno demokracijo, ki vero sovraži, izjavljam, da je to neojalno. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.) Svojemu političkemu in socialnemu naziranju sem ostal zvest. To dokazujejo moji spisi in moje delovanje. Ako da Bog, bo pod skromnim mojim duhovskim oblačilom tolklo še nadalje srce, ki veže z zvestobo cerkvi tudi zvestobo ljudstvu, ljubezen revežem, zatiranim, resnicoljubju in sovraštvo vsem izkoriščevalcem, oderuhom in hinavcem. (Živahno, dolgo trajajoče pritrdjevanje in ploskanje.)

Češki agrarci in slovenski poslanci

so danes koncem seje vložili kakih 60 nujnih predlogov, ker drugače ne morejo ustaviti sklepanja o pooblastilnem zakonu. Na to pot jim nočejo slediti poslanci iz »Zaveze južnih Slavena«. To so krotki

ljudje in skromni; pa veliko raje zobjejo oves iz ministrskih rok, kakor pa bi vihteli kopje opozicije. Pa to ni nič hudega. Ti tedni, kar smo v nekoliko doslednejši opoziciji, so pokazali, da se na nje ne more nihče zanašati, da za tak boj niso in da bomo čisto lahko izhajali brez njihove dejanske pomoči. Vsaj bati se nam ne bo, da bi nas v odločilnem trenutku ne izdali ... Češki radikanci, ki imajo zopet enega poslanca več, imajo seveda celo vrsto nujnih predlogov pripravljenih. Tu nekaj nujnih predlogov:

Dr. Šusteršič

izzvan po včerajšnjem govoru finančnega ministra, je danes odkril v zbornici, kako se uslužbenci agrarne banke pripravljajo na otvoritev banke, ki bo gotovo začela poslovati meseca oktobra. To je izzvalo prave senzacije, zlasti krščansko-socialni poslanci so bili konsternirani. Dr. Šusteršič je izjavil med drugim sledeče: Finančni minister je bil nevoljen, ker je dr. Krek zopet govoril o vprašanju ogrske bosenske agrarne banke. Bilinski se bo pač moral navaditi, da se bo o vprašanju še večkrat razpravljalo. Postopanje finančnega ministra Bilinskega v tem življenjskem vprašanju se ne more nikdar pozabiti. Ker je smatral finančni minister potrebno, da je ob tej priliki zasramoval dr. Krekovo duhovsko obleko (Čujte! Čujte!), naj se vzame na znanje, da se je prvič pod tem ministrstvom zgodilo, da se je značilno govorilo o duhovnikovi obleki. (Posl. dr. Korošec: To je storil konservativni Staropoljak!) Finančni minister dr. Bilinski je nadalje trdil, da se bo še vse dobro razvilo, ker bo sklepal bosenski sabor. Zbornični sklep z 8. junija pa bosenska uprava popolnoma drugače tohmači (Živahni klici: Čujte! Čujte!), kakor naš finančni minister. Že 9. junija je pisal vladni tajnik in presumptivni načelnik hipotekarnega oddelka bosenske agrarne banke, kateremu oddelku se je nakazala kupčija kmečke odveze, ki še efektivno ni pričel poslovati, uslužbencem hipotekarnega oddelka, da se prične gotovo izplačavati kmečka odvezna posojila 8. oktobra letos. (Živahni klici: Čujte! Čujte!) in da naj uslužbenci nabirajo kolikor mogoče veliko prijav in naj nastopijo zato, da izgine vsak dvom o odvezi kmetov. (Živahni klici: Čujte! Čujte! Čujte!) Tako piše vladni uradnik, ki ga je posodila vlada gospodu Lanczyju za načelnika vse kmečke odvezne kupčije. Zdej naj pa še kdo trdi, če more, da je izpolnila av-

Skrivnosti harema

Izvolite poskusiti!

in naročite 6 komadov rjuh, obeljenih 1^a brez šiva 150/200 cm velikih K 13-50. — Tkalnica 1695
bratov Krejcar, Dobruška 9180, Češko. (1)

LABODJE MILO

(Schichtovo gosto kalijevu milo)

je edina posebnost za pranje volnatega in svilnatoga blaga, zastorov, čipk, vezenin itd. itd.

To milo se resnično ne more dosti prehladiti, ker zaradi svoje nedosežne snailne moči, izdatnosti in nežnosti daleko prekaša vse, kar se imenuje milo.

Delniški kapital 120.000.000 K

Rezervni zaklad 65.000.000 K

Podružnica

c. kr. privil.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

LJUBLJANA, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejemlje vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti hranilnim knjižicam, izdaja obrestujoče se blagajniške liste, dovoljuje posojila na tekoči račun, dalje stavbna posojila, carinska posojila, davčna jamstvena posojila, hipotekarna posojila itd. eskomptira menice in devize in priskrbuje njih inkaso, izdaja nakazila, kreditna pisma in priporočilna pisma na vsa tuzemska in inozemska tržišča.

kupuje in prodaja tu- in inozemske rente, zastavna pisma, delnice in srečke in daje vestno navodila za naganje kapitala, priskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavcije, službene kavcije in vadije za udeležbo pri dražbah, sprejema v shrambo vrednostne papirje in oskrbuje njih upravo in razvidnost, oddaja proti ognju in vltomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precioze) v hranitev,

zavaruje srečke in izžrebajoče efekte proti izžrebnim izgubi in oskrbuje brezplačno pregledovanje vseh žrebanju podvrženih papirjev, plačuje kupone, izžrebane papirje in valute pri svoji blagajni, daje predjeme na vrednostne papirje in blago ter sprejema borzna naročila za tu- in inozemske borze, priskrbi za svoje naročnike trgovsko informacije v tu- in inozemstvu itd. itd. itd.

Centrala na Dunaji.

1912 12

Podružnice: Bolcan, Bregenca, Brno, Feldkirch, Gablont, Gorica, Inomost, Karlovevari, Ljubljana, Lwów, Moravska Ostrovia, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Podmokli, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.

strijska zbornica 8. junija svojo dolžnost. Finančni minister je vodil to zadevo na način, ki vodi na uničenje Bosne in ki je sramoten za Avstrijo in za Ogrsko. To bomo vedno ponavljali, ker dokler nam bo zaupalo ljudstvo — in drugega zaupanja ne potrebujemo (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.) — bomo izpolnjevali svojo dolžnost v polni meri s sredstvi, ki jih smatramo za prava. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.)

Nujni predlogi.

Podaljšanje vojaških dopustov ob času žetve od treh tednov na šest tednov. Podržavljenje južne železnice. Podržavljenje ceste od Podrošta do Podbrda. Odškodnina deželam za stanovanja žandarmerije. Odprava zemljiškega in hišnega davka. Prosta vožnja na železnici županom in njihovim namestnikom. Izdaja uradnega lista v Ljubljani v slovenskem jeziku. Država naj dá polovico stroškov za šolstvo.

Poslanec Rožkar je stavil dné 25. junija nujni predlog, da naj vlada Diphteritisserum kot zdravilo proti davici zapreji oddaja po mnogo nižji ceni ali pa brezplačno. To zdravilo se izdeluje samo v državnih zavodih in se silno drago prodaja.

Dnevi boja.

Socialni demokratje so se ponudili vladi, da ji pomagajo dobiti v zbornici pooblastilni zakon. V včerajšnji seji načelnikov je poslanec Adler pozval vlado, da naj vstopa v borbi ter naj se ne umakne opoziciji. Zaradi tega bi vlada v zbornici sedaj dobila večino, ako ji tudi odreko pokorščino nemški agrarci in morda tudi posamezne skupine iz tabora krščanskih socialcev in Poljakov, tem lažje, ker je očito, da pojde v tem vprašanju z vlado tudi »Zaveza južnih Slavena« in pa Mladočehi, ki so zastopniki industrije. Vlada se bo na vse načine trudila streti in utrditi opozicijo. Govori se, da bo v kratkem zaključena zbornica, a potem čez nekaj časa bo parlament zopet sklican in to se bo ponavljalo toliko časa, da se vladi posreči na kak način dobiti pooblastilni zakon, ker ga potrebuje zunanji minister. Zato moramo biti pripravljeni na hude parlamentarne boje.

Za pogorelece v Drnovem.

Poslanec dr. Hočevar je vložil danes nujni predlog za podporo pogorelecev v Drnovem pri Krškem, kjer je požar dné 23. t. m. upepelil 23 hiš in gospodarska poslopja, in v katerem je zgorel tudi en otrok in več živine in prešičev.

Izjava dr. Šusteršiča.

Iz došlih nam listov posnamemo, da je glede na obstrukcijo poslancev »Slovenskega kluba« izjavil dr. Šusteršič: Pooblastilni zakon obstruira »Slovenski klub« zaradi postopanja vlade, ki ni delala za sporazum, kakor pri proračunu. »Slovenski klub« se ne pusti terorizirati, prepričati hoče tudi italijansko fakulteto v Trstu, da ne dobé Italijani plačila za svoje glasovanje glede na nujni predlog o bosenski agrarni banki. Končno je potrdil »Slovenski klub« tudi v sklepu za obstrukcijo arogantni ton dr. Bilinskega proti dr. Kreku.

Mladočehi hočejo odložiti mandate?

»Narodni Listy« poročajo z Dunaja, da je izjavilo več mladočeških poslancev, ko so doznali, kako so izpadle praške ožje volitve, da bi bilo najboljšje, če vsi mladočehi odložijo svoje mandate. O tem se resno razmišlja. Kaj pa Ploj, Roblek in Jezovnik?

Slovenska pravna fakulteta in nemška olika.

Glasilo najzagrizenejših losvonromovcev in Prusakov »Grazer Tagblatt« piše, da naša stranka ne želi resno slovenskega vseučilišča. Ker so bili kranski nemški »Grazer Tagblattovi« somišljeniki dolgo vrsto let zavezniki somišljenikov »Slovenskega Naroda«, je »Tagblatt« seveda glede na način pisarjenja tak, kakršen je bil »Narod« ob dobri nemško-slovenske svobodomiselnosti zveze. Zato tudi surovo psuje posl. Gostinčarja za analfabetom, ker je že v dveh sejah zmešal število novih nemško-italijanskih zaveznikov.

× × ×

SEJA GOSPOSKE ZBORNICE.

Približno četrta na štiri je pričela zborovati danes gosposka zbornica. Postava o preprečenju nalezljivih bolezni se sprejme brez izpremembe, z malo izpremembo pa postava o delovni dobi in o zapiranju trgovin. Odobri se Ludwigov predlog o izpolnitvi državnih sanitetnih oblasti. Nato se prične razprava o Lauterjevem predlogu glede na saniranje deželnih financ. Skene ostro graja vladni načrt o saniranju deželnih financ, ki se morajo trajno sanirati. Govoré še Eppinger, Bilinski, Adamek in Plener, nakar se odobri komisijsko poročilo. Zbornica je izvolila nato delegate. — V včerajšnji tajni seji gosposke zbornice se je šlo za izročitev sodišču grofa Sylva Tarouca. Zbornica je odklonila izročitev.

Poslopje darovano poljskemu krajanskemu ministru.

Grofica Mier je kupila na Rennwegu Königswarterjevo palačo in jo podarila poljskemu krajanskemu ministru.

Po svetu.

— Poljsko - nemško prijateljstvo. Z ozirom na znani Roseggerjev poziv v prid »Schulvereina« je tešinska poljska »Macierz szkolna« uvedla nabiranje 100.000-kronskega daru za poljske šolsko-politične svrhe. »Silesia« strupeno napada šolske razmere v Galiciji in denuncira učitelje, ki so darovali v gornji sklad. Tako izgleda nemško-poljsko prijateljstvo doma...

Boj proti pornografiji. Znano je, da je švicarski državni svet popoizoma odobrjal postopanje švicarskih pošt, ki niso hotele razpošiljati pornografskih tiskovin. Na shodu akcijonarjev železniške družbe »Compagnie du Nord« v Parizu, ki mu je predsedoval baron Edvard Rotšild, so sklenili, da se odstranijo iz železničarskih knjižnic vsi protinravni spisi, kar so že izvedle druge železniške družbe. V Avstriji pa koledvorske bukvarne neomejeno prodajajo pornografske spise.

Pretep radi modernega klobuka. V nek variete v Rimu je prišla Angležinja z velikim modernim klobukom, ki je bil podoben povezenemu loncu. Razposajeno občinstvo je priredilo klobuku demonstracijo, nakar je Angležinja zapustila gledališče. A ljudje so vdrli za njo in kakor bi trenil nastane velik pretep. Angležinja se je namreč zakadila v svoje napadalce s svojimi močnimi rokami in občinstvo se je takoj razdelilo v dva tabora: eni za Angležinjo, drugi proti. Priti je morala policija, da je sovražni stranki razdelila in razgnala.

Boj proti slabim knjigam. V svetovnem pristaniškem mestu Hamburgu so se vse politične stranke zedinile v tem, da bojkotirajo vse one knjigarne, ki razprodajajo slabo čtivo.

Dr. Fridrih pl. Marteus umrl. 22. t. m. je umrl svetovnoznani ruski pravnik dr. Fridrih pl. Marteus. Nekaj časa je bil v državni službi, od leta 1871. pa je deloval na vseučilišču v Peterburgu kot profesor mednarodnega prava. V tej stroki je bil priznan kot svetovna kapaciteta.

Ruske židinke proti ločitvi zakona. Ruske židinke so poslale na durno prošnjo, da se sklene zakon, ki zabranjuje razpoko med židi. Navajajo več slučajev, kako so brezvestni možje zapustili svojo prvo ženo in otroke in se poročili z drugo. Navajajo tudi slučaj, kako je neka židinja zbolela na umu, a kasneje zopet ozdravila, medtem pa se ji je mož vdruzo oženil in ona je morala iti prosjati od hiše do hiše.

Fejervary odlikovan. Ob 50-letnici bitke pri Solferinu je dobil Fejervary briljante k redu Marije Terezije. — Fejervary je ob isti priliki poslal na grob svojega bivšega poveljnika Benedeka venec z belo-rdečim trakom.

Konji Abdul Hamida. V hlevih bivšega turškega sultana so našli 1100 najdragocenejših konj, ki so mu jih darovali arabski šejki. Novi sultan je pridržal le 300 konj, ostale je podaril zaslužnim častnikom. Med konji je takih, ki jih cenijo na 50.000 in več kron.

Kitajec umoril Američanko. V New-Yorku je že dalj časa bival Kitajec Leong-lee-lua, ki se je nosil popolnoma po ameriški. Minole dni ga dalj časa ni bilo domu in ker je iz njegovega stanovanja prihajal grozen smrad, so sostanovanci obvestili policijo, ki je s silo vdrla v stanovanje. V nekem kovčegu so našli vzrok smradu: mrtvo žensko truplo, polito z živim apnom. Na truplu se je poznalo, da se je nesrečnica borila z ubijalcem za življenje. Kljub apnu se je tudi takoj dognala identiteta umorjenke, in sicer je bila to 22-letna hči Elsa generala Siegel, junaka meščanske vojne. V sobi so našli veliko številno pismo newyorških gospe in gospodičen, iz katerih izhaja, da se je Kitajec na veliko baval z zavažanjem žensk. Za svoj plen si je zlasti izbral protestantske učiteljice v šolah »krščanske misije za Kitajce«. Eno izmed teh je bila tudi umorjenka. Leong je pobegnil iz New-Yorka in z njim še več drugih Kitajcev.

Dnevne novice.

+ Pozdravljeni gostje! Danes in jutri prihitijo v belo Ljubljano mnogo slovenskih gostov ljubih nam bratov Čehov in najbližjih našemu srcu bratov Hrvatov. Obžalujemo, da jim moremo samo tem potom izročiti svoj pozdrav, kajti liberalno strankarstvo je krivo, da se najmočnejša stranka na Slovenskem ne udeležuje jutrišnje slavnosti. Člani »Slavca« so bili, ki so naše somišljenike grdili in odbor »Slavca« je bil, ki ni dal za to niti najmanjšega zadoščenja. Ene beseda bi lahko poravnala vse — a kakor je bila poguba liberalne stranke njena ošabnost, tako so tudi raje ostali povodom jutrišnje slavnosti pri psovkah, kakor da bi brat našel pot do

brata. Zato se absentiramo, ker smo to svoji časti dolžni! Nobenih psovok mirno ne pogoltnemo! Nismo pa tudi še pozabili, kako so naši strankarski nasprotniki pred leti pozdravljali naše hrvaške, poljske, češke goste. Piskali so jim in priredili so jim demonstracijo, samo radi tega, ker so prišli k nam. Nobenega zadoščenja še nimamo za to, zato tudi mi za jutrišnjo slavnost nismo okrasili svojih hiš z zastavami, da si srca naša pri slovanskih gostih. Poziv na izobežanje zastav je izdal Ivan Hribar, to je tisti mož, ki je podpisal nemško slovensko pogodbo in s tem z Nemci zvezan naš hotel uničiti. Na poziv tega moža ne izobežamo svojih neoskrbnjenih slovanskih zastav! Vam pa, gostje, odkritosrčen pozdrav! Naše slovensko ljudstvo stoji za nami in šlo bo za zmago slovanstva!

+ Kaka je narodna morala narodnonapredne stranke. Shod narodnonapredne stranke minolo nedeljo je bil sklican, da bi bil narodnonapredno stranko opral, pa jo je pred vsakim, ki gleda z jasnim, neskaljenim očesom, le še bolj umazal. Najbolj črna stranka je po tem shodu na Slovenskem narodnonapredna stranka. Na tem shodu se je proglasilo zvezo ene slovenske stranke z Nemci proti drugi slovenski stranki kot »višek politike«, kot najbolj pametno politično akcijo narodnonapredne stranke — ker je bila namenjena pritiskati na tla slovensko ljudstvo. Kaj so se menili liberalizma slepi zborovalci za to, da je Nemec dobil številno koncesij, sovraštvo proti slovenskemu bratu je tudi po dogodkih 20. septembra večje kot proti zakletemu sovražniku naroda, nemškemu nacionalizmu — divje so tulili, ploskali so in glasno odobraval zvezo z Nemci. Če bi bil dr. Tavčar dal na glasovanje, ali naj se ta protinardna zveza zopet oživi, zopet sklene, takoj bi ti slovenski radikalci to sprejeli z velikim veseljem! Mrzlo nam je bilo pri srcu, ko smo zrlili te prizore, ob enem pa smo bili polni zadoščenja, da smo svoje delo posvetili v to, da smo razbili to izdajalsko zvezo. V sredi med temi ljudmi stoji sedaj po S. L. S. izobrazeno, organizovano slovensko ljudstvo, ki nikdar ne bo pripustilo, da bi brez kazni slovenska roka segla v nemško roko in izdajala naše slovenske koristi. Bolj kot kedaj smo bili po zadnjem narodnonaprednem shodu ponosni na svojo stranko in nje pristaše. Visoko stojimo: pri nas bi taki prizori na korist kakim nemški zvezci ne bi bili mogoči. Tako narodno-zavedno je naše ljudstvo, kako pa je v resnici z narodno zavednostjo liberalne »inteligence«! Kako je ta »inteligence« silno plitva, o tem je manifestiral nedeljski shod. Hvala lepa prirediteljem, da so to tako sijajno odkrili slovenski javnosti! Pa še nekaj drugega zanimivega se je pojavilo na nedeljskem liberalnem shodu. Ivan Hribar je na široko pripovedoval, da se je »trudil« iz nove pogodbe izbrisati osti, ki bi Nemcem zagotavljale zastopstva. Kaj sledi iz te izjave? Da je nemško-slovenska pogodba, ki je bila prečitana v trgovski zbornici, že druga pogodba, ki so jo sklenili liberalci z Nemci! Že v tej pogodbi imajo Nemci polno narodnih koncesij, Hribarjeva izjava pa še bolj oblati narodnonapredno stranko, ker trdi, da je v prvi pogodbi narodnonapredna stranka dala Nemcem še več koncesij! Tako so liberalci mešetarili z narodnimi interesi! Če se kdo zgraža nad tem, je »neumno rahločuten«, kakor se je dejalo na nedeljskem liberalnem shodu. Mi pa pravimo: Na dan z obema pogodbama, da Vas bo svet prav spoznal! Dr. Tavčar je v nedeljo na shodu odkritosrčno povedal, da ni on sam kriv zveze z Nemci, ampak da jo je odobrila cela narodnonapredna stranka, celo njeno deželnozborsko zastopstvo! Kje je pri nas naša Slovenska Ljudska Stranka odobrila kedaj kako protinardno postopanje? Naši somišljeniki so bili, ki so zadevo samoslovenskih uličnih napisov hoteli spraviti v tek, a ker se je narodnonapredna stranka zvezala z Nemci in tudi dvojezične ulične napise ljubljanske vzela v pogoje nemško-slovenske pogodbe, so najprej naleteli na odpor v ljubljanskem občinskem svetu in zato bela Ljubljana ni mogla postati bela, dokler S. L. S. ni razbila nemško-slovenske zveze in zmagovito zasedla pozicije v deželnem odboru. Taka je bila in taka je še vedno narodna morala narodnonapredne stranke. In jutri bodo ti ljudje peli »Hej Slovani«! Gromko jim bo odgovarjalo naše ljudstvo: »Črna zemlja naj pogrezne tega kdor odpade«! Dolga je bila borba proti tem ljudem s slovanskimi frazami v ustih in nemško-slovensko pogodbo v žepu, izvojevali smo zmago proti njim, Nemcem in vladi, oprti samo na moč našega naroda in oprti samo na to moč bomo korakali dalje preko puble narodne morale narodnonapredne stranke.

+ Ustavite se pri 20. septembru! »Slovenski Narod« bi se rad z nami prepiral radi 20.000 K, katere je cesar daroval za nemško gledališče. Svojo sodbo o teh 20.000 K smo že povedali. »Narodu« pa pravimo popolnoma odkrito: Tudi teh 20.000 K bi ne bilo, če bi ne bilo 20. septembra. Obračajmo, kakor hoče-

mo, 20. september nam je pri silno nerodnem aranžiranju liberalcev, prinesel le škodo. Prvo zaslugu tudi za teh 20.000 K imajo tisti, ki so aranžirali septemberske dogodke!

+ Res jako poučno! »Rdeči Prapor« o Hribarjevi proviziji piše: »Poučno za delavce je v Hribar-Paušlarjevem prepirlu to, kako se v kapitalističnem svetu zasluži denar. «Trud in vpliv, katerega bode gospod Ivan Hribar v dosego skupnega podjetja zastavil, se smatra enake vrednosti kakor ena osminka vodnih moči«, pravi pogodba. Recimo da postanejo vodne moči vredne milijon kron, je trud in vpliv gospoda Ivana Hribarja vreden 125.000 K. Če se vzame v poštev, da iznaša trud nekaj potov, nekaj prigovarjanja, morda nekaj pisem, je jasno, da odpade največji honorar na »vpliv«. Ako bi družba prodala svoje pravice, se ima gospodu Hribarju po odračunjenju gospodu Tomažu Paušlarju pripadajočega ustanovnega deleža, ki znaša 100.000 kron, izplačati ena četrtnina čiste kupnine. Postavimo, da se prodajo vodne pravice za milijon, bi se imelo izplačati gospodu Hribarju 250.000 kron.

— Javni nastop Orlov v St. Andrežu. Dne 27. junija 1909 priredi telovadni odsek iz St. Andreža svoj prvi javni nastop, pri katerem nastopijo obenem telovadci celega goriškega okrožja, 80 po številu. Vsopred: Ob 1. uri zbirališče na Kojcah; ob 2. uri odhod v vas in sprejem Orlov; ob treh služba božja; ob štirih javna telovadba: a) rajalni prihod, b) proste vaje, c) vaje na orodju, d) rajalni odhod. Po telovadbi veselica s petjem, deklamacijo, šaljivim srečkanjem. Pri telovadbi in veselici svira vojaška godba. Čisti dobiček se porabi za telovadno orodje in razširjenje knjižnice.

Kdo je bil v Semiču od orožnikov zaboden. Iz Semiča se nam piše: »Slovenski Narod« je dne 18. t. m. prinesel notico iz Semiča pod naslovom: »Klerikalci kot napadalci in ubijalci.« Zavija, kakor po navadi hinavsko, kakor da bi udeleženci veselice, ki jo je dne 13. t. m., v nedeljo, priredilo novoustanovljeno izobraževalno društvo, dalo povod žalostnemu dogodku, se je zgodil dne 15. t. m. v Semiču. Da ni niti najmanjše zveze med veselico in dogodkom, naj spričajo suha dejstva. Veselica izobraževalnega društva se je vršila v nedeljo popoldne v najlepšem redu ob navzočnosti najodličnejših gostov. Dogodek pa, o katerem govori »Slovenski Narod« se je zvršil dva dni pozneje, v torek takole: V torek je bil v Semiču velik sejm. Nekateri malopridni fantje so popivali pozno v noč v gostilni nasproti žandarmerijske postaje. Okoli 11. ure, ko jih je orožnik opominal, naj dajo mir, so nenadoma napadli tukajšnje orožniško postajo s kamenjem. Ker napadalcev ni bilo drugače mogoče odpoditi, prišel jim je orožnik po vrtovih za hrbet, kjer so ga, na poziv, da se vdajo, hoteli s koli pobiti na tla. Orožnik je udarec odbil, enemu pa, ki se je vanj zaletel in ga hotel podreti, je pa zasadel bajonet za ramo, nakar je dotični fant 38 korakov daleč zbežal, potem se pa zgrudil, in kljub temu, da ga je orožnik takoj obvezal, na mestu umrl. Ostali fantje so metali kamenje še naprej in šele, ko je drugi orožnik enkrat vstrelil, so se oddaljili. Zabodeni niso hoteli niti k službi božji, in je bil že radi žaljenja vere kaznovan. Torej ni bil noben »klerikalec«, še manj pa v Marijini družbi, kakor »Narod« zavija in istotako njegovi tovariši. To so suha dejstva, ki jasno kažejo zlobno, prav satansko zavijanje »Slov. Naroda«, kažejo pa tudi žalostni konec onih mladeničev, ki se cerkve ogibljejo.

+ Tudi ti, Brutus? »Učiteljski Tovariš« je zadnje mesece prelivljal neštete solze, ker se mu menda vsi učitelji izneverljajo in prestopajo v »Slovensko Zvezo«. Mislili smo, da bo saj »Učiteljski Tovariš« ostal svobodomiselnih banderij zvest in kot zadnji Mohikanec vztrajal na prtem braniku svobodomiselnosti ideje. Pa smo se varali. Tudi »Učiteljski Tovariš« prestopa v uvodnem članku 18. t. m. v klerikalni tabor in se slovesno odpoveduje vseh svojih svobodomiselnih grehov. Ni dugo tega, je »Učiteljski Tovariš« proslavljaval shod »Svobodne Misli« v Pragi; njegovi pristaši so poslali nanj celo oficelne zastopnike in vrh tega še brzojavke, danes pa »Učiteljski Tovariš« noče biti več svobodomislec. Piše namreč: »Mi v šoli govorimo o Bogu, zunaj šole pa podarjamo svojo svobodomiselnost v tem duhu.« Torej zdaj so liberalni učitelji svobodomisleci v božjem duhu! Kakšno je to svobodomiselnost, razlaga »Tovariš« na zgledu iz Tirolskega. Nekje na Tirolskem je namreč bil svojčas učitelj, ki si je brez dovoljenja predstojnikov pustil rasti brado. Na povelje župnika je ni hotel odstraniti. Pa je prišel dekan inšpicirati šolo, pa je zgrabil učitelja pričo otrok za brado in ga vlekel 15 korakov daleč. Učitelj pa se kljub temu ni dal terorizirati, ampak je pustil svojo brado rasti in živi še danes srečen v krogu svojih otrok. Taki svobodomisleci bodo odzdej tudi liberalni uč-

teli in bodo pred vedno naraščajočim klerikalizmom le na to gledali, da jim ne poruže njihovih lepih brad, kakor jo n. pr. ima tovariš Gangl. Drugače pa priznavajo »Tovariševci« odslej krščansko vero in njene nauke v polnem obsegu, da celó z duhovščino so se sprizajzili. Dočim so preje očitali v »Tovarišu« duhovščini vsak teden, da pretvarja Kristusove nauke in ni njih prava glasnica in so celó Cerkev napadali, da je Kristusovo vero falzificirala, pišejo danes: »Katoliška Cerkev pod vidnim poglavarjem uči Njegove nauke prav lepo in natančno še danes«. Ni dolgo, je »Tovariš« ves gorel za svobodno šolo in etiški pouk brez vere, danes pa označja, da »se krasnih naukov, predpisanih po katekizmu, drži vedno in povsod brez izjeme, saj je rekel naš Učitelj, da ako pride angel z nebes vas drugače uči, ne verjemite mu!« Naš »Tovariš« je torej vendar enkrat po dolgih duševnih bojih uklonil kakor Chlodvig svojo ponosno glavo pred krstnim kamnom in čaka, da se ga sprejme v Cerkev. Ampak stvar ne bo šla tako gladko. Naš Učitelj, ljubi »Tovariš«, je namreč tudi to rekel: Varujte se tistih, ki pridejo k vam kakor volčki v ovčji obleki!

+ **Shod v Škofji Loki.** Katoliško politično društvo za škofjeloški okraj priredi v nedeljo dne 27. junija, ob 10. uri dopoldne v društvenem domu javen shod s sledečim sporedom: 1. Govor državnega in deželnega poslanca dr. Janeza Ev. Kreka o splošne političnem položaju. 2. Poročilo deželnega odbornika Evg. Jarca o delovanju S. L. S. 3. Razgovor o potrebah loškega okraja. — Odbor.

+ **Shod v Kropi.** V nedeljo, dne 20. t. m., po deseti sveti maši, se je vršil pri nas po dolgem času zopet delavski sestanek. Na sestanku je tovariš Matija Mikelič toplo priporočal delavsko organizacijo in dobro časopisje. Vabil jih je tudi na vstop v gorensko politično delavsko organizacijo. Govorila sta še gg. načelnik zadruga Val. Šolc in Val. Gašperšič, ki sta isto prav toplo priporočala.

+ **Poraz liberalcev na Blokah.** Slabo se je jelo obračati liberalcem v zadnjem času. Povsod jim zmanjkuje tal. Premagani so bili v Loškem potoku; zatem je prišla Cirknica, nato Št. Vid in sedaj so doživeli poraz tudi na Blokah. Obupno so se borili za to zadnjo postojanko v vzhodni Notranjski. Dočim se drugod z izvolitvijo odbornikov pomirijo duhovi, se je zgodilo pri nas nasprotno. Boj se je še poostrel. Liberalci so šli na novo agitacijo. Umevno, da vsled tega tudi mi nismo križem rok držali. To so nam pa grozno zamerili. Prav po liberalno! Sami so si vse dovolili. Na vse kriplje so zabavljali čez Drobnič, o katerem so slutili, da ga bodo naši moške volili. Rekli so, da je predober, da ne zna nemškega jezika, da je zapravil železnico itd. Tajili so, da so liberalci in se hvalili, da tudi v cerkev hodijo. Če tudi »Narod« bero, drže le z »gospodarsko stranko«. Najlepše pa so si prilahrnili do volitve župana. Kakor zblazneli so se ta dan obnašali. Neposredno pred volitvijo je izjavil bivši župan, da mora prihodnji župan delati vse brezplačno. Uradno sobo in kurivo mora dati zastoni. Ako nastane požar po krivdi županstva, mora župan osebno trpeti škodo. To izjavo je vsiljeval Drobniču naj jo podpiše. Če je ne podpiše, tako je določil, ne bo župan. On sam je pripravljen delati vse zastoni, za blagor ljudstva. Ta mož! Enaindvajset let je bil župan, pa se ni spomnil na kaj takega, niti koraka ni storil zastoni. Sedaj pa, ko vidi, da bo propadel, pa se mu nenkrat odpre srce za ljudski blagor. Tako se še ni zlepa kdo blamiral! Drobnič seveda ni podpisal. Pri volitvi je zmagal Drobnič. Tudi štirje svetovalci so naši, namreč Fr. Škrabec, Nemška vas; Franc Modic, Volije; Fr. Modic, Runarsko; Fr. Zalar, Gradško; sami odločni pristaši S. L. S. Peti svetovalec, za katerega je odločil žreb, je liberalen. Prejšnji župan ni prišel niti v starihinstvo. Z izidom smo popolnoma zadovoljni. Več ne bo liberalcev na čelu občini, ki je po veliki večini v taboru S. L. S. Sedaj bomo šli naprej na novo delo. V kratkem ustanovimo izobraževalno društvo. Vemo, da gremo nasproti novim bojem, a upamo, da tudi nasproti novim zmagam!

+ **Narodnonapredna stranka** naj zdaj skliče shod, da ji bo Hribar poročal, kako se na Dunaju ne upa glasovati proti vladi. Topot bodo vendar liberalci bolj moški kakor so bili 20. t. m., ko so ježno odobrili postopanje Hribarjevo, ki je s svojo stranko sklenil pogodbo z Nemci. Saj si je »Slovenski Narod« zadnje mesece kar izkričal pljuča, da se mora na vsak način in brezpogojno vreči vlada, v kateri sedita Stürgkh in Hohenburger. Upamo, da naših liberalcev ta radikalizem še ni minil in da bodo zato Hribarju, ki zdaj podpira vlado, izrekli nezaupnico. So pa tudi taki, ki pravijo, da je to upanje jalovo in da so naši liberalci po 20. septembru ravno tako neumni, kakor so bili pred njim.

+ **Slovensko katoliško akademično društvo »Danica« na Dunaju** ima v ponedeljek, dne 28. junija 1909, svoj IV. redni

občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obnega zborna. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva »Zarje«. 3. Poročilo odborovo. 4. Poročila odsekov in klubov. 5. Volitev revizorjev in letopisca za 1908/09. 6. Sprejem novega člana. 7. Slučajnosti. — Lokal: Trötter »Zum Magistrat«. — Začetek ob pol 8. uri zvečer.

— **Iz Dobrepolj.** Pretečeno nedeljo je imela tukajšnja posojilnica svoj občni zbor. Prejemkov je bilo 859.319 K 64 h in izdatkov 846.343 K 86 h, promet je torej narasel do dveh milijonov. Čistega dobička je bilo 1874 K 58 h. Rezervni fond znaša 21.133 K 95 h. V načelstvo so bili voljeni razun Mustarja vsi dosednji odborniki. Mesto njega je bil izvoljen soglasno Janez Adamič iz Kompolj. Sklenilo se je, da se postavi »Društveni dom«. Le krepko in kmalu na deho!

— **Nalezljiva bolezen škrlatinka** precej kruto gospodari po župni Vič-Glince. Rodbini Gariboldi je v teku desetih dni pobrala štiri otroke. Petega, zadnjega, je pa danes položila na bolniško posteljo. Najbrž tudi temu ne bo prizanesla. Da bi tej sovražnici šolske mladine vsaj nekoliko v okom prišli, so oblasti zaprele danes ljudske šole.

+ **Volitve v Trstu.** Z večerajšnjimi volitvami za prvi razred je volilni čin v glavnem končan. Slovenci so v okolici tudi večeraj zmagali, italijanski kandidati so ostali v veliki manjšini. Italijanski nacionalci imajo 54 poslancev, Slovenci 12, socialisti 10. Izvoliti je še treba štiri poslance iz trgovske zbornice. Ti bodo skoro gotovo Italijani, vsled česar bi bilo komčno razmerje v tržaškem deželnem zboru 58 : 12 : 10. — Slovenci grože, da preprečijo vsako delo v tržaškem deželnem zboru, oziroma občinskem svetu, ako jim Italijani ne bodo pravični.

— **Pri razstrelbi se je ponesrečil** dne 23. t. m. Ivan Jesenko, posestnik na Vrhnikih. Lomil je kamen za napravo gramoza ter pri tem napravil dve razstrelbi. Ko je razstrelbi zažigal, se mu pri drugi ni hotela takoj užgati zažigalna vrstica, v tem času je pa prva eksplodirala ter ga precej poškodovala na obrazu. Sreča pa je, da so oči ostale nepoškodovane.

— **Prevelika rodbinska sreča.** Dne 24. junija t. l. je porodila v Spodnjih Poljčanah žena Ana Rancinger štiri deklice, ki so prejele pri sv. krstu imena: Terezija Amalija, Marijeta, Magdalena in Ana. Mati in otroci so dosedaj zdravi. Oče Štefan Rancinger, je reven dninar, ki že dalje časa bolega.

— **Sadovi slabega berila.** Neštetokrat se je že po našem časopisju svarilo pred raznovrstnim slabim berilom, posebno pred tistimi glasovitimi roparskimi romanji, indijanskimi povestmi itd. Žal, da je v veliki večini bilo to svarilo glas vpijočega v puščavi, marsikdo je zmignil z ramami, češ, saj ni tako hudo. Posebno mladina je tiste povesti kar tako požirala in čudimo se, da niso merodajni krogi delali na to, da bi se to branje omejilo. Po toči zvoniti, pravijo, je prepozno, in tako tudi sedaj zelo malo koristi, ako vpijemo, ne berite tega, ko je mladina že tega polna in se nahajajo, ki nam lahko eno ali več takih povestij navedejo na pamet. Žal, da se kažejo tudi že sledovi. Zadnji roparski napad v Mariboru je tudi sad slabega takega berila. Poročali smo, da je v Mariboru učiteljčnik Kocbek poizkušal umoriti obrtnika Wiedemanna, da bi ga oropal in z oropanim denarjem si kupil fotografski aparat, v Ljubljani je pa par prenapetih drugošolcev napravilo »zaroto«, češ, da hoče neljube profesorje »postreliti«. Ti dogodki so v nemškem časopisju vzdignili cele megle prahu. Nemško časopisje je bilo vse takoj pokoncu in slikalo svojim čitateljem, kako so Slovenci (nesrečni dijaki so namreč Slovenci), ni pa šlo stvari do dna, da bi se prepričalo, kaj je pravzaprav vzrok takim gotovo žalostnim pojavom. Mesto, da sedaj nemško časopisje slika slovence kot morice in napadalce, bi naj napadalo tiste, ki so neposredno tega dejanja sokrivi in to so razni nemški založniki »Rauberromanov«. Našim vzgojiteljem pa naj bo ta žalosten dogodek dovolj glasen memento, da varujejo mladino tako pogubonosnih spisov, slabega berila!

— **Velik ogenj na Brezovem pri Raki.** o katerem je »Slovenec« že poročal, zanetila je zlobna roka, kateri so že precej na sledu. Zažgano je bilo v 14 dneh enajstkrat. Desetkrat so pogasili, a zadnjič ni bilo več mogoče, ker je začelo goreti na podu v slami, in ljudje, dasi so stražili na vse strani, niso takoj zapazili. Vsled silnega vetra je plamen vas kar objel, da so bili takorekoč od njega obkoljeni ter se komaj rešili. Zgorelo je vse, še tisto, kar so imeli že na vozeh naloženega. Ti nesrečnejši se nahajajo v jako žalostnem položaju ter potrebujejo izdatne pomoči! Obračamo se do usmiljenih src z iskreno prošnjo, priskočite jim z milimi darovi na pomoč. Prosimo tudi našega državnega poslanca g. dr. Hočevarja, da blagovoli na merodajnem mestu izposlovati jim podpore. Darovi blagovolijo naj se pošiljati

župnemu uradu na Raki. Škoda je cenjena na 26.000 kron.

— **Protialkoholni shod** bode v Novem mestu na sv. Petra dan v »Rokodelskem domu« ob 10. uri dopoldne. Poročal bo č. g. Janez Kalan.

— **Sijajen nastop tržaških Slovencev.** Pri večerajnji volitvi v tržaški okolici so dobili v okraju Sv. Ivana: Dr. Rybač 205, dr. Slavik 199 glasov. Italijanski kandidat dr. Cimadori je dobil 166, nemški kandidat Czerny 14 glasov. Tudi drugi slovenski kandidati v okolici so bili izvoljeni. V vsej tržaški okolici so dobili slovenski kandidati 913, italijanski 366 glasov. V mestu so dobili v prvem razredu Italijani 706, Slovenci 109, Nemci 93, Depangher 51 glasov. Slovenci so torej v mestu v prvem razredu na drugem mestu za Italijani ter so prekosili Nemce, ki so se bahali v svojem volivnem oklicu s tem, da predstavljajo v Trstu veliko davčno moč ter s tem dokazovali pravico do nemških šol v Trstu. Laška liberalna stranka je večeraj zvečer pozvala svoje pristaše, naj razsvetle okna. Razsvetljenih je bilo v celem Trstu kvečjemu 30 stanovanj. 200 laških liberalcev se je pred kavarno Chiozza spopadlo s socialisti. Dež jih je popolnoma razgal.

— **C. kr. državna železnica** je uvedla pri brzovlakih na progi Trst-Dunaj novo službeno oboje. Ženske, oblečene črno z rumenim trakom na desni roki in železniškim znakom spremljajo te brzovlake ter so na razpolago potnikom v malenkostno brezplačno postrežbo in da po vsakem izstopu potnikov iz enega kupeja takoj vse posnažijo, poberejo razne odpadke in prah pobrišejo. Nastavljene so prideljene le prvemu in drugemu razredu. Plače imajo 60 K mesečno.

lj **V rezidenciji oo. jezuitov** bodo tridnevne duhovne vaje za preč. duhovščino trikrat v mesecu juliju. Začetek ob 6. uri zvečer dne 5., 12. in 19. julija. Za pravočasni oglas prosijo predstojstvo.

— **Hišni posestnik mora tudi v jutranjih urah razsvetljevati stopnice,** ako je v jutranjih urah še tema. Tako je odločilo najvišje sodišče na Dunaju, na tožbo neke gospe, ki je dne 3. decembra lanskega leta ob četrt na 7. uro zjutraj padla na nerazsvetljenih stopnicah.

— **Poboj z motikami.** V Št. Vidu pri Zatičini so v nedeljo, dne 20. t. m., z motiko potolkli in z noži osuvali trije mladeniči Janeza Zupančiča, vulgo Kočevarja iz Št. Vida. Previden je bil na mestu s sv. poslednjim oljem. Po nekih poročilih je že umrl, po drugih še ne.

— **Sneg v Vintgarju.** Kdor rad gleda zdaj poleti sneg v nižini, naj se potruži v Vintgar, kjer ga še precejšen plaz opominja na zimo. Plaz ni daleč od Žumrove restavracije.

— **Redek sestanek.** V Gorjah so se po 44 letih sešli trije bivši kočevski kaplani, gg. svetnik Ažman, Gašperin in Jerreb. Na svidenje čez šest let!

— **Zločinski cigani.** V Sr. Karlovcu se je 21. t. m. sprehajala ob železniški progi tik mesta desetletna hčerka arhitekta Vorude. Ko se je deklica malo oddaljila od mesta, planili so nanjo trije cigani ter jo s silo nesli na svoj voz. Ves dogodek je opazoval železniški čuvaj, ki je sedaj htel deklici na pomoč, a bilo bi se mu slabo godilo, da niso k sreči prišli po potrdarji. Povezali so cigane in jih z vozom vred odvedli na magistrat. Tu so po preiskavi dognali, da imajo cigani še tri druge otroke, a ne lastnih ciganskih, marveč tuje, ukradene. Enemu teh malih žrtev ciganske grozovitosti je bilo izrezano oko in je bila rana še krvava, drugo dete je imelo zlomljeno roko, tretje pa pokvarjeno lice. Ravno ukradena deklica pa je imela vse zatekle oči, najbrže vsled tega, ker so jo dušili, da bi ne vpila.

— **Letina v Hercegovini** za letos jako dobro kaže. Sicer je v nekaterih okrajih toča napravila precej škode na tobačnih nasadih in vinogradih, vseeno upa hercegovski viničar na bogato trgatve, kakor je bila lanska. Mi bi pri tej priliki opozorili slovenske interesente na hercegovska vina, ki so veliko okusnejša od dalmatinskih, razmeroma zelo poceni in se dajo izvrstno mešati z našimi domačimi vini, posebno s cvičkom. Slovenski vinski kupci naj bi v tem oziru v jeseni kaj počezli; transportni stroški za grozdje in vino bi, kakor vemo, ne bili veliki. — Pretečeni teden so v Hercegovini če počeli žeti ječmen in pšenico, ki je krasno obrodlia. Tam se pšenica ne kosi s koso, kakor po Bosni, ampak žanjejo jo dekleta s srpi.

Jesen! ke novice.

j **Obesila se je** 22. junija dopoldne na Jesenicah Bremčeva služkinja, 19-letna Barbara Aschbe iz Sveč na Koroškem. Obesila se je v svoji sobi in sicer na tako tanko vrstico, da se je pod težo telesa utrgala. Videti je bilo, da se je še nekaj časa na tleh borila s smrtjo. Ko bi ji bilo ob pravem času došla pomoč, bi ji bilo mogoče še rešiti življenje. Kaj je mada ga dekleta gnalo v smrt ni popolnoma jasno. Bržkone lahkomišljeno živ-

ljenje in nedovoljena razmerja, čegar posledice so se že kazale na nji. Bila je družba iz poštene koroške družine, le slaba družba in pomanjkljivo nadzorstvo so dekleta dovedle tako daleč. Gotovo ni posebno lahko pri srcu onim, ki so kaj pripomogli, da se je nesrečno deklet tako spozbalo.

j **Poslovljen večer** bo priredilo »Katoliško delavsko društvo« v torek, dne 29. t. m., svojem ljubljensku župniku g. Janezu Zabukovec, ki odhaja na svojo novo župnijo v Križe. Društveniki, pokazite z mnogoštevilno udeležbo, da ljubite svojega dušnega pastirja in voditelja, ki je za vaš blagor v najhujših bojih pustil najboljše moči svoje moške dobe na Jesenicah.

j **Običajnega društvenega večera** v nedeljo ne bo, ker se bo naše društvo z orkestrom vred udeležilo slavnosti »Orla« v Radovljici.

IZ STARIH SPOMINOV.

Na **Vrhnikih** je pred 30 leti v nedeljo 27. julija zvečer ogenj uničil 40 poslopj, med njimi 26 hiš, zgorel je bil tudi stolp cerkve. Kmalu na to je ogenj na Igu uničil 65 poslopj do župnišča. Tema požaroma je sledil požar v Trzinu, kjer je zgorelo 26 poslopj.

Ljubljanske novice.

» **Shod ljubljanske in okoličanske slovenske krščansko-socialne organizacije** se vrši v nedeljo, dne 4. julija, ob 10. uri dopoldne v šentpeterskem okraju. Dr. Ev. Lampe se bo baval z zadnjima govoroma ljubljanskega župana in podžupana in nadaljeval z interesantnimi podrobnostmi. O ljubljanski občinski upravi bo pa poročal deželni odbornik dr. V. Pegan. Opozorjamo somišljenike in somišljenice na shod, za katerega se naj razvije obširna agitacija.

lj **Knez Windischgrätz** je došel danes v Ljubljano in izstopil v hotelu »Union«.

lj **Pisarna za osuševalna dela Barja** bo v Žerovčevi hiši ob šentpeterskem mostu.

lj **V proslavo, da bo svojo slovensko pivovarno prodal tujemu kapitalu,** je danes v Ljubljani prvi izobesil narodne slovenske zastave dr. Iv. Oražen.

lj **Redni občni zbor »Podpornega društva uradnikov c. kr. užitnine«** vršil se bo v Ljubljani dne 4. julija 1909, ob 4. uri popoldne v steklenem salonu restavracije »pri Levu«. Mariej Terezije cesta. Ker ima odbor važne točke na dnevnem redu, vabi svoje člane k obilni udeležbi.

lj **Iz Iv. Hribarjevega pašalika.** Tam za vodo na Poljanskem nasipu so sedaj lipe v najlepšem cvetu. Po njih pa plezajo otroci in lomijo cele veje. Oko postave ne vidi nikogar. V parku pred cerkvijo Srca Jezusovega so skoro vsa drevesa uničena, lubje narezano, veje odkrhane, ker — oko postave ne vidi nih otročajev in raznih mladih potepuhov, ki skačejo po drevu in je kvajajo. Pač pa čuje temnogledsko oko postave gori na Hribarjevem Gradu, ki se dviga nad prašnobebo Ljubljano. Bog ne daj pohoditi travico! Tam ob stezi pod »starimi šancami«, kjer trava sploh ne dorašča, se hočeš vsteti, pa te čmerni gozdni čuvaj nahruli in prepodi. Ti si seveda prepričan, da nisi storil niti za vinar škode. Pa to se je že mnogim pripetilo. Kam naj sedeš drugam kot na tla. Dober znak pa je ravno ondi med smrečjem v Regaljevem gaju, kjer je tudi miren kraj in varen pred vetrom. Mar naj sedem v prah sredi mesta ali pa v kako Škofjo ali pa Martinovo ulico? Če misli magistrat, da so pogozdeni deli Gradu in pa steze ob in po njem nedostopni, naj pa naredi še okrog in okrog napisne table, da je hoja sploh ondi prepovedana. Kako pa pride dostojen človek do tega, da se ga nahruli! Klopi ondi res ni nobene.

V **bitki pri Solferinu** se je tudi Hinko Zirkelbach, nadlovec pri 9. lovskem bat., tako odlikoval, da je dobil zlato vojno kolajno za hrabrost. Ranjen je bil v desno roko, da so mu jo morali odrezati. Umrl je v Ljubljani 28. maja 1890. Bil je vsem ljubljancem dobro znan kot dolgoletni mničar brez roke na Zabjeku. V bitki pri Novari je dobil veliko srebrno hrabrostno svetinjo. Njegov brat se je tudi udeležil te bitke in živi sedaj kot 84letni starček v mestni ubožnici.

lj **Streljanje na Gradu.** Povodom patrocinija v trnovski mestni župnijski cerkvi se bode jutri dopoldne med sv. mašo streljalo na Gradu.

lj **Vspored brezalkoholne veselice** dne 4. julija ob pol 8. uri zvečer v »Unionu«: 1. Dr. Lenard: Saljiv govor. 2. Pevanje kupletov. 3. Govor. Govori zastopnik dijaštva cand. iur. A. Veble. 4. Komičen prizor: Krčmar in pijanec za abstinenco. 5. Govor. Govori delavec Matija Mikelič. 6. Pevanje kupletov. Med poedinimi točkami petje in tamburanje, ki je oskrbi iz posebne prijaznosti katoliško društvo za delavke. Prodajli se bodo šopki, razglednice, tiskovine in znaki društva »Abstinent«, jedila in brezalkoholne pijače. Ob-

enem: Protialkoholna razstava. Brezalkoholne pijače, tiskovine in slike. Za stroške kongresa 1 K vstopnine; za one, ki ne zmorejo, znižana cena, oziroma brezplačne vstopnice.

Ij V kapeli sv. Jožefa pri oo. jezuitih dobe verniki prihodnjo nedeljo, 27. t. m., vse odpustke porcijunkule pod navadnimi pogoji vsled odloka Pija X. 8. avgusta 1906 in 26. januarja 1908. Tihe sv. maše bodo od pol 6. do 9. ure.

Ij Pri sv. Petru v Ljubljani bodo na praznik cerkvenega proščenja (sv. Petra in Pavla) govorili ti-le gg. govorniki: Ob pol 6. jutraj g. dr. Jos. Jerše, ob 9. dr. Karlin, ki bo opravil tudi slovesno službo božjo; popoldne ob 2. uri dr. Opeka. — Ob 9. pri slovesni maši bodo pod vodstvom g. Fr. Schiffer-ja peli instrumentalno I. Gruber-jevo mašo: Kaiser-Jubiläums-Messe op. 105. Foersterjev Graduale: Constitues eos — po recitiranem ofertoriju pa Hallerjev »Tu es Petrus«.

Ij Socialna beda. Pripeljali so pred nekaterimi dnevi v tukajšnje bolnico 91 let starega ubožca. Na nogah je imel polno ran, iz ran so lezli živi črvi. Mož je bil skrajno oslavljen — na pol živ. — Neznosen smrad iz ran je bil dokaz, da se nihče za ubogeta starčka ni brigal. Našli so ga v nekem jarku. — Srce mora boleti človeka ob takim pogledu. — Sirotišnice, bolnice in hiralnice bi morale javna uprava ustanavljati v zadostnem številu, da ne pade človek, kakor nam kaže navedeni slučaj, skoro pod usodo živali.

Ij V ljubljanski okolici, deloma tudi v litjskem, kamniškem in kranjskem okraju se bodo v času od 1. do 21. julija 1909 vršile vaje v brzozavni, telefonski in signalni službi prav tako, kakor v slučaju vojne. Občinstvo se vsled tega opozarja, da je strogo prepovedano in kaznjivo priastiti si ali poškovati na katerikoli način postavljene droge, razpete žice in druge priprave. Vsak tak prestop se bo zasledoval po § 468. kot zlobna poškodba tujega imetja ali pa po § 460. kot tatvina.

Ij Škriatic v Ljubljani se vedno bolj širi. Po zdravniških izjavah je najmanj 40 otrok, ki bi se morali sprejeti v bolnišnico. Infekcijski oddelek deželne bolnišnice pa ni tako velik, da bi zadoščal za slučaj kake epidemije. Tu mora občina storiti svojo dolžnost in za slične v Ljubljani preskrbeti potrebne prostore. V ta namen je občina že zidala bolnišnico za infekcijske bolezni, če te nastopijo epidemično. Naj se ta bolnišnica otvori in kmalu bo pomagano. V deželno bolnišnico je pa mogoče sprejeti le primerno majhno število obolelih. Končno pa še enkrat opozarjamo na potrebo takoj zapreti šole, da se bolezen še bolj ne zanesa. Naš birokratični šimel ima pač le svojo dolgo »uradno pot«, izrednih slučajev, katere je treba naglo rešiti, ne pozna.

Ij Redno postajališče pred »Leonščem« se je na podlagi komisijonelnega oglada na lici mesta izpremenilo v postajališče po potrebi. Električne cestne železnice voz se bo torej poslej ustavljal pred »Leonščem« samo tedaj, če bo stal kak človek pred vhodom, ki bi se peljal z električno. Glede na to izpremembo se občinstvo opozarja, naj da pravočasno znamenje, da se voz ustavi.

Ij Kako razumevajo takt. Pri procesiji sv. Rešnjega Telesa pri sv. Petru so korakali otroci odkriti, nekateri učitelji pa pokriti. Od gg. vzgojevalcev bi pričakovali več takta.

Ij Vandalizem prve vrste moramo imenovati početje z javnimi klopmi, ki so postavljene po mestnih parkih in nasadih. V nove klopi se lahkomišleno vrezavajo imena in druge čačke, posipajo s peskom in cestnim prahom, da se v kratkem tudi najlepša klop pomaže in pokvari. Po vrhu pa še ponočnjaki prenašajo klopi s kraja v kraj in pustošijo cvetlične nasade na prav barbaričen način. Kdaj bo že vendar konec tega vandalskega početja?

Ij Čevlje zamenjal je pred par tedni neznan gospod v trgovini Žibert v Prešernovih ulicah. Vzel je stare mesto novih.

Darovi.

ZA OBMEJNE SLOVENCE V ŠT. ILJU so darovali: gg. ljubljanski bogoslovci ob dvajsetletnici »Südmarke« 62 K 40 vin., g. Franc Testnar, trgovec s sadjem v Ljubljani, 2 K, g. Ivan Modrijan, načelnik telovadnega odseka »Orel« v Borovnici, 4 K 50 vin., g. Jos. Lavrič, župnik, Logatec, 10 K.

Prosimo vse čitatelje »Slovenca«, da se podvzajo z darovi za nujno potrebni št. III! Priskočimo na pomoč bratom ob meji!

— Razpis učiteljskih služb. V novo-meškem šolskem okraju se razpisujejo v stalno, oziroma začasno nameščenje naslednja učna mesta: 1. nadučiteljska služba na dvorazrednici v Št. Lorencu; 2. nadučiteljska in učiteljska služba na novi šoli v Nemški vasi pri Trebnjem; 3. učni mestni na enorazrednicah na Ajdovcu in v

Podgradu, 4. po eno učno mesto na tri-razrednici v Vavtvasi in na v štirirazrednico razširjeni šoli na Mirni — za prvo službo imajo moški prosilci prednost, za slednjo se bo oziralo le na moške prosilce. Zadoštno opremljene prošnje naj se predpisanim potom vlagajo do 12. julija pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Novem mestu.

GODOVI PRIHODNJEGA TEDNA.

Nedelja, 27. junija: Četrta pobinka, Hema, Vigili.
Ponedeljek, 28. junija: † Leon, Irenej.
Torek, 29. junija: Peter in Pavel.
Sreda, 30. junija: Spomin sv. Pavla, Otom.
Četrtek, 1. julija: Teobald, Julij, Pambo.
Petek, 2. julija: Obiskovanje Mar. D., Procesij.
Sobota, 3. julija: Helijodor, Bertram.

Štajerske novice.

Š Zveza »napredne« mladine za Štajersko je torej po »Nar. Listu« gotova stvar. Vršil se bo v kratkem zaupni sestanek »naprednih« mladeničev, ki bo izvolil pripravljalni odbor. Ta zaupni sestanek se bo vršil »Senevesekje«, najbrž v kakki privatni sobi na pekočem solncu po metodi dr. Ploja, ki je tudi v Majšbergu zboroval v privatni sobi na solncu. Kakor slišimo izza kulis, bo predsednik te »Zveze« nek Spindler, podpredsednik Lesničar, blagajnik pa visokošolec Polak. Vsi ti lahko svojo mladeniško naprednost z dokazi podprejo. Glasilo »Zveze« bo »Narodni List«, v izrednih slučajih pa ptujski »Štajerc«. Vsak pameten bralec si k temu naredi lahko sodbo.

Š V St. Juriju ob južni železnici je umrl Jožef Magaj, posestnik v Novivasi.

Š Pogoreli so pri Sv. Barbari v Halozah hlevi posestnika Jurgera. Živino so rešili. Uspešno gašenje je oviralo zelo pomikanje vode.

Š Novi brzozavni uradi so se ustanovili v Studencih pri Mariboru in v Središču.

PATRIOTIČEN SOCIALIST.

Rim, 24. junija. Pri razpravi v budgetu za zunanje stvari je prekrasno govoril socialno-demokratski poslanec Enrico Ferri, ki je bival zadnji dve leti v Južni Ameriki. Opisal je socialne razmere laških emigrantov v Argentini in Braziliji, ter visoko slavil njih kulturno delo, ki nosi pečat Italijanstva. Dajal je vladi navodila, kako povzdigniti stališče emigrantov in ugled Italijanstva ter pozval kralja, naj, kakor to dela marljivi Viljem II., obišče z vsem diplomaškim sijajem Južno Ameriko. Velepatriotičen govor je vzbudil silno zanimanje in je govorniku vsa zbornica toplo čestitala, le njegovim internacionalnim kolegi in brezdomovinski svobodomislecem so bili v veliki zadregi.

NOVA PANOGA BETONSKE INDUSTRIJE.

Duhovita iznajdba.

Beseda »beton« znači dandanes zmes hidravliškega apna ali cementa s peskom, drobnim kamenjem itd., ki se ne uporablja le kot vezilno sredstvo, marveč za tvorbo samostojnih stavbinskih kosov.

Da se zveča trdnost in preperečijo razpoke, se že daje časa polaga v beton raznovrstno železo. Vse betonske izvršitve so se proizvajale do najnovejšega časa v močnih dimenzijah. Šele v zadnjih letih so pričeli v zaupanju na trdnost in trpežnost betonovo, ki je še znatno pridobila s pomočjo železa, izdelovati lažje konstrukcije.

Najdalje je pa šel v tem oziru iznajditelj »eternit-škrilja«, ki je napravil le 4 mm močne plošče v velikem obsegu ter je železo zamenil z asbestno tkanino. Te plošče se rabijo posebno za kritje streha mesto naravnega škrilja, pa tudi za razne druge namene.

Eternit-škrilj je tedaj betonska konstrukcija v malem, pri kateri se mesto železa uporablja asbest. Potom posebno iznajdljivega načina se iz obeh sestavin napravijo plošče, ki se s pomočjo hidravličnih stiskalnic zelo stisnejo in prirede v primerne oblike. Kakor beton slovi že nad 50 let, neprekosljiv po nobenem drugem materialu, tako se je izkazal tudi eternit-škrilj kot edini za kritje primerni material, ki zadošča vsem zahtevam, in se je naglo razvil v zelo važno panogo velike industrije. V kratkih presledkih so se ustanovila velika podjetja te iznajdbe v Avstriji, na Ogrskem, v Nemčiji, Franciji, Belgiji, Italiji, Švici in zedinjenih državah Severne Amerike, ter na Švedskem in v Rumuniji.

Tudi pri nas je »Eternit« že davno preizkušen. Vsi uradi so že priznali prednosti eternitove in visoko c. kr. namestništvo v Trstu ga priporoča za kritje cerkva itd. Vse nove zgradbe c. kr. državnih železnic na turski poti do Trsta so krite izključno z eternitom.

Pa ne samo pri javnih zgradbah, marveč tudi pri zasebnih stavbah in v mnogih slučajih tudi pri kmečkem prebivalstvu si je eternit-škrilj priboril dostop radi svojih izbornih lastnosti kot absolutno varen pred viharji, točo in ognjem. Da, celo po pokrajinah našega ubožnega Krasa je že več tisoč hiš pokritih z eternitom.

Kdor potuje dandanes po naših alpskih deželah, opazi že povsod strehe iz eternita na cerkvah, šolah, tovarnah, kmečkih domovih itd. v velikem številu in se bo tovrstno kritje še bolj širilo, ko bo imelo prebivalstvo priliko samo se prepričati o njegovi dobroti.

Iznajditelj eternita si je pridobil brezdvomno trajno zaslugo in se more eternit po pravici označiti kot najboljši krovski material sedanosti. 1748 (1—1)

STRAH PRED POGROMOM V KIŠE-NOVU.

Bukarest, 23. junija. Iz strahu pred judovskim pogromom je pobegnilo več ruskih judov na rumunsko mejo. Rumunska vlada je prepovedala ruskim judom prestop meje in je odposlala stotnijo vojakov, da se ojači mejna straža.

NEMŠKI PRIJATELJI ITALIJANOV.

Dunaj, 21. junija. Sekcija dijakov iz Waidhofena dijaške zveze »Ostmark« je razpravljala te dni o ustanovitvi italijanske juridične fakultete. Sklenilo se je zahtevati od vseh nemških zastopnikov, da imajo pobijati z vsemi silami ustanovitev italijanske fakultete, ki bi bila velika škoda za nemštvo »Ostmarke«.

VOJAŠKI ZRAKOPLOVNI ODDELEK SE UDELEŽI LINŠKE DEŽELNE RAZSTAVE.

Dunaj, 23. junija. Brambovski minister Georgi je obljubil vplivati na vojno ministrstvo, da se udeleži zrakoplovni oddelek linške deželne razstave.

Razne stvari.

Novodobni otroci. Iz Weidlingaua pri Dunaju poročajo: Tu je 18letni realec Jurij Skala na vrtni ustrelil 15letno pestunjo Rozo Binder, ker mu ni hotela dati reč ter mu je obrnila hrbet. Deklica je dobila v prsa pet strelcev. Poklicani zdravnik je mogel konstatirati le smrt. Morilec se je izjavil, da ga veseli, da je Binder mrtva.

Poročni pogoji — sanje vseh žen. Te dni je iznašla neka mlada Amerikanka novo formulo, katero mora podpisati vsak, kdor želi vstopiti v zakonski stan. Tekst formule se tako-le glasi, in sicer: »Jaz podpisani se obvezujem, da bodem v polni meri izpolnjeval napram moji bodoči soprogi te-le pogoje: Vsako soboto izročim vso mojo tedensko plačo moji ženi; vsak večer bodem že ob 9. uri doma, da me ne bo moja žena hodila iskat; udeležil se ne bom nobenega plesa ali kake druge zabave ne da bi ne vzel seboj moje žene; ne bodem plesal nikoli brez njenega dovoljenja; bodem vedno prijazen napram njeni materi in njenemu bratu; ne bodem šel nikoli v take hiše, kjer niso ženske izključene, in še v take hiše bodem šel le z dovoljenjem moje soproge; ne bodem pokadil več kot tri smodke vsaki dan, ob nedeljah pa ne več kot pet; govoril bodem vedno prijazno z mojo ženo in v spomladu bodem brez mrmranja otepel prah iz razgrinjač (tapetov); vsaki teden bodem pripravil svoj zavojček za perico; ne bodem pil ne piva, ne likerjev; ne bodem držal v hiši psov; mojim otrokom bodem dal vse potrebne reči, ako bodo jokali ponoči; vsako jutro in vsaki večer bodem ogenj zanetil in sicer zato, da se ne bo treba moji soprogi potiti in opravljati takih del.« — Kakor se vidi, ne misli slabo ta mlada Amerikanka.

Nesreča z zrakoplovom. Iz Peterburga poročajo: Dne 18. t. m. se je ponesrečil zrakoplov, v katerem so bili komornik Paljikin, grof Rostoff in nek sotrudnik »Novoje Vremja«. Ko so bili kilometer visoko v zraku, je zrakoplov naenkrat padel na zemljo. Paljikin in Rostoff sta mrtva.

Naročajte »Slovenca«!

Telefonska in brzozavna poročila.

BRATJE ZAPUŠČAJO BRATE?

Dunaj, 26. junija. Solidarnost slovenske opozicije je razrahljana. Vzrok je pomankanje discipline in ker so nekatere stranke pričele postopati na svojo roko. Veliko razburjenje je v »Slovanski Enoti« povzročil sklep mladočehov trg. pol. pooblastilno predlogo izločiti iz opozicije in glasovati za vse predloge. Ta sklep mladočehov je povzročil posebno radi tega med ostalimi Čehi in Slovenci mnogo razburjenja, ker so ravno mladočehi svoj čas dali parolu, da se mora Bienensthoj vladi napovedati boj na nož in jo v parlamentu uničiti kot kunce. Razburjenje je tembolj narastlo, ko se je izvedelo, da so mladočehi ta svoj sklep oficijelno naznanili vladi

in vladnim strankam in ker so agitirali za to tudi pri socialnih demokratih. Drugo razpoko je povzročil sklep »Saveza južnih Slovencev«, ki je tudi sklenil glasovati za trg. pooblastilno predlogo. Najbolj kritična pa je postala situacija včeraj. Opoldne se je zbraja parlamentarna komisija »Slovanske Enote«, da sklepa o svoji bodoči taktiki glede na trg. pooblastilno predlogo. Dr. Šusteršič svojega govora v parlamentarni komisiji ni mogel dokončati, ker je moral iti v zbornico, kjer je bil oglašen za govor. Člani parlamentarne komisije so se razšli, ne da bi se še zedinili v glavni točki o svojem postopanju napram trg. pooblastilni predlogi. Po seji so pa češki agrarci vložili 35 nujnih predlogov, »Slovenski klub« pa 22 nujnih predlogov kot odgovor na postopanje mladočehov in »Saveza južnih Slovencev«.

RUSINI OB STRANI SLOVENCEV.

Dunaj, 26. junija. Rusini so sklenili na vsak način preprečiti trg. pooblastilno predlogo.

DR. ŠUSTERŠIČEVA IZJAVA.

Dunaj, 26. junija. Dr. Šusteršič se je izjavil o nujnih predlogih čeških agrarcev in »Slovanskega kluba«: Naše stališče je, da se v tekoči sezoni sme rešiti samo proračun. Kak nadaljnji dnevni red bi se smel določiti le v sporazumu vseh strank, kakor se je rešitev proračuna sklenila v sporazumenju vseh strank. Nismo samo proti trg. pooblastilni predlogi, ampak tudi proti temu, da bi se sploh kaka stvar obravnavala preko sporazumenja vseh strank. Mi Slovenci pa imamo tudi namen, da se nas ne preseneti na kak način z laško pravno fakulteto. Mi nismo proti kulturni zahtevi Italijanov, zastopamo pa stališče, da se ta stvar more rešiti le v sporazumenju z Jugoslovani. Ako se vse stranke zedinijo o gotovem programu parlamentarne dela, tedaj bomo tudi mi svoje pripomogli k temu. Vse je odvisno od sklepa parlamentarne komisije »Slovanske Enote«. Ako parlamentarna komisija sklene, da moramo svoje nujne predloge umakniti — se to takoj zgodi.

PRIHODNJA SEJA PARLAMENTARNE KOMISIJE »SLOVANSKE ENOTE«.

Dunaj, 26. junija. Prihodnja seja parlamentarne komisije »Slovanske Enote« bo prihodnjo sredo ter bo v tej seji definitivno se sklepalo o taktiki kluba. Želeli je, da bi bil sklep jasen in tak, da bi ne bil o stališču »Slovanske Enote« mogoč dvom na nobeno stran.

PULJSKE VOLITVE RAZVELJAV-LJENE.

Pulj, 26. junija. Vlada je razveljavila v vseh petih razredih volitve, ki so se nedavno izvršile po novem zakonu, ki daje zastopstvo Lahom, c. kr. mornarici in Hrvatom. Vzrok vladne naredbe ni znan. Nove volitve se bodo kmalu vršile. V znak protesta je odstopil predsednik mestne delegacije, dr. Bregato.

VOLITVE V TRSTU.

Trst, 26. junija. Pri volitvah za prvi razred sta bila v drugem okoliškem okraju — Sv. Ivan — kandidata političnega društva »Edinosti« dr. Rybač in dr. Slavik v veliki nevarnosti, da podležeta proti laškemu protikandidatu dr. Cimadoriju. Rešila ju je slovenska krščansko-socialna stranka, s katero so se pristaši »Edinosti« pogajali. Uspeh je bil, da so Slovenci zmagali. Dobili so, kakor poročamo že na drugem mestu, 205 oziroma 199 glasov, dočim je dr. Cimadori dobil 160. Za mlado slovensko tržaško kršč.-socialno stranko pomeni to tudi uspeh, in sicer, ker je dr. Rybač kot predsednik »Edinosti« obljubil, da se bo stranka vpoštevala in pripoznala. Zdaj se gre samo za to, da se ta obljuba tudi res izpolni.

GOSPOSKA ZBORNICA.

Dunaj, 26. junija. Gosposka zbornica bo danes ob petih začela s proračunsko debato. Čeh Randa bo govoril proti ministru dr. Hochenburgerju.

OGRSKI APETIT.

Budimpešta, 26. junija. V krogih neodvisne stranke se govori, da bo prihodnji kabinet menda tako-le sestavljen: Košut, predsedstvo in trgovstvo, Justh, notranje zadeve (si no neverjetno!), Apponyi, nauk, Hollo, justica, Desewify, poljedelstvo, Wekerle, finance. Slednja dva sta »osemnaajstosedeminštedsetaka«. Na ta kabinet bi se pač dala uporabiti kri-lata beseda: Eine nette Gesellschaft.

ZAPRTI RUSKI PONAREJALCI DENARJA.

Lvov, 26. junija. V Buajju so prijeli tri ponarejalce rubljev, ki so prišli iz Rusije. Našli so pri njih za 8000 rubljev ponarejenih bankovcev in delavnico za ponarejanje denarja.

KOBILICE V DALMACIJI.

Zader, 26. junija. Iz Šebenika se poroča, da je priletelo iz Italije grozno število kobilic, ki so v nekaj urah pokončale vse, kar je bilo zelenega.

VELIKI BOJI NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 26. junija. Pri generalnem shodu zagrebskega komiteta je prišlo med poslanci do pretepa, tako da je eden izmed njih celo krvavel. Skupščina se je morala raziti. Skandali so bili nepopisni.

Zagreb, 26. junija. Koalicija je pozvala Justha, predsednika ogrske zbornice, da skliče izredno sejo, ker so hrvaške oblasti obsodile poslanca Novosela kljub njegovi imuniteti na več dni zapora, ker je vodil demonstracije proti Rauchu.

OGRSKO-HRVAŠKI IZSELJENCI SKOZI LJUBLJANO.

Zagreb, 26. junija. Dne 27. oziroma 29. t. m. se pelje skozi Ljubljano velik ogrsko-hrvaški izseljeniški transport. Izseljencev bo 800 in kosijo v ljubljanski restavraciji južnega kolodvora.

MEDNARODNA POLITIKA.

Dunaj, 26. junija. Neka tukajšnja konferenca trdi, da se v kratkem snidejo Bilow, Aehrenthal in Tittoni, da zopet nekoliko polmaja trozevo in se pogovore o razmerju do Rusije.

VOJSKA MED TURČIJO IN KRETO?

Solon, 26. junija. Tukajšnji mladoturški in vojaški krogi delajo na to, da se Grčiji zaradi Krete napove vojska. Vrše se tozadevni shodi. Baje so Bolgari za to vojsko ponudili 30.000, Albanci na 50.000 prostovoljcev, ki se menda za nabirajo. Mogoče pa je tudi, da mladoturki agitirajo za vojsko le zato, da bi pomirili albansko vstaško gibanje.

KNEZ BÜLOW NE ODSLOPI.

Berolin, 26. junija. »Deutsche Tageszeitung« poroča, da Bilow ne odstopi. Bilow ostane in bo vladal s centromom in s konservativci, dasi mu ne prija, da bo moral vladati s takozvanim »črnim blokom«.

REVOLUCIJA V FEZU.

London, 26. junija. »Daily Telegraph« poroča, da izbruhne v Fezu najbrže revolucija. Peški rodovi so proglasili za sultana Buhamara. Mulej Hafidove čete nočejo nastopiti proti pretendentu, ker so slabo preskrbljene z orožjem in s strelivom. Ministri se hočejo polastiti Mulej Hafida in zopet proglasiti Abdul Hazija za sultana.

UTRJEVANJE BOLGARSKEGA ČRNO-MORSKEGA OBREŽJA.

Sofija, 26. junija. Vojno ministrstvo zahteva od sobranja 30 milijonov frankov za utrjevanje bolgarskega črnomoškega obrežja.

ZADNJE DEJANJE TURŠKE DRAME.

Carigrad, 26. junija. Adjutanta bivšega sultana Ahmeda Cerkesa in osem drugih obsojencev so včeraj obesili. S tem so obešavanja radi dogodkov 13. aprila tega leta končana.

TRIKRATNI POIZKUŠENI UMOR BLAZNEGA.

Osnabrück, 26. junija. Vrtnar Pistorius v Bevergernu je napadel ponoči v blaznosti svojega očeta, svojo ženo in svojega otroka in jih smrtno nevarno ranil. Pistoriusa so oddali v norišnico.

PODRAŽENJE MOKE.

S prihodnjim ponedeljkom se podraži »lepa moka« v Ljubljani na 52 vin. kg. Tako so sklenili ljubljanski mokaarji.

NOVA PLINARNA DUNAJSKE OBČINE.

Pogodbo z angleško plinarno družbo, ki poteče leta 1911, dunajska občina ne podaljša, marveč zgradi lastno plinarno v Leopoldau.

VELIKANSKA VROČINA V NEW-YORKU.

V New-Yorku vlada tako grozna vročina, da je vsled solnarice umrlo 40 oseb.

KOLERA V PETERBURGU.

Na kolero je od 24. do 25. t. m. zbolelo 99, umrlo pa 34 oseb. Bolnih je 429 oseb.

Slovanske besede v slovenščini. (Anton Breznik.) — Nove knjige: V. Cathrein, Das Privatgrundeigentum und seine Gegner. — Ivan Šašel, Biserne. — Dr. J. Kratochvil, Dnešni otázky filosofické. — Aurel C. Popovici, Die vereinigten Staaten und Groß-Ostereich. — Listek: Položaj katoliške Cerkve na Francoskem. — Poljska politika. — Svobodna volja in kazensko pravo. — »Caritas«. — Dogma stvarjenja in moderna filozofija. — »Cas« izhaja po desetkrat na leto. Naročnina: 5 kron, za dijake 3 krone. Za člane »Leonove družbe« je naročnina plačana z letnino. (Letnina rednih članov 10 kron, letnina podpornih članov 6 kron.) Naročnino sprejema »Leonova družba« v Ljubljani.

* »Dolina krvi« (Glenanaar). Roman. Napisal P. A. Sheehan. Iz angleščine prevzel Fran Bregar. Kot osmi zvezek »Leposlovne knjižnice« je »Katoliška Bukvarna« izdala ta najnovejši roman slavnega irskega pisatelja Sheehana. Pri nas je Sheehan še malo znan, dasi so njegova dela tudi v tujih slovstvih vzbudila veliko zanimanje ter doživela že mnogo prevodov. Original njegovega romana »Moj novi kaplan« se je razpečal v teku dveh let v 30.000 izvodih in je sedaj preveden celo na hrvaščino.

Toda najbolj odsevajo vse pisateljske vrline Sheehanove iz njegovega najnovejšega dela, ki je naslovljeno »Dolina krvi« (Glenanaar). Ni samo slučaj, da obsega »Glenanaar« povest skoro štirih rodov, temveč je to ustvaritev velikanskega načrta, ki se je porodil v misleči Sheehanovi duši: kako napisati roman, čigar glavni junak bi bil ves irski narod? Namera je težka, pa lepa; predmet ogromen, pa sličit. »Glenanaar« ni samo zgodba otroško-poštenega Edmonda Connorsa ali povest o zvesti ljubezni Terencea Caseya, marveč v prvi vrsti umetniško občutena in umešana zgodovina Irske, nje življenja in trpljenja. Sheehan jo vidi in spremlja izza onega časa, ko so si zatirani Irci zavratno in v temnih nočeh delali pravico s puško, ko so jih Angličji zato obešali, a s tem le še krepkeje razpili nje nevarnost, gleda jo sedaj, ko je grozoviteje kot Anglija razsajala kuga in lakota, ki je šla po deželi kot sodnji dan, puščajoč za seboj le nezasele grobove; vidi jo slednjič v novem času, ko se na mračnem irskem nebu utrinjajo prvi žarki svobode in oznanjajo jasnejšo dobo; zato kliče ob koncu kot prorok svojim rojakom, ki so pobegnili z doma v tujino: domov, domov! — kjer se ozirajo po njih razpala okna starih irskih gradov, kjer duhovi irskih očetov ne morejo najti miru, dokler ne poljubijo ubegli sinovi trave na njihovih grobovih in ne izmolijo zanje tihe molitve, ki daje pokoj dušam...

Zato je »Glenanaar« povest irskega naroda, zlasti povest o neuklonljivi verski in narodni zvestobi Ircev, ki je bila edina krivda v njihovi žalostni zgodovini, a obenem tudi edina življenjska moč in odpor na sila v stoletjih sirovega zatiranja. Toda dasi ima Sheehan te velike cilje svojega romana pred očmi, vendar ne prezre vsled tega malenkosti, temveč slika irsko življenje tako živahno, resnično in naravno, kakor bi se vršilo pred bravčevimi očmi. Njegov slog je sedaj miren, sedaj strastno kipeč, sedaj ljubečedovtipen. Vsaka stran in ves roman pa je kakor slavospev krščanstvu, ki je oplemenitilo irske duše, jim dalo neizčrpnih sil in še sedaj blagodejno sije nanje kakor toplo sonce na posejano njivo. Irski narod je majhen po številkah, velik po trpljenju in slovensko ljudstvo mu je tako zelo podobno v obojem; morda bo bralo v »Glenanaaru« svojo povest in je bo veselo. Cena broširanemu izvodu 4 K 20 hl, vezanemu pa 5 K 80 hl. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

* Ferjančič, Fran, Mešani in ženski zbori. Cena partituri 3 K, glasovi (po dva skupaj) po 50 vin. V Ljubljani 1909. Založila »Katoliška Bukvarna«. Opozorjamo vnovič na te skladbe, o katerih je prinesel »Slovenec« originalno oceno g. Kimovca, ki pravi o njih: V elegantni obliki na finem papirju stopajo pred nas te skladbe, deset po številu. Menda ne bo preveč, če rečem, da so skladbe zelo dobre, izvečine naravnost izvrstne. G. Ferjančič ima svoj poseben značaj v kompoziciji, diči ga slovensko čustvovanje, odeto v najboljšo moderno obliko; originalen je, skoroda vedno zelo živahen, in kar je največ vredno: vedno najde značaj besedila jako primeren izraz v glasbi. Krasna je v tem oziru S. Gregorčičeva »Tone solnce, tone...«, izrazit »Pustni večer«, kako se v lahmem rondoju ob lahkih violinah in hrumečem basu vijejo pari, potem to skrivnostno, svarljivo trkanje ob polnočni uri, hrupno norčevanje godev in plesavcev in nazadnje žalosten konec v valovih: karakteristično! Efekt mora napraviti skladba povsod, če se bo količkaj energično proizvajala. Ali pa ljubka »Šivilja« in živahne, zgovorne »Plevice«, kako so to lepega, nežnega izraza! »Lahko noč« bi mogli imenovati skoro koncert-

no skladbo. — Poleg drugega naj omenimo le še Ferjančiča kot prirejevalca narodnih oziroma ponarodnih pesmi. Tri je sprejel v to zbirko. Priznati se mora, da so izborna urejene, zlasti ugaja dekliski zbor »Rožmarin«, ki je naravnost globoko zamišljen. Dobro proizvajanje mora ganiti srce. Sploh diči skladatelj originalna zamisel, globoka koncepcija. Hkrati je potrebno omeniti dobro uporabljanje motivov in vsled tega tudi enotnost vsake skladbe. In kljub temu, da so skladbe popolnoma umerjene po modernih zahtevah, vendar niso ravno težke. Količkaj izvežban zbor jih bo večino lahko zmagoval, seveda s primernim trudom in ukom. In čas bi že bil enkrat — naj olajšam s to besedo svoje srce — čas bi že bil, da bi se splošno naši zbori povzpeli vsaj malo višje, naj bi pevci, pravzaprav pevovodje, zahrepeneli po napredku! Pevci se namreč — experientia teste — veliko rajše uče skladeb, ki stanejo nekoliko več truda, lažje jih dobiš za izkušnjo, kakor pa za vsakdanje blago, ki ga celo navaden pevec po vseh plateh po melodiji in harmoniji že skoraj prej pozna, predno ga v roke dobi. Dajmo našim navdušenim pevcem krepke hrane! Upajmo, da bo ta zbirka — ki kar kliče po zborih — tudi v tem oziru veliko dosegla. — Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* »Večna molitev« z velikim tiskom je zdaj tudi v vezavi z zlato obrezo na razpolago, izvod po 3 K 90 hl (v vezbi z rdečo obrezo 3 K). Knjigo z veseljem pozdravljamo naše ljudstvo, ki tako rado moli in časti predvsem Jezusa v zakramentu ljubezni. Saj »Večna molitev« v novi obliki z velikimi črkami v razločnem in krepkem tisku ustreza vsakomur, v prvi vrsti pač onim, kojim pesajo oči, pa sploh vsem, ker se molitvene ure na večer molijo pri luči in so cerkve zelo mračne. Nova knjiga varuje vid, zato bo vsak gotovo zelo rad po njej segel. Velike vrednosti je pa tudi trpljenje (pasijon) našega Gospoda Jezusa Kristusa po štirih evangelistih, kar dozdaj nima prav nobena slovenska molitvena knjiga. »Večna molitev« v novi obliki naj postane last vsake poštene krščanske slovenske hiše. Naroči s v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* Nekaj o pašnikih in pašniških zadruhar. Spisal Friderik Kukovič, župnik na Dobrni. Na Dobrni, 1909. Lastna založba. Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Novo! Biserne iz belokranjskega narodnega zaklada. Ivan Šašel, 1909. II. del. Kako željno so prijatelji narodnega slovstva pričakovali te knjige! I. zvezek »Biserne« je bil povsod z navdušenjem sprejet, drugi pa gotovo ne bo nič manj. Dvajset let živi pisatelj, g. Šašel, med belokranjskim narodom, pozna njegovo dušo, njegovo mišljenje, njegovo čustvovanje. Avtor ni nabiral samo kot znanstvenik, ki gre večkrat mimo najlepših stvari, kakor slepec, ampak kakor mož, ki ljudstvo ljubi in zato umeva — umeva njega najlepše zaklade. In zato so »Biserne« res biseri slovenskega narodnega slovstva. Kako je značaj belokranjske narodne pesmi in pravljice mehak in miloben; duh tega narodnega blaga je bolj hrvaški nego slovenski, jezik pa se približuje vednobolj književni slovenščini, ki jo gojita cerkev in šola. Zato je delo gosp. Šašlja, ki je silno mnogo nabral narodnega blaga, ne le zanimivo, ampak folkloristično velike važnosti.

Drugi del se nekoliko od prvega razlikuje in sicer v tem, da so skoraj vse narodno blago zanj nabrali in zapisali Šašljovi župljani sami. Kakor prvemu zvezku je tudi drugemu dodejan obširen slovarček, ki hrani premnogo zanimivega besednega gradiva. Od prvega zvezka se pa drugi s tem posebno odlikuje, da ima dodejane lepo izvedene podobe, ki predstavljajo belokranjske narodne noše in skupine, kakor so jih sestavili za dunajski jubilejni izprevod. — Knjiga obsega pregovore, epske pesmi, lirčne pesmi najrazličnejše vrste, pobožne, šaljive; nadalje vraže in običaje ter pravljice.

Brezdvomno poseže vsak izobraženelec po »Biserne«, saj imamo Slovenci malo takih del, ki bi nas tako globoko seznanili z narodno dušo.

Cena 2 K 60 vin. za broširan in 3 K 60 vin. za vezan izvod; na razpolago je tudi prvi zvezek, ki velja broširan 2 K, vezan pa 3 K.

Dobi se v »Katoliški Bukvarni«.

* Prvič med Indijanci. Josip Spillman S. I. Ljubljana 1909. Spillmannove povesti 17. zvezek. Izšel je nov zvezek splošno priljubljenih spisov mladinskega pisatelja Spillmanna. Gotovo ga bodo z veseljem pozdravili vsi, ki znajo ceniti vrline teh del, ki se odlikujejo po plemenitosti tendence, poljudnosti in poučnosti, zlasti za mladež. Treba je pozdraviti knjige, ki so v stanu izpodrinuti fantazijo kva-reče povesti pisateljev, ki pišejo, ne da bi imeli pred očmi blagor mladine, ampak le špekulirajo na nevednost. Mladinski prijatelji, sežite po knjižicah Spillmannovih, ki jih v lepih prevodih izdaja »Katoliška Bukvarna«, pri kateri se naročajo. Cena 17. zvezku 60 vin., trdo vez. 80 vin.

* Dr. Josip Tomišek: Italija, nje slava in beda. Ljubljana 1909. I K 60 hl. Knjiga nas vodi preko vse Italije, od Benetk in Verone do Sicilije in Kalabrije, in se pomudi v najslavnejših krajih in pri najslavnejših predmetih toliko, da dobimo o njih splošne, čustvene in umstvene pojme, ozrceljene po vtiskih, ki jih je imel in prinesel kot lastne doživljaje s potovanja s seboj pisatelj knjige. Čim važnejši je predmet, tem več prostora mu je posvečenega: Rimu n. pr. blizu 50 strani. Vsa snov pa je razvrščena po sorodnih skupinah, ne po slučajni zaporednosti potovanja; zunanja oblika torej ni potopisna, vendar služi knjiga potniku in oporo in morebitno bodrilo pri vsaki priliki, ker dodejano kazalo omogočuje porabo vsakokrat aktualnih odstavkov. Dobi se v »Katoliški Bukvarni«.

Sheehanov roman »Glenanaar« v slovenskem prevodu. Sloveči irski pisatelj kanonik Avgustin Sheehan, ki je zaslovel po svojih globoko zasnovanih romanih »My new curate« (»Moj novi kaplan«), »Luke Delmege« in »Triumph of Failure«, je naslovil svoje najnovejše delo »Glenanaar« — »Dolina krvi«. — Iz tega romana ki se mu je najbolj posrečil, odsevajo vse Sheehanove pisateljske vrline, zato smo se odločili podati ga v krasnem slovenskem prevodu kot 8. zvezek »Leposlovne knjižnice« z naslovom »Dolina krvi«. Ta roman pomeni novo dobo za to potrebno podjetje, in bo izšel za zvezek v nekaj večji obliki in krasnejši opremljeno poprejšnji zvezki »Leposlovne knjižnice«. Roman bo izšel v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani; ko bo dotiskan, bomo o njem obširno spregovorili; gotovo pa bo našel med Slovenci mnogo prijateljev.

* Osnovne misli o bodoči zgodovini slovenskega slovstva. Pod tem naslovom je izdal prof. dr. K. Glaser kot ponatis iz »Straže« 12 strani obsežno brošuro.

Kopališka sezona v Stubiških toplicah je do 30. oktobra. To zelo znano kopališče v krasni legi se priporoča kot eno najboljših moderno urejenih kopališč. Hrana je izvrstna, cene zmerne. Zdravnik kopališča je g. dr. Gjurro Bukinac, ki je daleč znan kot zdravniški strokovnjak. Vsa pojasnila in prospekte daje kopališki ravatelj g. M. Franc Doberlet. Več v današnjem oglasu.

Zahvala. Dne 16. junija t. l. uničil mi je požar moja poslopja v Strauski vasi, katera so bila zavarovana pri »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani«. Škoda cenila se je takoj po odposlancu omenjene zavarovalnice in tudi takoj do vinarja izplačala, vsled česar si štejem v dolžnost, to edino domačo slovensko zavarovalnico vsakemu, ki želi kaj zavarovati, najtopleje priporočati. — Strauska vas, dne 20. junija 1909. — Anton Bučar s. r.; Fr. Košak s. r., priča; Jos. Perme s. r., priča.

Spominjajte se z darovi „Rokodelskega Doma“ v Ljubljani!

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 25. junija

Pšenica za oktober	13 66
Rž za oktober I. 1909.	10 23
Oves za oktober	8 02
Koruza za junij 1909	7 82
Koruza za maj I. 1910	7 25

Efektiv: nesprem.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Velikost vetra	Delež oblakov	Predvidljiva temperatura za 24 ur
25. 9. zveč.	734,7	16,4	sl. jzahn.	del. obl.	
7. zjut.	35,4	13,2	sr. jug.	oblačno	10,8
26. 2. pop.	34,1	22,2	sr. jzahn.	pol obl.	

Srednja včerajšnja temp. 17,6°, norm. 18,7°.

Ponoči nevihta.

Proda se več 1757 3-1

oken iz macesnovega lesa in velika vežna vrata s težkimi kamnitimi podboji, vse prav dobro ohranjeno. Pojasnila Florjanske ulice 23, II. nadst.

Poslovodja

sprejme Kmetijsko društvo v Metliki. Plača po dogovoru. 1710 3-1

Prošnja.

Prosijo se tem potom vsi, ki bi kaj vedeli o sedanjem bivališču gospodične Marje Skvarča, doma iz Rovi pri Logatcu, iz hiše nekdanje zbrane pri »Vipavčevem Janezu« (Japanc Janez), sedaj vdova in baje bivajoča v Ljubljani. Vsa dotična pojasnila naj se pošiljajo na naslov njenega sorodnika: Julij Skvarča, Normanci, Slavonija.

Ako še niste, odpošljite takoj naročnino na „SLOVENCA“!

Vsak čitatelj naj pridobi nekaj novih naročnikov.

Znanost in umetnost.

»Čas«. Znanstvena revija »Leonove družbe«. Vsebinska 6. zvezka: Sodobna moralna anarhija. (Franc Terseglav.) — Hrvaško-ogrsko nagodba. (Andrej Veble.)

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles prejem koles za emuliranje, poniklanje ter popravila: **solidno in ceno.**

Karol Čamernik
Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Gospodična

izvrstna kuharica, vajena v vsem gospodinjstvu, želi službe pri kakemu gospodu ali k večji boljši družini, kot podpora gospodinj. Pismene ponudbe do 1. julija na upravištvo „Slovenca“ pod šifro „Gospodinja 1784“.

1784 2-1

Lepo posestvo

na Spodnje Štajerskem, v večji župniji, ob okrajni cesti in blizu železniške postaje, obstoječe iz hiše, gospodarskih poslopij, vrta, njiv, sadonosnikov, travnikov, gozdov in vinograda, se iz proste roke takoj prodaja. Več pove uprava tega lista.

1783 3-1

Kdo želi kupiti?

Hotel pri Bledu, gostilno blizu Kranja, hišo v Škofji Loki na trgu, pripravno za trgovino ali obrt, posebno pa za kakega vpojenega gospoda. — Nadalje sta na prodaj dve pristavi v Kranju, ki ste primerni za zidanje hiše. Lepa stavbena parcela na Savi (Jesenice). Žaga in mlin ter za 4 živine zemlje pri Brezjah. Končno mnogo kmetij na Gorenjskem, večjih, manjših itd. — Kdor želi natančnejšega pojasnila ali ima kaj naprodaj 1678 naj se blagohotno obrne na

3-1

prvo posredovalnico v Kranju **L. REBOLJ.**

Prosi se za prilogo znamko za odgovor.

Izredni občni zbor

Uzajemnega podpornega društva v Ljubljani

se vrši

dne 10. julija 1909 ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih, Kongresni trg 19.

Dnevni red:

1. Poročilo o računskem zaključku X. odseka in o določilu dividende za ta odsek.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorovalnega sveta.
4. Sklepanje o računskem zaključku.
5. Sklepanje o nekaterih spremembah pravil.
6. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 26. junija 1909.

V slučaju, da se ne doseže sklepčnost, vrši se v smislu določil § 27 dr. pr. dne 18. julija 1909 ob 5. uri popoldne drug občni zbor v istem času, na istem kraju in z istim dnevnim redom.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani
reg. z. z om. jamstvom.

1785 1-1

Ker se je natisnilo le omejeno število, opozarjamo s tem vnovič na nakup

Faksimile izdaje Prešernovih poezij

katerih je malo število še v zalogi.

Cena v svinjsko usnje vezani izdaji **K 20.—**.

1763 1

J. Blasnik-a nastl.
tiskarna in litogr. zavod v Ljubljani
Breg št. 12.

Kuharica

v starosti 34 let, izurjena v gospodinjstvu, išče službe najrajši v župnišče na dežel. Blagohotne ponudbe pod „Skrbna“ se prosijo na upravištvo tega lista.

1728 2-1

Spreten cerkovnik

želi premeniti službo pri kaki večji župniji. Isti je krojač ter izučen tudi za pisarniška dela v posojilnici. Več pismeno. Naslov pove upravištvo „Slovenca“.

1758 1-1

Mesečna soba

s posebnim vdomom se išče v ljubljanski okolici v bližini gozda. Ponudbe pod „M. G. št. 32“ pošto ležeče, Ljubljana.

1742 1-1

Poslovodkinja

za dobro idočo trgovino z narejeno obleko in raznim drugim blagom se išče proti dobri plači in odstotke.

V slučaju se prodaja tudi trgovina pod zelo ugodnimi pogoji. — Naslov pri upravi tega lista.

1722 (1)

Ključarskega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo Anton Kremžar, ključar v Št. Vidu nad Ljubljano.

1776

Lep hlev

za dva konja in dve šupi s podstrešjem za krmo se takoj odda. — Več pri D. Rovšek, fotografu, Kolodvorske ulice 35.

1774 (1)

Vzgojiteljica

pobožna in miroljubna, katera ima veselje po materinsko skrbeti za otroke, se išče za boljšo trgovsko hišo.

Prednost imajo one, ki se razumejo na gospodinjstvo in šivanje otročjega perila.

K pismenim ponudbam se prosi natančni naslov domovinstva, starost in slika katera se vrne. — Naslov pri upravištvo Slovenca pod „Dobro delo“

1773 (1)

U Christofov trgovski tečaj

ki se otvori 1. oktobra t. l., pisovalo se bode od 1. julija do 15. julija t. l. vsak dan od 1. do 3. ure popoldne v Škofjih ulicah št. 7. Upisnina 2 K, mesečni honorar 16. K.

1768 1-1

glasovir

Kupim dobro ohranjen

1768 1-1

po primerni ceni. Marija Primožič, Ljubljana, Poljanska cesta 19, I. nadstropje.

SODI

stari, močni, dobri, ovinjeni, s 40 hl, potem novi sodi od 30 do 600 l so poceni na prodaj; potem stari močni sodi 2 palca debeli, dalje 9 oljnatih stenderjev s pločevino dobro obitih, tudi dobrih za zelje od 15 do 30 hl vsebine, na prodaj po 40 in 60 K pri Ivanu Buggenig sodar Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5.

1782 3-1

Dacar

zanesljiv, z dobrimi spričevali, trezen, se sprejme 1 ali 15. julija. Mesečno plačilo je 85 kron in prosto stanovanje. — Vpraša se pri Štefanu Kožarju v Črnomlju.

1711 3-1

Dobro izurjenega

1753 4-1

trgovskega pomočnika

sprejme takoj A. Kobi, trgovina z mešanim blagom na Bregu pri Borovnici.

PONUDBA

samo za zasebnike in kupovalce. Vrednost predložitve trgovine v novo hišo in radi inventar prodajam po tovarniških cenah:

10.000 m ostankov

pristno barvnih in brez napake, 8 m v dolžini 3-13 m za 3 kron; izbrane izbrane 3-13 m za 3 kron; nafasa za porne za 17 K; K. K. dvolozga poselne prevleke, za bluze in srajce v modernem tona, belo blago, modro, modro, krizet blago za suknje, modro, kasto blago za suknje, modro, 8 101 po povzetju razpisnika, Italica in razpisnika, 10-1 Cerna pri Nachod, Češko.

Jamčim s častno besedo za trpežno blago in da jih zadovolji vsako naročilo

ANTONIN MARŠIK

1600

Trgovskega vajenca

ki ima veselje do špecerijske trgovine in je večš slovenskega in nemškega jezika, iz dobre hiše, v starosti 14 do 16 let sprejme takoj

1680 (1)

Ignac Šitar, trgovec v Toplicah, Dol.

Pri naročilu dveh zavojev franko.

Edina izborna prilika za nakup za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjare. Razpošilja se tudi zasebnikom.

40 — 45 m ostankov samo za 15 kron.

Blago za bluze (angl. cefir) 80 cm širok, najnovjši krasni vzorci.

Modnega cefirja za obleke, bluze in srajce.

Kanafas za posteljne prevleke, živahne barve.

Oksford za moške srajce zelo trpežne kakovosti.

Krizet za spodnja krila v temnih in rdečih barvah.

Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke.

Dolgost ostankov 6-10 m z najmenjšo brez napake, perilni in najboljše kakovosti.

Ako ne ugaja se denar takoj vrne in zavoj se vzame nefrankirano nazaj.

Najmanjše naročilo 1 zavoj 40-45 m K 15- po povzetju. Po želji se tudi sortirajo.

Tkalnica R. HORNER, Nachod, Češko.

Dalje ponudim prve vrste vporabno za najfinije perilo in opreme za neveste obeljeno rumbarško platno in obeljen gradl za spodnje perilo 40 m po želji sortirano za K 18-50.

1413 10-1

Zdravilišče in kopališče Kamnik na Kranjskem.

Začetek sezone 15. maja.

Krasna gorska lega, proti vetru zavaro-
vano, prijazno in subalpinsko podnebje. Za notranje, živčne bolezni, rekonvales-
cenco, utrditev zdravja. Zdravljenje z vodo po sistemu Priessnitz, Winternitz, Kneipp. Solčne kopeli, ogljenčeve in električne kopeli. Voda za pitje in kopanje. Zdravljenje s toplim suhim zrakom. Masaže in elektroterapija. Plavalni bazen, senčnat zdrav park. Izborna cena restavracija. Izborna prenočišče v zdravi hiši in mnogih vilah. Cene zmjerne. Prospekte pošilja zastonj dr. Rudolf Wacke-
reiter, ravnatelj in najemnik kopališča.

1122 10-1

OSTANKI

1 zavoj 40-45 m delajna, cefira, kanafasa, oksforda, satina in kepi; dolgost ostankov 3-10 m, zjamč. dobro, pristno blago, 1 zavoj K 15-18-20 —.

Blago prve vrste

platno in damast

razstavljeno na lanski

praški jubilejni razstavi, ki je bilo od prahu zelo malo umazano, se prodaja še globoko pod ceno:

1 kos 23 m prve vrste batist. tkanina K 13-
1 kos, 14 m dolga, 150 cm široka platnena posteljna rjuha 16-80
1 ducat (12 kosov) prve vrste dvojn. damast. brisača 60x130 cm 13-
Za nepovoljno denar nazaj. — Pošilja po povzetju dokler je še kaj zaloge

1622 **Ida Sušická** 3-1
tkalnica, NACHOD, ČEŠKO.

Prodaj pod ugodnimi pogoji

ki meri 1345 kvadr. sežnjev, najlepši v Idriji, ves obdelan dobro zagnojen, pri cesti poleg vode, zelo pripraven za stavbišče za vilo, tvornico itd. Več se izve pri Jan. Bratina, Idrija 98.

vrta

1083

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. BEPIČ, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 566 52 1

Vsak dan sveži sladoled in ledena kava

se dobiva v slaščičarni

1138 (1)

J. Zalaznik

Ljubljana, Stari trg 21.

Velika zaloga raznih 2267 slovenskih plošč in gramofonov

ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zajec
urar in optikar,
Ljubljana,
Steri trg, št. 28.

1600

Proda se iz proste roke 10-1

nova hiša

v Jaršah št. 23 blizu novega pokopališča Sv. Križa v Ljubljani. Hiša je tik nove šole in je pripravna za različne namene, posebno za vpokojenega, ki želi miru. Blizu hiše so tudi lepi gozdi za izprehajališča. Več se izve na Martinovi cesti št. 32, v Ljubljani.

VLoki pri Zidanem mostu je naprodaj velika enonadstropna hiša

z 9. sobami, pripravna za vsako obrt, bodi trgovino ali gostilno. Zraven se nahaja velik vrt. Cena je K 16-000. — Pogoji so ugodni. Vprašati je: pri g. Jožefu Jentčiču, ravnotam.

1667 3-1

Lepo posestvo

v Špitaliču pri Konjicah, obsegajoče 17 orah, med tem 3 orale vinograda z lepno novo hišo, gospodarskim poslopjem, kletjo, se zaradi rod-
binskih razmer pod ugodnimi pogoji prodaja. Pojasnila daje **Franc Kmecl, Celje,** Kovaška ulica.

1700 2-1

Porabljen pohištvo in nov električni klavir se prodaja

po ceni. Klavir je ugodna prilika za gostilničarje! Naslov pove uredništvo „Slovenca“

484 52-1

Povodom predstoječega šolskega zaključka

opozarjamo vse zainteresirane, posebno učenke, da dajemo vsak čas brezplačen pouk v vze-
nju in gatenju na stroju in vseh podobnih delih, svojim odjemalcem in 1686 vsem, ki hočejo postati.

2-1

IVAN JAK in SIN, tovarna za šivalne stroje.

Prijave sprejema podružnica v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

Proda se po ceni

stroj s parnim kotlom

od 6 do 7 konjskih sil v dobrem stanju, rabljen samo 2 leti. Več pove lastnik **Franc Keržič, Rakitna št. 90 pri Borovnici.**

1685 3-1

STANOVANJE

se odda za avgustov termin v Rožni dolini št. 203, obstoječe iz sobe, kulinje, shrambe in nekaj vrta. T. Čeh.

1709 4-1

Hiša

stara 2 leti, sredi Rožne doline št. 203, s 4 stanovanji, pripravna tudi za prodajalno se prodaja po nizki ceni. — T. Čeh.

1687 (1)

Mlad hlapec

za prodajalno se sprejme. **Adolf Hauptmann** v Ljubljani.

1780 2-1

Praktikant

3 začetno plačo, že nekoliko izvežban sprejme se v knjigovodstveni oddelek „Gospodarske zveze v Ljubljani“.

1771

Na prodaj je moderna, malo rabljena

avtomatična tehničar

za živino, vozove, itd., na kateri se lahko tehta do 4000 kg. Več pove **Rajko Marenčič**, trgovec v Kranju. 1725 3-1

Mlad tehnik

za električno centralo išče službe. Nastopi lahko tekom 14 dni. Ponudbe pod šifro 1786 „100“ na upravo „Slovenca“. 3-1

4 tedne poskušnje

in na ogled razposiljam svoja **KOLESA** po povzetju. Deli koles čudovito po ceni in dobri. Ilust. ceniki franko. 2351

Fran Dušek
tovarna koles,
Opočno štev. 85.
na Češkem.

Dve hiši

se prodajata. Poizve se na Trnovskem pristanu št. 14, Ljubljana. 1687 13

Kongresni trg M. DRENIK Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. - Predtiskarija itd. - - - Velika zaloga telovadske obleke. - - -

2399

V najem se da

velik hlev za konje

(primeren tudi za mlekarstvo). - Proda se

pod s šupo in 2 kozolca.

Pojasnila daje gospa Lujiza Lassnik, Ljubljana, Wolfove ulice štev. 1, I. nadstropje.

1770 2-1

Razpis.

Zgradba novega gospodarskega poslopja pri župnišću v Košani, proračunjena na 15.800 K

se bode oddala potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapodajajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo do

1765 3-1

5. julija t. l. ob 9. uri dopoldne

pri župnem uradu v Košani. Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z nadpisom.

Ponudba za prevzete zgradbe gospodarskega poslopja pri župnišću v Košani. Ponudbi mora biti dodana izredna izjava, da pripozna ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebini, in da se jim brezpogojno vkloni.

Kot vadij je dodati 10% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih.

Stavbeni odbor si pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene. Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na ogled pri župnem uradu v Košani.

Stavbeni odbor, 18. junija 1909.

K. Lenasi
blagajničar.

Jožef Kaluža
načelnik.

Gozdni in poljski čuvaj.

Službo gozdnega in poljskega čuvaja odda občina Zgornja Šiška. Prosilcem za to službo se je oglasiti do 10. julija t. l. pri podpisanemu županstvu.

Županstvo občine Zgornja Šiška,

dne 24. junija 1909.

Ivan Zakotnik.

1764 7-1

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

registr. zadruga z neomejeno zavezo

razpisuje

službo tajnika

Prosilci morajo biti popolnoma večji knjigovodstva in sestave zemljiškoknjižnih predlogov. Plača po dogovoru, Prošnje z dokazi sposobnosti in dosedanjega službovanja je vložiti

najkasneje do 15. julija t. l.

Načelstvo.

1766 3-1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace-Podravski, Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Vez. K 4-50.

Ljudska knjižica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Londonska povest. K -60.
2. zvezek: Dostál, Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K -60.
3. zvezek: Sienkiewicz, Jernač Zmagovač. Povest. - Adititner, med plazovi. K -60.
4. zvezek: Detela dr., Malo življenje. Povest. K 1-1, vez. v platno K 1-60.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1-60, v platno vez. K 2-60.
6. zvezek: Finžgar, Gozdarjev sin. Povest. K -20.
7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest. K -90, vez. v platno K 1-70.
8. zvezek: Pasjeglavci. Zgodovinska povest iz Kristusove legende. K 2-20, vezana v platno K 3-20.

Spillmanove povesti:

1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis. K -40, karton K -60.
2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. K -40, karton K -60.
3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kavaskih gor. K -40, karton K -60.
4. zvezek: Praški Judek. Povest. II. natis. K -40, karton K -60.
5. zvezek: Ujetnik morskega roparja. Povest. K -40, karton K -60.
6. zvezek: Arumugam, sin indijskega kneza. Povest. K -40, karton K -60.
7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigradska povest. K -60, karton K -80.
8. zvezek: Tri indijske povesti. K -60, karton K -80.
9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. K -60, karton K -80.
10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vladu Akbarja Velikega. K -40, karton K -60.
11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. K -40, karton K 60.
12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji. K -60, karton K -80.
13. zvezek: Boj in zmaga. Povest iz Anama. K -60, karton K -80.

14. zvezek: Prisega huronskega glavarja. Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. K -60, karton K -80.
15. zvezek: Angel sužnjev. Brazilska povest. K -40, karton K -60.
16. zvezek: Zlatokopi. Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. K -60, kart. K -80.
17. zvezek: Prvič med Indijanci ali vojnja v Nikaraguo. K -60, karton K -80.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. III. Jesensko noč med slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. - IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. - II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. - III. Dva prijatelja. - IV. Vrbna Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. - V. Golida. Povest po resnični dogodbi. - IV. Kozlovska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. - II. Grad Rojtnje. Povest za slovensko ljudstvo. - III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. - IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hei mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. - II. Nemški valpet. Povest. - III. Sin kmetijskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. - IV. Lipe. Povest. - V. Pipa tobaka. Povest. - VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. sosedom sin. - II. Moč in pravica. - III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. - IV. Bojimo se te. Zgodovinska povest. - V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. - VI. Kako je Kolarjev Peter pokoro delal, ker je krompir krade. - VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman. - II. Med dvema stoloma. Izviren roman.
11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. - II. Berite Novice! Vesela igra. - III. Veronika Deseniška. Tragedija. - IV. Pripovedne pesmi.

Cena: broš. d K 1-20, eleg. vez. d K 2-.

Andrejkovega Jožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.
 2. zvezek: Matevž Klander. - Spiritus familiaris. - Zgodovina motniškega polja. - Gregelj Koščenina. 30 v.
 3. zvezek: Amerika, ali povsod dobro - doma najbolje. 30 v.
 4. zvezek: Popotni listi. - Cesar Jožef v Krašnji. - Nočni sprehod. - Popotniki v arabski puščavi. - Spomin na Dubrovnik. - Damberški zvon. 90 v.
 5. zvezek: Zalost in veselje. 30 v.
 6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. - Vojniška republika zaporoških kozakov. 30 v.
 7. zvezek: Božja kazna. - Plavec na Savini. - Čudovita zmaga. 30 v.
 8. zvezek: Emanek, lovčev sin. - Berač. 30 v.
- Gregorčič, Poezije.
- Isto, II. K 2-1, vez. K 3-20.
- Isto, III. K 2-1, vez. K 4-1.
- Isto, IV. K 2-70, vez. K 3-20.
- Kocijančič-Svave, Podučne povesti. 80 v. - 26 povesti za mlade ljudi. V bohoritič tiskanju. 40 v.
- Kočevar, Mlinarjev Janez. Slovenski junak ali uplemenitba Telarčanov. Povest. 80 v.
- Cigler, Deteljica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. K -60.
- Kortonica, koroška deklica. Povest. K -60.
- Kržič, Angelček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Tečaj II. - XV. kart. d K -80.
- Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 95, 96, 97, 05, 06, 07, kart. d K 4.
- Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I. - III. del d 60 v., kart. 80 v. - Nedožnost. Pesmi s slikami, vez. K 1-45, kart. K 1-20.
- Sveta Germana, izglede krščanske potrpežljivosti, 20 vinarjev.
- Šmid Kristof, Roza Jelodvorska. Lepa povest za mladino. S 6 podobami, vez. 2 K.
- Mladi samotar. Povest, 30 v., kart. 50 v.
- Timotej in Filemon. Povest krščanskih dvojčkov, 40 v., kart. 60 v.
- Nedožnost, preganjanje in poveljčana. Povest. 60 v.
- Evstahij Povest. 40 v., kart. 60 v.
- Genovefa. Povest iz starih časov. 40 v., kart. 60 v.
- Genovefa. Povest. (Silvester) 40 v.
- Dve povesti: Golobček, Kanarček. 30 v., kart. 50 v.
- 100 majhnih pripovedek za mladino. vezana 80 v.

- Cvetina Borogradska. Povest. 80 v.

Tomšič, Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1889, 1890, kart. d K 4-1.

Zakrajšek, Ogljenica ali hudobija in nedolžnost. Povest. 60 v., kart. 80 v.

Malavašič F., Oče naš. Povest za mladino in ljudstvo. K 1-70.

Mati božja dobrega sveta ali bratovska ljubezen. Povest iz časov turških bojev koncem XVI. stoletja. 80 v.

Slovenski A. B. C. v koloriranih podobah s pesmicami. Priporočljiva knjiga otrokom v zabavo in za početni nauk v branju. 80 v., trdo vez. K 1-20.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Bourget. Razporoka. Roman. K 2-1, vez. K 3-1.
2. zvezek: Turgenjev, Stepni kralj Lear. Povest. - Stepnjak, Hisa ob Volgi. K 1-20, vez. K 2-20.
3. zvezek: Prus (Alex. Glowacki), Straža. Povest. K 2-40, vez. K 3-40.
4. zvezek: Ponizani in razžaljeni. Roman. Broširano K 3-1, vez. K 4-20.
5. zvezek: Sevcenko-Abram. Kobzar. Izbrane lirčne in pripovedne pesmi z zgodovinskimi uvodom Ukrainje in pesnikovim življenjepisom. Broš. K 2-40, vez. K 3-60.
6. zvezek: Cuampol-Levstik, Mož Simone. Broš. K 1-90, vez. K 3-1.
7. zvezek: Sevcenko-Abram, Kobzar II. del Hajdamaki. Poem z zgodovinskimi uvodom o Hajdamaki. Broš. K 1-50.
8. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
9. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
10. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
11. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
12. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
13. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
14. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
15. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
16. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
17. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
18. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
19. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.
20. del. Broš. K 4-50, vez. K 6-50.

Nizko pod tovarniško ceno

prodajam radi ogromne zaloge letnih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Istotako najnovejšo konfekcijo za dame in
deklice.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Ugodna prilika!

Haylickovo platno

1 kos 15 m
1 kos 12 m
1 kos 10 m
1 kos 8 m
1 kos 6 m
1 kos 4 m
1 kos 3 m
1 kos 2 m
1 kos 1 m

K 1050
K 1320
K 1520
K 1720
K 1920
K 2120
K 2320
K 2520
K 2720
K 2920

V. J. Nevček & Co.
v Podbrdcih
Naročite takoj!

POZOR!

Slovenska modna trgovina

modni salon za moderne damske klobuke

A. VIVOD - MOZETIČ, LJUBLJANA

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu se naj-
vdaneje priporoča velecenjenim damam.

Klobuke sprejemam v popravilo.

SVOJI K **SVOJIM!**

Prostovoljna prodaja.

Proda se

žaga in tovarna za parkete

ležeča na reki Sora 1/4 ure od Škofje Loke in 3/4 ure od železnice oddaljena, z
vsemi stroji in napravami. Vodna moč 60 do 80 konjskih sil. Naprava obstoji
iz 5 navadnih žag, 5 cirkularnih žag in več drugih strojev. Obenem
se prodaja večja zaloga izdelanih hrastovih deščic I. vrste. Kupci naj se ogla-
sijo pri Ignaciju Gusell v Škofji Loki.

C. kr. prva drž. gimnazija v Ljubljani

Tomanove ulice šte. 10, zraven „Narodnega doma“.

Na c. kr. državni gimnaziji bodo sprejemne izkušnje za prvi razred

v četrtek, dne 8. julija 1909

in se prične ob 9. uri dopoldne.

K vpisovanju naj pridejo učenci v spremstvu svojih roditeljev ali njih namestnikov
v nedeljo, dne 4. julija med pol 9. in 12. uro v ravnateljstvo pisarno ter naj prinesejo
s seboj krstni list in obiskovalno (oziroma zadnje šolsko) izpričevalo.

Zunanji učenci se za sprejem oglašijo lahko tudi pismeno, ako pošljejo pravočasno imeno-
vani listini.

Učenci, ki pripadajo po rojstvu in rodbinskih razmerah c. kr. okrajnim glavarstvom v
Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici ali okrajnim sodiščem v Kamniku, Kostanjevici,
Mokronogu in Višnji gori, se smejo v ljubljanski gimnaziji sprejemati samo po dovoljenju
c. kr. deželnega šolskega sveta.

V Ljubljani, dne 19. junija 1909.

1697 3-1

Ravnateljstvo c. kr. I. državne gimnazije.

Razglas.

Potom prostovoljne sodne dražbe se bode prodajalo na licu mesta v Št. Jerneju,
okraj Kostanjevica

dne 3. julija 1909. ob 9. uri dopoldne

iz zapuščine pokojne gospe Josipine Majzelj:

1. nova za letovišče posebno pripravna vila št. 95 v Št. Jerneju, ki ima 6 sob, 2 pod-
zemske kleti in pritlikline, s popolno sobno in kuhinjsko opremo, pripadajoči cvetličnjak in sadovnjak;
vzključna cena 12.000 K;

2. hiša št. 57 v Št. Jerneju z gospodarskim poslopjem (hlev, šupa, skedenj, svinjaki) in
vrt; vzključna cena 5000 K;

3. 5 njiv in 1 travnik; vzključna cena skupaj 1150 K;

Pred početkom dražbe ima založiti vsak ponudnik 10% vzključne cene kot vadij, ostalo
kupnino pa plačati do 15. julija 1909, oboje na roko podpisanega.

Omenjene predmete izkaže vsak čas gospod **Anton Majzel posestnik v Št. Jerneju**
št. 60, na dan dražbe pa podpisani.

Dražbeni pogoji zemljeknjižni izvleček, posestni listi itd. so na vpogled v c. kr. notarski
pisarni v Kostanjevici, na dan dražbe pa na licu mesta.

Rado Jereb,

notarski substitut kot sodni komisar.

1691 1-1

845 52-1

Največja in
najstarejša

tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfineše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupnišcem,
samostanom in solam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago.

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno, zanjamo neškodljivo barvilo za lase in brado sta
1. Vitek-ov „Immerjung“, rdečk. ružave in črne barve.
Barva takoj in trpežno, 1 kart. K 4.-
2. Vitek-ov „Nucila“, enojna steklenica K 1.-. Ti barvili
sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA.

1894

Vitek-ov „Immerjung“

Vitek-ov „Immerjung“

Pred uporabo.

Po uporabi.

Zahtevajte le Vitekove izdelke in odklanj. odločno vse drugo.
Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Milko Krapeš

Gramo-
fon!

urur, Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebr. tuln
nikel. žepnih in različnih stenskih ur,
vsake vrste budlik, zlate verižice, pr-
stane, uhane, bisere z dragulji. Sre-
brno in iz kineškega srebra orodje.

Gramofone in najnovejše slovenske plo-
šče od K 3 naprej. Vsi tu
navedeni predmeti se točno in po nizki ceni
popravljajo

2393 36

Staro zlato in
srebro kakor tudi
drago kamenje
kupujem ali vza-
mem v zameno.
Ceniki na zahte-
vo poštine
prosto.

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. SKARDA v Brnu.

Izdeltuje zlasti:
cerkvena okna
različne izvirne.
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
Izdelava s prvimi delci

Za živinorejce:

Proda se 28. t. m. ob 10. dopoldne
na župnem dvorišču na Igu

pet brejih telic pingavske pasme

breja kobil in dve žrebici

Proda se tudi štirisedežni brun.

1714 3-1

Vinske sode

iz hrastovega lesa in sicer:

30 komadov od	6 do 8 hektov
10	15 do 18
1	30
1	50
1	60

oddaja po primerni ceni M. Rosner & Co
v Ljubljani.

156-1

Podružnice

Spljet, Celovec

- In Trst -

- Delniška glavica -

- K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeve ulice 2

priporoča promese na komunalne srečke à K 15'50, žreb. 1. julija, gl. dob. K 300.000 | obe promesi
" " kreditne srečke à K 20'— žreb. 1. julija, " " " 300.000 | skupno le 34 K.

Obreštuje vloge na knjižice in na
tekoči račun po 1/2 %

Podružnice

Spljet, Celovec

- In Trst -

- Rezervni fond -

- K 300.000.

1842 Ustanovljeno leta 1842
Slikarja napisov
 Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptolr: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRISKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
Zaloga čopičev za pleskarje sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila
 za hrastove pode, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu
 za vsa v najino stroko spad. delo
 v mestu in na deželi kot priznano
 reelno in fino po najnižjih cenah.

Vino

izvrstno, iz vinskih gor, slavni izza časa
 Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-
 Pirano, je naprodaj v kletah poštenih slo-
 venskih kmetov. Posreduje in za pristnost
 jamči: „Kmečka gospodarska zadruga
 v Medoših (Korte)“ pošta Pirano —
 železniška postaja Portorose (Istra).
 Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K
 hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno.
 Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto
 na debelo in po 22 K hekto na drobno po-
 stavljeno na postaje.

Domača tvrdka!
LUKA VILHAR
 Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 4
 tik novega poslojpa Katol. tiskarna.
 Izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila
 na vsa- ure kot: žepne, stenske ter ure bu-
 kovrstne ure dilke, zlate, srebrne in nikelnaste
 ure, veržice, prstane in srebrnino. 2824 52-1
 Vsa popravila se izvrše solidno in po niski ceni.

Kje se dobe najboljši poljedelski
 stroji, kakor mlatilnice, gepejni, sla-
 moreznice, čistilnice, preše, za sadje
 i. t. d.

Edino le pri:

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marije Terezije cesta
 šte. 1., Valvazorjev trg šte. 6.

In zakaj: zato ker so dotični stroji iz
 najboljših tovarn sveta, najboljše sestav-
 ljeni, ker se istih prodaja na tisoče in ti-
 soče komadov in se ravno radi tega, ker
 se jih izdeluje v velikih množinah, dobi-
 vajo po nizkih cenah.

Moji stroji so povsod jako priljubljeni.

Obratujte se na mojo tvrdko pri nakupu
 stavbenih potrebščin, portland - ce-
 menta, travert železnih šin in druge
 različne železnine in raznega orodja, na-
 grobnih križev, tehnic. 1739

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami
 od 8 kron mesečno naprej, se takoj
 ali za pozneje oddajo v novozgra-
 njenih hišah na Predovičevem selu
 poleg Ljubljane. — Več se izve pri
 E. Predoviču, Ambrožev trg 7,
 v Ljubljani.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Klobuke,
cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah

112 priporočila 52-1

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

„Pri solncu“. Slovenska trgovina. „Pri solncu“.

Katinka Widmayer

„pri solncu“ za vodo, v mestni palači. 2552

Priporočam slav. občinstvu veliko zalogo ravno došlih
damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluže, krila, otroške
 obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila
 za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga
 umetnih cvetic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi.
 Vezanje cvetic točno po naročilu. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Najnižje cene! Solidna postrežba! Najnižje cene!

Priporočila se

veletrgovina železnine „Merkur“

Peter Majdič v Celju.

1081

= Fotografski umetni zavod =

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
 naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
 grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

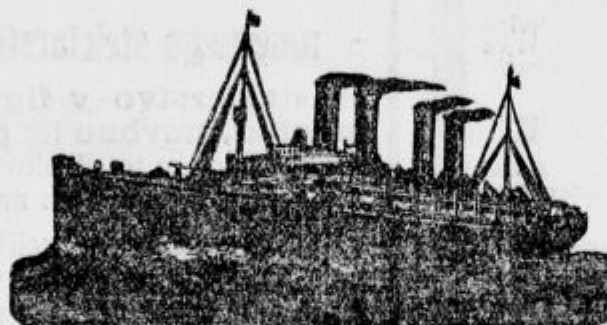
— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
 „Severonemškega Lloyd“

iz **BREMENA**

v **NEW-YORK**

s cesarskimi brzoparniki
 :: Kronprinzessin Cäcilie ::
 Kaiser Wilhelm II, Kron-
 prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
 :: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
 denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
 leznice dobite v Ljubljani edino-le pri 2686-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tika-
 joča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena, reelna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
 Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
 izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
 Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Puške!
 Lancaster od K 26-—, Flobert-puške od
 K 8-50, pištole od K 2-—, samokresi od K 5-—.
 :: Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franco. ::

F. DUŠEK v Opatovcu šte. 77
 1631 Češko. 32

Potniki v Ameriko
 Najboljše delo, po ceni in
 najhitrejši potovali naj se obrnejo
 na **Simona Hmetetza**
 v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
 Kucharskega Pijavca dajo se brezplačno

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju,
 Kranjsko.

Največja proizvodnja priznana najboljših
 pšeničnih mok in krmini izdelkov, ki iz-
 virajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst.
 Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in
 dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar
 je zlasti za gospode pekovske mojstre ne-
 precenljive vrednosti. 2916 52-1

Zastopstva in zaloge:

V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem,
 Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bol-
 canu, Inostu, Tridentu, Zadru, Spiljetu,
 Ercegnovem, Kotoru, Sarajevem.

Brzjavi: Valjični mlin, Kranj.

Telefon 177.

L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Gospodom gostilničarjem in
 p. n. slavnemu občinstvu
 priporočam

zagrebačko in
= češko pivo =

Najcenejše

DEŽNIRE IN SOLNČNIRE

3436 domačega izdelka 52-1

priporočila po najnižji ceni in najboljši
 kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in
 -- prečastiti duhovščini --

JOSIP VIDMAR

-- v Ljubljani --

Pred šolišjo št. 13. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

- Popravila točno in ceno. -

Telefon št. 12017.

Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22.

Vioge na knjižice in račun 4% in 4 1/4%.

Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/4% upravne pristojbine. Financiranje javnih
 1431 podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavele.

Osrednja banka čeških hranilnic

(Ustredni banka českých spořitelén)

Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22.

Telefon št. 12017.

Del. kap. 7,000.000 K

Telegrami: Sporožanka.

Deponiranje kavci in :

vadij raznih vrst :

Eskont menije samo :

denarnih závodov :

Bankovne informácie :

in svete brezplačno :

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi margarin, kristalno sodo in stearinske sveče

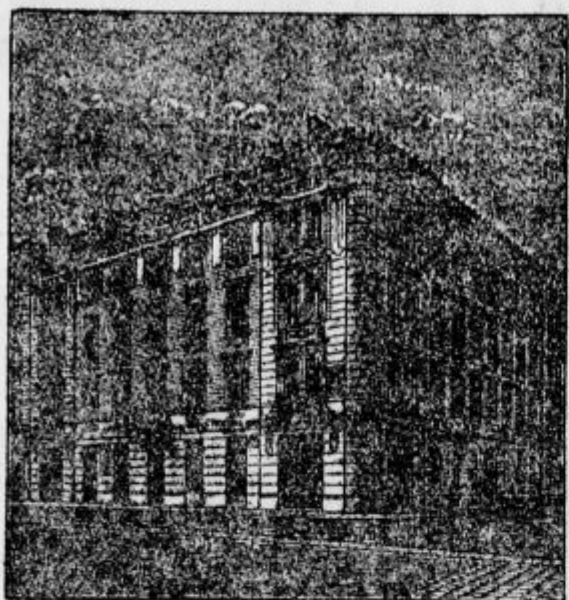
Častiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Ustanovljena leta 1882.

Telefon šte. 185

Poštni hranilnice račun šte. 828.405.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad K 71.417.344,75

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun v zvezi s čehovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad K 17.102.911,27

Upravno premoženje K 17.519.983,93

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj

114 in praznikov. 52-1

Glogowski & Komp.

c. in kr. dvorna založnika

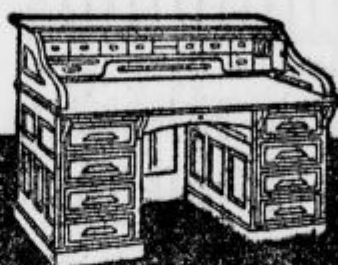
Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

454 54-1

priporočata

Praktično in priročno.

Remington-samopisnice (pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potrebščine, pohištvo, n. pr.

amerikanske pisalne mize

ki so izredno praktične za porabo.

Prospekte zastoj in poštno prosto.

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech

izvozna trdnica lanenega in modnega blaga priporoča v zamčeno 468 52-1

izborni, dobro modno blago volneno in pralno,

znani kakovosti platno za dame in

gospode, namizne prte iz damasta, brisače zamčeno stalnobarnih

prekrasnih modnih vzorcev. Cefiri za srajce, obleke itd., po nizkih in

— Same pri nas dobite pravo in dobro blago. —

Opreme za neveste.

Mnogo pohvalnih priznanj. Naročila nad 15 K poštnine

prosto. 1 zavoj 40 m pralnih ostankov okusno odbranih

za K 18.— franko po povzetju.

Izvolite pisati po vzorce!

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Laplant“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Semland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vlijudna postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katere pa je izdatno cenjena kakor v New-Yorku.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“ 188 (52-1)

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. Tehniške ocene in načrti zastoj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt **Konrad Lachnik, Ljubljana** Beethovenove ul. 4. Brzojavi: Lachnik, Ljubljana.

Betonsko podjetje.

Tvornica cementnih izdelkov, umetnega kamena in marmorja.

ZAJEC & HORN

LJUBLJANA, Dunajska cesta 73.

Priporočamo bogato zalogo umetnega kamena: cevi, okrogle in ovalne, (patent Kielberg zastopstvo za Kranjsko), stopnice (najelegantnejši vzorci, brušene in polirane), mozaične, kakor tudi hidravlično stisnjene metallique-plošče za tlakove za cerkve, veže, kuhinje, hodnike, trotoarje v raznih barvah in vzorcih, podboje, križe, nagrobne spomenike, okvirje, postamente, balustrade, ornamente, façade i. t. d. — Opozorjamo posebno na prekrasne plošče iz umetnega marmorja (Carralith-patent) za obhajilne mize, oltarje, za prevleko lisen, stebrov i. t. d. Gospode interesente, zlasti preč duhovščino in stavbinske mojstre vabimo najuljudneje, da si ogledajo na licu mesta blago. CENIKE IN VZORCE POŠILJAMO RADE VOLJE NA ZAHTEVO.

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priljubljenosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

Več mladostnih delavk

starih od 14 do 18 let se sprejme v trajno delo. Kje, pove uprava „Slovenca“. 1682 2-1

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

zakrojno risanje

FRANJA JESIH

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

Gospodarsko društvo

v Bermu p. Pazin, Istra
posreduje brezplačno pri prodaji vina svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; kakovost izborna. 362 (3)

BERNHARDT-OVI

Petrolin- lokomobili in

motori Lokomobili od 3 do 20 konjskih sil
Motori od 1 do 50 konjskih sil

1311 12-1

Obratni stroški 5 - 6 vin. za konj. silo in uro.

Nobenega dima, nobenih saj, nobenega smradu, nobenega izprašanega strojnika, nobena nevarnost za eksplozije ali ogenj, nizki nabavni stroški, se lahko postavijo v bivališčih, ni potreba nobenega dimnika. Pripravljeni za takojšnji obrat.

Najcenejša obratna moč za izvrševanje obrta, poljedelstva in industrije.

Ponudbe z ugodnimi plačilnimi pogoji. — Ceniki in naslovi na ogled poslanih strojev na zahtevo na razpolago.

C. kr. priv. tovarna za motorje in stroje G. Bernhardtovi sinovi Dunaj XII./2, Schönbrunnerstrasse št. 173, Sl.

Zastopnik: J. MIKULA, inženier, sodnijsko zaprisoženi cenilec, Ljubljana, Cigaletove ulice 7.

Plinove sesalne-motorne naprave

10 do 100 konjskih sil, obratni stroški 1 do 3 v za konj. silo in uro.

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franc Zajc, brivec, Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Kelsin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lekarne.

M. Ph. Čižmar Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Ph. Mr. Leustek-lekarna poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna in modna trgovina. Stritarjeve (Lingerjeve, ulice).

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s sukninim blagom, Stritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Franc Ksav., manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg nasproti mestn. magistratu.

Souvan Franc Ksav., manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje za vodo.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na debelo, Mestni trg št. 23.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na drobno, Mestni trg št. 22, v stari Souvanovi hiši.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo št. 2.

Modno in mešano blago.

Sinkovic A. dedič, modna trgovina, Mestni trg.

Žargi Sv. Petra cesta št. 2. Velika izbira raznega perila, kravati itd. in potrebščin za krojače in šivilje. „Pri nizki ceni“.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za neveste in žene.

Alešovec Marija, opreme, perilo za gospode in dame, učilišče za šivanje perila, Poljanska cesta št. 22.

Šarc Anton, domači izdelki rjuh in oblačil od najednostavnega do najfinjšega. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, domači izdelki srajc in korsetov, kril in spalnih srajc. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, srajce za gospode, spalne srajce, spodnje hlače. Sv. Petra cesta št. 8.

Platno.

Šarc Anton, platno za rjuhe in za telesno perilo. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, prti, prtiči, brisalke, robci, namizne oprave za kavo i. t. d. Sv. Petra cesta 8.

Pralnica in svetilnikarstva.

Šarc Anton, parna pralnica z električnim obratom. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, svetlo-likalnice ovratnikov in manšet. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, pranje in likanje bluz, zastorov in finega perila.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Obrtno pomožno društvo r. z. z. o. z. v Ljubljani obrestuje hranilne vloge po 4 1/2% od dne do dne, brez odbitka rentnega davka in daje posojila proti menici in knjižbi.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga specerijskega blaga, špirta, žganja, moke, otrobov in koruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Sober, trgovina s spec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatino in srebrnino Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotovža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlji, potrebščinami, Sv. Petra cesta št. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Razne tvrdke.

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo, zaloga otroških vozičkov, žime, morske trave, Semenisko poslopje.

Bischof Rudolf, slaščičarna, Židovske ulice.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice

Brata Eberl črkoškarja, stavb. in pohišt. ples. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeva ul. 4.

Hofbauer Ana, izdelovalateljica cerkvenih paramentov, Wolfsove ulice.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Krejčič A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadst.

Mally Fr. & dr., parna pekarna, Resljeva c. 2.

Meršol F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskarja, Mestni trg 18. Glej inserat.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagrebške tvornice likera, preje Franjo Pokorny, Zagreb.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Sax Fr. domača elektrotehnična obrt, Gradlišče 17.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figabirta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Tehnična pisarna K. Holinsky, arhitekt in stavbenik, Šelenburgove ulice 4, II. nadst.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Vrečko Ivan, trgovina s papirjem, Sv. Petra cesta 31.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongresni trg 13.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Opazka: Ako se oglasi vsaj dve tvrdki ene vrste, dobijo poseben oddelek.

Prvi kinematograf Pathé

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.
Cene prostorov: I. prostor 50 v., II. prostor 30 v., I. prostor otroci 30 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v. Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani ceni. I. prostor 20 vin., II. prostor 10 vin. Abonement 12 listov: I. razred 5 K, II. razred 3 K.

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarni „Europa“. Vsako soboto in sredo nov program! Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri. Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères. Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

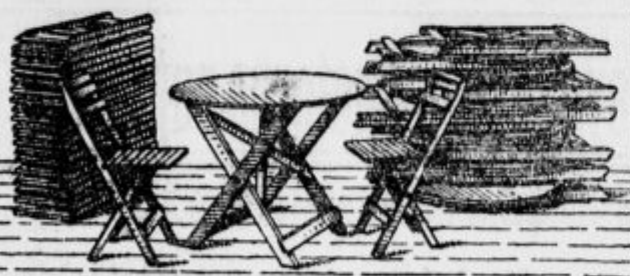
:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

2900 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

NOVO! 90% manj prostora potrebujejo patentovane

:: „KOLUMBUS“ ::

skladne mize in skladni stoli

ki jih izdeluje in zalaga parna tovarna lesnih izdelkov

Fr. Burger, Sp. Šiška.

Domač, dober izdelek!

Srajce za gospode

bele in barvaste po nizkih cenah priporoča

Anton Šare, Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 8.

Razglas

O vzprejemu učencev v I. razred c. kr. II. državne gimnazije: Strossmayerjeva ulica šte. 1.

V prvi razred se bodo na c. kr. II. državni gimnaziji učenci vsprejemali

v četrtek, 8. julija 1909 od 9. do 12. ure dopoldne

Oglasiti se jim je, spremljanim od roditeljev ali njih namestnikov, pri gimnazijskem ravnateljstvu z rojstvenim listom in šolskim izpričevalom.

Vnanji učenci se lahko tudi pismenim putem oglasijo pri ravnateljstvu ter pošljejo imenovani listini, samo dne 8. julija se morajo ravnatelju predstaviti.

Učenci, pripadajoči po svojem rojstvenem kraju ali po rodbinskih razmerah ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Kranju, Radovljici, Črnomlju in Novem mestu ali pa Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se po razpisu c. kr. deželne šolskega sveta ne smejo sprejemati.

V posebnega ozira v rednih slučajih more jim vzprejem izjemoma dovoliti le c. kr. deželni šolski svet.

Vsprejemne izkušnje se bodo vršile v četrtek, dne 8. julija od 2. ure do 5. ure popoldne in v petek dne 9. julija od 8. ure zjutraj naprej.

Ravnateljstvo.

1736 2-1

Sobno slikarska in pleskarska turška

Speletič & Remžgar, Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča slavnemu občinstvu za vse v to stroko spadajoča dela v Ljubljani kakor tudi na deželi.

Delo solidno. Cene primerne.

920 (1)

Antiseptične
„VALDA“-pastile
se najbolj priporočajo za higijeno ust, krhla, zrela in dihalnih organov.

Cena jedne škatlje K 1.75.

Založba v vsih lekarnah.

Glavna zaloga za Avstrijsko-Ogersko:

Lekarna Korwill's „Mohren“

Dunaj, I.,

Wipplingerstrasse 12.

POZOR! POZOR! POZOR!

Najstarejša prevozna tvrdka v Ljubljani

Jurija Jankoviča naslednik

1110 (1)

MARTIN LAMPERT, Kolodvorska ul. 31

se priporoča slav. občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje raznovrstnega blaga, kakor tudi za vsakovrstne selitve s posebnim novonabavljenim modernim vozom.

Cene zmerne!

Postrežba najtočnejša!

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

kavarna slamnikov v Stolu Fran Cerar p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.

Vzorci na razpolago. 3294 (1) Cene primerne.

Svoji k svojini!

Svoji k svojini!

HOTEL ŠTEMARJE, ŠKOFJA LOKA.

Slavnemu občinstvu in vsem p. n. izletnikom naznanjam, da sem

ustvoril dne 15. maja t. l., popolnoma na novo urejen

hotel Štemarje v Škofji Loki

ki ima 14 lepo novourejenih sob. — Slavnemu občinstvu je vedno na razpolago zanesljiva, izvrstna in pristna pijača, dvakrat na teden sveže ribe, topla in mrzla jedila. Zraven je tudi krassen senčnat vrt in kopel. Zelo pripravno za letovišče. Na razpolago je tudi poseben voz k vsakemu vlakcu. Postrežba točna, cene zmerne. — Za mnogobrojni obisk se najuljudneje priporoča

Z velespoštovanjem **FRAN ROŽIČ**

bivši gostilničar v kolodvorski restavraciji v Kranju.

1357 (1)

Nova slovenska trgovina
Lenasi & Gerkman, Ljubljana

priporoča za pomlad in poletje vsakovrstno sušeno, volneno in platneno blago. Solidne cene in točna postrežba.

3490 (26-6)

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve in druge vrste, z jamstvom za nje trpežnost skozi pet let

iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči, pri

L. Knez-u v Ljubljani.

!!! Največja zaloga !!!

moških in deških oblek

A. Kunc

Ljubljana, Dvorni trg 3 !!! Podružnica:
Novo mesto, Glavni trg.

1422 100 1

:: Marija Sattner ::

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).
se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, štole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov
!!! tudi zadovoljno prevzame. !!!

52

ŽENSKA ROČNA DELA

vsakovrstni material, predtiskarija, tamburiranje, plisiranje, montiranje i. t. d.

ZALOGA TELOVADNIH OBLEK!

192

M. DRENIK

3

KONGRESNI TRG

LJUBLJANA.

Termalno in močvirno kopališče

STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.

Sezona od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vrelci 53°C toplote in močvirne kopeli so prav posebno primerni proti trganju, revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožnim boleznim, ter tudi za rekovalescente. — Najboljša uporaba studenskega blata, podobno francovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1.— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja.
1049 1

C. kr. moško in žensko učiteljske v Ljubljani.

Razglas.

o sprejemu v c. kr. moško in žensko učiteljske v Ljubljani za šolsko leto 1909/10.

A. Prosilke, ki žele vstopiti v I. letnik c. kr. ženskega učiteljske, naj se zglase

v ponedeljek, dne 5. julija ob 8. uri.

V II., III. in IV. letnik so gojenke na novo ne sprejemajo, ker ni prostora.

B. Zglasila za I. letnik c. kr. moškega učiteljske se bodo sprejemala

soboto, dne 10. julija ob 8. uri.

Pri zglasitvi je predložiti:

- krstni ali rojstni list,
- zadnje šolsko izpričevalo,
- izpričevalo uradnega zdravnika o telesni sposobnosti,
- izpričevalo o cepljenih kozah.

1650 2-1

Ravnateljstvo c. kr. moškega in ženskega učiteljske v Ljubljani,
dne, 13. junija 1909.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:

„Specijal“ Puch-kolesa K 150.—

„Curier“ kolesa „ 115.—

Najboljše pneumatike Reithoffer-jevo. — Najnovejši

527 sivalni stroji od K 68.— naprej. (1)

Za prekupevalce ista cena, kakor v tovarnil

Ker prodajam brez potnikov, vlad tega vso blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Z odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani.

Vinska trgovina ZAJEC v Spodnji Šiški

se priporoča slavnemu občinstvu in opozarja na svojo veliko zalogo zajamčeno pristnih

raznih vin po znižanih cenah, liter od 20 vin. naprej.

1601 12-1

Ponudimo vsako poljubno množino!

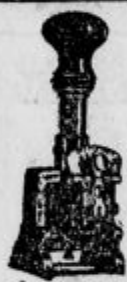
480

Zarezane strešnike (prve vrste) za privezati ali pribiti na late
torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Stambilije

vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj
kavčuk-štambiljev

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.

Ceniki franko. 3450 52 1

Podjetje betonskih stavb!
Brata Seravalli & Pontello
LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 19.

3060 Kiparstvo in tvornica umetnega kamna. 52-1

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodo-vodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloge kameninastega blaga in šamotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. — Cena najnižja. — Jamstvo. — Zastop. svodov potat „Thru“.

Dragotin Majce

čevljarski mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranim za prihodnja naročila. Obnovev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cene zmerne! Postrežba točna!
3292

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in
galanterijskega blaga na
:: drobno in na debelo. ::

Velika
zaloga pletenin

kakor: nogavice, srajce,
maje, spodnje hlače,
otročje obleke itd. 2575

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in

harmonije

ameriškega sistema prodaja in izposoja najceneje
edina narodna trdka

Alfonz Breznik Gradišče št. 11

Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene Matice“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli pre-pričati o blagovlastnosti in trpežnosti mojih instru-mentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo. Na ceneje ugaševanje. 2079 32 1

Perje za postelje in puh

2899 priporočila po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Škofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
- žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 2832 51-11 Najsolidnejše blago.

Br. Klavka

izdelovatelj kirurških in orto-
pedičnih predmetov in žandaž,
Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil
za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižejev,
irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro
in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka,
kakor tudi nogavic za krčne žile, kulne
pasove, vsakournstne brizgalka, stvari in
aparate za samoklistiranje, najboljša kva-
liteta gumijevih posteljnih podložk. Vse
bandage se izdelujejo pod strogim nad-
zorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov.
Zunanja naročila se točno, hitro in diskretno
doposiljajo. — Galvanizirani poniklovalni zavod
z motornim obratom. Popravila se izvršu-
jejo točno in ceno. 3 5

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko klij-
čavničarstvo. Hidralične vidre in sesalke.

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasled.
Ljubljana, Slomškove ulice 4.

Priporočila se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to
stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje
na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne
križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne stole i. t. d. i. t. d.
Specijaliteta: valjični zastori in solčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Telefon št. 21-60. Brzjavni: Balkansped.

Odpremno in komisij. društvo

„BALKAN“

v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Žiro račun pri JADRANSKI BANKI v Trstu,

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago
in daje na isto predjeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter
skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in
prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih
naročevalcev najpovoljnije. Otvarja carinske kredite, za-
carini blago in daje predjeme na blago ležeče v javnih
skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljate na vse strani
točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako stro-
kovno pojasnilo in navodilo hitro in zastoj. ::

2645 25-1

Daje po

4¹/₂ 0/0

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4¹/₂ 0/0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hra-
nilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predjeme na osebni
kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice.

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kaian l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.